

ကျေးရွာလူထု၏ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း စစ်တမ်းကောက်ယူခြင်းနှင့် လုပ်ငန်းစဉ်များ အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်မှု အစီအစဉ် အစီရင်ခံစာ

ခရဲကမ်းနားကျေးရွာ

ခရဲကမ်းနားကျေးရွာအုပ်စု

ဘားအံမြို့နယ်

ရာသီဥတုဆိုးရွားလာမှုနှင့် ဘေးအန္တရာယ်များကျရောက်လာမှုအပေါ် ခံနိုင်ရည်စွမ်း တည်ဆောက်ခြင်းနှင့် လိုက်လျောညီထွေစွာ နေထိုင်ခြင်း (BRACED) စီမံချက်

မာတိကာ

၁။ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်းဆန်းစစ်လေ့လာခြင်းနှင့် လုပ်ငန်းအစီအစဉ် နောက်ခံအကြောင်းခြင်းရာ မိတ်ဆက်ခြင်း----- ၃

၁.၁ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း ဆန်းစစ်လေ့လာခြင်း၏ရည်ရွယ်ချက်----- ၃

၁.၂ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်းဆန်းစစ်လေ့လာခြင်း၏ရလဒ်----- ၄

၁.၃ ဆန်းစစ်မှုနည်းလမ်း----- ၄

၂။ ခရဲကမ်းနားကျေးရွာ၏အနေအထား

၂.၁ မြေမျက်နှာသွင်ပြင်----- ၆

၂.၂ ခရဲကမ်းနားကျေးရွာအကြောင်း----- ၇

၂.၃ မိုးလေဝသနှင့်ရာသီဥတုအခြေအနေ----- ၉

၂.၄ ဘေးအန္တရာယ်နှင့်ဖိစီးမှုများ (shocks and stresses)

ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှု (Climate Change)----- ၁၀

၃။ ရပ်ရွာလူထုဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်းဆန်းစစ်လေ့လာခြင်း၏ရလဒ်များ

၃.၁ ကျေးရွာ၏ဘေးအန္တရာယ်သမိုင်းကြောင်း----- ၁၆

၃.၂ ရာသီခွင်ပြပြကွဲဒဏ်----- ၁၇

၃.၃ အရင်းအမြစ်ပြု၊ ဘေးအန္တရာယ်ပြနှင့် ထိခိုက်လွယ်မှုပြမြေပုံ----- ၁၈

၃.၄ အသက်မွေးဝမ်းကြောင်းလုပ်ငန်းများခွဲခြားသုံးသပ်ခြင်း----- ၂၀

၃.၅ ရပ်ရွာအတွင်း အဖွဲ့အစည်းများပေါင်းစပ်ယှက်နွယ်မှုပြမြေပုံနှင့် ပါဝင်ပတ်သက်သူများ ဆိုင်ရာ ဆန်းစစ်ခြင်း----- ၂၁

၃.၆ ကျား၊မရေးရာကွန်ယက်ပြမြေပုံဆန်းစစ်ခြင်း----- ၂၄

၃.၇ စွမ်းဆောင်ရည်ကိုခွဲခြားသုံးသပ်ခြင်းနှင့် သတင်းအချက်အလက်များနှင့် အသိပညာပေးမှုများ----- ၂၅

၃.၈ ကလေးသူငယ်များ၏လိုအပ်ချက်များနှင့်အခွင့်အရေးများအပေါ် သက်ရောက်မှုများ----- ၂၆

၃.၉ ဘေးအန္တရာယ်အတွက် အသင့်ပြင်ထားသော ရပ်ရွာလူထု၏ အကဲဖြတ်ပုံစံ----- ၂၇

၃.၁၀ ပါတ်ဝန်းကျင်အခြေအနေကို သုံးသပ်ခြင်း----- ၂၉

၄။ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်းဆန်းစစ်မှုသတင်းအချက်အလက်များ

၄.၁ ကျေးရွာ၏ဘေးအန္တရာယ်များနှင့် ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုအကျိုးသက်ရောက်မှုများကိုအဆင့်ခွဲခြားသတ်မှတ်ခြင်း----- ၃၀

၄.၂ ကာလတိုပေါင်းစပ်ဆောင်ရွက်ခြင်းများအတွက်ဆုံးဖြတ်ချက်ချမှတ်ခြင်း----- ၃၂

၅။ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်းလုပ်ငန်းအစီအစဉ်များနှင့်ဦးစားပေးရွေးချယ်ခြင်းများ

၅.၁ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်ရန် လုပ်ဆောင်ရမည့်များကို ဦးစားပေးအဆင့် သတ်မှတ်သည့် ဇယား (Pair Wise Ranking)----- ၃၃

၅.၂ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်ရန် လုပ်ဆောင်ရမည့်များကို ဦးစားပေးအဆင့်သတ်မှတ်ခြင်း (Ranking with Cost/benefits tool)----- ၃၄

၆။ ရပ်ရွာလူထုဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်းလုပ်ငန်းအစီအစဉ်များ (Action Plan)----- ၃၇

၇။ နိဂုံးချုပ်----- ၃၈

၈။ ပြန်လည်သုံးသပ်ခြင်း၊ စောင့်ကြည့်လေ့လာအကဲဖြတ်ခြင်းနှင့် အချက်အလက် ပြုပြင်ခြင်း- --
----- ၃၉

- နောက်ဆက်တွဲ (၁): ရပ်ရွာအခြေပြုကြိုတင်သတိပေးစနစ်စစ်ဆေးမှုပုံစံ
- နောက်ဆက်တွဲ (၂): ပတ်ဝန်းကျင်အခြေအနေကိုစစ်ဆေးခြင်း
- နောက်ဆက်တွဲ (၃): ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီ၏ တာဝန်နှင့်ဝတ္တရားများ
- နောက်ဆက်တွဲ (၄): အရေးပေါ်ဆက်သွယ်ရန်ဖုန်းနံပါတ်

၁။ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း ဆန်းစစ်လေ့လာခြင်းနှင့် လုပ်ငန်းအစီအစဉ် နောက်ခံအကြောင်းခြင်းရာ မိတ်ဆက်ခြင်း

ကရင်ပြည်နယ်၊ ဘားအံမြို့နယ်၊ ခရဲကမ်းနားကျေးရွာအုပ်စု၊ ခရဲကမ်းနားကျေးရွာ၏ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း လေ့လာဆန်းစစ်သုံးသပ်တင်ပြမှုကို အင်္ဂလန်နိုင်ငံမှ Department for International Development (DFID) ၏ ရံပုံငွေ ထောက်ပံ့မှုဖြင့် အက်ရှင်အေဒ် (မြန်မာ)နှင့် ရပ်ရွာလူထုတို့မှ ပူးပေါင်း အကောင်အထည် ဖော်ဆောင်ရွက်သော “ရာသီဥတုဆိုးရွားလာမှုနှင့် ဘေးအန္တရာယ်များ ကျရောက်လာမှုအပါအဝင်ခံနိုင်ရည်စွမ်း တည်ဆောက်ခြင်းနှင့် လိုက်လျောညီထွေ နေထိုင်ခြင်း (BRACED) စီမံချက်”မှ ဆန်းစစ်လေ့လာထားခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

BRACED မြန်မာမိတ်ဖက်အဖွဲ့အစည်းသည် နိုင်ငံတကာ အင်ဂျီအိုများ၊ ဒေသတွင်း အဖွဲ့အစည်း များ၊ မြန်မာနိုင်ငံ၏ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်းကို လေ့လာသုတေသနပြုနေသော သုတေသန အဖွဲ့အစည်း များနှင့်လည်း ပူးပေါင်းချိတ်ဆက် ဆောင်ရွက်လျက်ရှိပါသည်။ BRACED မိတ်ဖက်အဖွဲ့တွင် ဦးဆောင်သူဖြစ် Plan International Myanmar မှ ဆောင်ရွက်ပြီး Actionaid Myanmar, BBC Media Action, World Vision, Myanmar Environmental Institute နှင့် UN Habitat တို့နှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ပြီး ရပ်ရွာ၏ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း ပိုမိုတောင့်တင်း ခိုင်မာလာစေရန် ဆောင်ရွက်လျက်ရှိပါသည်။

ဤခရဲကမ်းနားကျေးရွာ၏ ဆန်းစစ်လေ့လာချက်ကို BRACED ၏ ရပ်ရွာလူထု ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း ဆန်းစစ်လေ့လာသုံးသပ်ခြင်းဆိုင်ရာ လမ်းညွှန်မှုများ၊ အသုံးပြုရန် ပုံစံများ ထောက်ပံ့ကူညီမှုဖြင့် ပြုလုပ်ခဲ့ပါသည်။

၁.၁ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း ဆန်းစစ်လေ့လာခြင်း၏ ရည်ရွယ်ချက်

BRACED ရပ်ရွာလူထု ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း ဆန်းစစ်လေ့လာခြင်း၏ ရည်ရွယ်ချက်မှာ ဘေးအန္တရာယ်နှင့် ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုတို့၏ ဘေးအန္တရာယ်များနှင့် ဖိစီးမှုတို့အား သုံးသပ်နိုင်ရန်နှင့် ရပ်ရွာလူထု ကြံ့ခိုင်မှုနှင့် ထိခိုက်လွယ်မှုများအား သဘာဝဘေး လျော့ပါးရေး ကော်မတီနှင့် ရပ်ရွာလူထုများမှ အမျိုးမျိုးသော ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုနှင့် ဘေးအန္တရာယ် ကျရောက်မှုတို့ပေါ်တွင် လိုက်လျောညီထွေ နေထိုင်နိုင်မှု၊ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း တိုးမြှင့်လာရန် အလို့ငှာ ထောက်ပံ့ကူညီမှုများ ပြုလုပ်နိုင်ရန် ဖြစ်ပါသည်။ ဤကဲ့သို့ ဆန်းစစ် လေ့လာခြင်းသည် ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း တည်ဆောက်ခြင်း ဆိုင်ရာ လုပ်ငန်းအစီအစဉ်များ အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်ရာတွင် ရပ်ရွာလူထုများ အတူတကွ အားလုံးပါဝင် ဆောင်ရွက်ခွင့်ရမည်လည်း ဖြစ်ပါသည်။

၁.၂ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်းဆန်းစစ်လေ့လာခြင်း၏ရလဒ်

ရပ်ရွာလူထုဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း ဆန်းစစ်လေ့လာခြင်း၏ ရည်ရွယ်ချက်မှာ ရပ်ရွာဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း အားကောင်းလာစေရန် ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း လုပ်ငန်းအစီအစဉ်များ အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်ရန်အတွက် နည်းလမ်းများ ထောက်ပံ့ပေးနိုင်ရန် ဖြစ်ပါသည်။ သက်ဆိုင်ရာအုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့များ၊ ဘာသာရေးခေါင်းဆောင်များ၊ ကလေးသူငယ်၊ အမျိုးသမီးများ၊ မသန်စွမ်းများစသည့် ပါဝင်ပက်သက်သူများ အနေဖြင့်လည်း ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း လုပ်ငန်းစဉ်များတွင် ပူးပေါင်းပါဝင်လိုမှုများ ရှိလာစေရန် အသီးသီးသော တာဝန်ဝတ္တရားများကို ရှင်းလင်းစွာ နားလည်လာစေရန်နှင့် ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း တည်ဆောက်ခြင်းဆိုင်ရာ ရည်မှန်းချက်များ ပြည့်မှီစေရန် ရွာသူရွာသားအားလုံး၏ ပူးပေါင်းမှုကို ရရှိစေရန်ဖြစ်ပါသည်။ ဆန်းစစ်လေ့လာခြင်းဖြင့် လိုအပ်သော ကျေးရွာသတင်းအချက်အလက် ပြောင်းလဲမှုများကို ပုံမှန်ပြုလုပ်နိုင်ရန်၊ အသစ်ပြောင်းလဲလာသော ဘေးအန္တရာယ်များနှင့် ဖိစီးမှုများအတွက် သတင်းအချက် အလက်နှင့် ကြိုတင်ပြင်ဆင်မှုများ ပူးပေါင်းပြုလုပ်နိုင်ရန်ဖြစ်ပါသည်။

၁.၃ ဆန်းစစ်မှုနည်းလမ်း

ဤရပ်ရွာလူထု ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း လေ့လာဆန်းစစ်ချက်သည် BRACED စီမံကိန်းမှ ဖော်ထုတ်ထားသော ဆန်းစစ်လေ့လာခြင်း လက်စွဲစာအုပ်မှ တင်ပြချက်များအတိုင်း ဆောင်ရွက်ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ ဆန်းစစ်လေ့လာခြင်း၏

ရည်မှန်းချက် (၁) ရပ်ရွာလူထု၏ အတွေ့အကြုံများအပေါ်တွင် သိပ္ပံနည်းကျအချက်အလက်များကို အခြေခံ၍ အနာဂတ်တွင် ရပ်ရွာလူထုရင်ဆိုင်နေရသော ဘေးအန္တရာယ်နှင့် ဖိစီးမှုများအပေါ်တွင် ပိုမိုနားလည် သဘောပေါက်လာစေရန်။

ရည်မှန်းချက် (၂) ဘေးအန္တရာယ်များ ကျရောက်မှုနှင့်ဖိစီးမှုများ အပေါ်တွင် ထိခိုက်လွယ်မှုရှိသူ များနှင့် ထိခိုက်လွယ်သော အရာများကို သတ်မှတ် ဖော်ထုတ်နိုင်ရန်နှင့်

ရည်မှန်းချက် (၃) ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်းရှိသော ရပ်ရွာလူထုကို တည်ဆောက်နိုင်ရန် ထောက်ပံ့ပေးနိုင်သော ရပ်ရွာလူထု၏ စွမ်းဆောင်ရည်များကို ဖော်ထုတ်နိုင်ရန် ဖြစ်ပါသည်။

လက်စွဲစာအုပ်ပါ ဖော်ပြချက်များကို အခြေခံ၍ ခရဲကမ်းနားကျေးရွာ၊ ခရဲကမ်းနားကျေးရွာ အုပ်စုတွင် တစ်လကျော် ခန့်အချိန်ယူ၍ ရပ်ရွာလူထုနှင့် အစည်းအဝေးများပြုလုပ်ကာ ကျေးရွာ၏ သတင်းအချက်အလက် များကို နည်းကိရိယာများ (assessment tools) အသုံးပြု၍ စုဆောင်းဖော်ထုတ်ထားခြင်း ဖြစ်ပါ သည်။

ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်းဆန်းစစ်လေ့လာခြင်းအဆင့်များတွင်....

၁။ ကျေးရွာနှင့်ပတ်ဝန်းကျင်ဒေသ၏ အခြေအနေများကို အကြိုခန့်မှန်း သိရှိနိုင်ရန် ရပ်ရွာ လူထုနှင့် ကွင်းဆင်းဝန်ထမ်းများအနေဖြင့် နောက်ခံဆင့်ပွား အချက်အလက်များ (secondary data) ကို ဆန်းစစ်ခြင်းများ ပြုလုပ်နိုင်ပါသည်။ အချက်အလက် သုံးသပ်ခြင်းများတွင်...

- RIMES ၏ရာသီဥတုဆိုင်ရာအချက်အလက်မှတ်တမ်း (Climate Profiles)
- ActionAid Myanmar ၏ကျေးရွာစာအုပ်ပါ အချက်အလက်မှတ်တမ်း (Village Book)

၂။ BRACED ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း ဆန်းစစ်လေ့လာခြင်း လက်စွဲစာအုပ်ကို အသုံးပြုခြင်းအားဖြင့် ပြီးပြည့်စုံသော သတင်းအချက်အလက် စုဆောင်းနိုင်ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ ဆန်းစစ်လေ့လာခြင်းတွင် အသုံးပြုခဲ့သော နည်းကိရိယာများမှာ အောက်ပါအတိုင်းဖြစ်ပါသည်။

- ကျေးရွာဘေးအန္တရာယ်သမိုင်းကြောင်း
- ရာသီခွင်ပြ ပြက္ခဒိန်
- အရင်းအမြစ်၊ ဘေးအန္တရာယ်နှင့် ထိခိုက်လွယ်မှုပြမြေပုံ
- အသက်မွေးဝမ်းကြောင်းလုပ်ငန်းများ ခွဲခြားသုံးသပ်ခြင်း
- ရပ်ရွာအတွင်းအဖွဲ့အစည်းများ ပေါင်းစပ်ယှက်နွယ်မှုပြပုံနှင့် ပါဝင်ပတ်သက်သူများ ဆိုင်ရာ ဆန်းစစ်ခြင်း
- ကျား၊မရေးရာကွန်ယက်ပြမြေပုံဆန်းစစ်ခြင်း
- ကလေးသူငယ်များ၏ လိုအပ်ချက်များနှင့် အခွင့်အရေးများအပေါ် သက်ရောက်မှုများ
- သတင်းအချက်အလက်နှင့် အသိပညာပေးမှုများကိုရရှိနိုင်မှု
- ကျေးရွာ၏ထိခိုက်လွယ်မှုနှင့် စွမ်းဆောင်ရည်ကိုဆန်းစစ်ခြင်း
- ထိခိုက်လွယ်မှုဆန်းစစ်ခြင်း

၃။ သတင်းနှင့်အချက်အလက်များ ဆန်းစစ်ခြင်းနှင့် ဦးစားပေးလုပ်ငန်းများ ရွေးချယ်ခြင်း။

စုဆောင်းထားသော သတင်းအချက်အလက်များကို ဆန်းစစ်လေ့လာခြင်းသည် ရပ်ရွာလူထု ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်းကို အားကောင်းလာစေရန် သင့်လျော်သည့် လုပ်ဆောင်ချက် များကို ကနဦးသတ်မှတ်နိုင်ရန်နှင့် ဘေးအန္တရာယ်နှင့် ဖိစီးမှုများ၏ သက်ရောက်မှုများ ဦးစားပေး သတ်မှတ်ခြင်း စတင်ရာတွင် အတည်ပြုနိုင်ရန် ဖြစ်ပါသည်။ နည်းကိရိယာများဆန်းစစ်ခြင်းအားဖြင့် ပါဝင်သောလုပ်ငန်းစဉ်များမှာ...

- ရပ်ရွာလူထုရင်ဆိုင်နေရသော အဓိကဘေးအန္တရာယ်နှင့် ရာသီဥတု ပြောင်းလဲမှုကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာသော ဘေးအန္တရာယ်များ အဆင့် သတ်မှတ်ရန်။
- ဦးစားပေးရွေးချယ်ထားသော ဘေးအန္တရာယ်များအပေါ် အခြေခံ၍ ရပ်ရွာလူထု အနေဖြင့် လုပ်ဆောင်ချက်များရွေးချယ်ခြင်း။

- BRACED ရန်ပုံငွေမှ ထောက်ပံ့ခြင်းဖြင့် အကောင်အထည်ဖော်ရန် ဦးစားပေးလုပ်ငန်းများ ရွေးချယ်ရာတွင် ဦးစားပေးရွေးချယ်ခြင်း နည်းကိရိယာများ အသုံးပြု၍ ရွေးချယ်ခြင်း။
- ရာသီအလိုက်ဆုံးဖြတ်ချက်များ ချမှတ်နိုင်ရန် မိုးလေဝသခန့်မှန်းချက် များကို အခြေခံ၍ ကာလတိုဆုံးဖြတ်ချက်များ ချမှတ်ခြင်း။
- ဖြစ်နိုင်ချေများပြီး ဖြစ်လေ့ဖြစ်ထရှိသော ဘေးများအတွက် စိတ်မှန်း ဖြစ်နိုင်ခြေများ ပုံဖော်နိုင်ရန် ဘေးများ၏ပြင်းအားနှင့် ပမာဏပေါ်တွင် အခြေခံ၍ မတူညီသော အခြေအနေအဆင့်ဆင့်တွင် အကောင် အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်မှုများ သတ်မှတ်ရန်။

ဆန်းစစ်လေ့လာခြင်းများအပေါ်တွင် အခြေခံ၍ တိုက်ရိုက်ခံစားရသော သဘာဝဘေးအန္တရာယ်များ၊ ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုများ၏ သက်ရောက်မှုများကို ရပ်ရွာလူထု၏ ရင်ဆိုင်တုန့်ပြန်နိုင်စွမ်းကို ပိုမိုအားကောင်းလာစေရန်နှင့် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင် ပြောင်းလဲမှုများ၊ လူမှုစီးပွားကဏ္ဍ ပြောင်းလဲမှုများနှင့် ပဋိပက္ခအစရှိသော ပြဿနာများကိုဖြေရှင်းနိုင်ရန် အဓိကလုပ်ငန်းများကို ဦးစားပေးရွေးချယ်ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

လိုအပ်သော သတင်းအချက်အလက်အများကို ဆွေးနွေးပွဲတွင် ကျေးရွာ အုပ်ချုပ်ရေးမှူး၊ စီမံခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့၊ သက်ကြီးများ၊ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး ကော်မတီဝင်များ၊ ကျေးရွာသူရွာသားများကိုယ်တိုင်ပါဝင်ခြင်းဖြင့် ရရှိနိုင်ပါသည်။ မိုးလေဝသနှင့် ရာသီဥတုဆိုင်ရာ သတင်းအချက်အလက်များကဲ့သို့သော အခြားလိုအပ်သော သတင်းအချက်အလက်များကို မိုးလေဝသနှင့် ဇလဗေဒဦးစီးဌာန၊ Myanmar Environmental Institute နှင့် အခြားသောပညာရပ်ဆိုင်ရာ အချက်အလက်များ မှလည်း ရရှိနိုင်ပါသည်။

၂။ ခရဲကမ်းနားကျေးရွာ၏ အနေအထား overview

၂.၁ မြေမျက်နှာသွင်ပြင်

ခရဲကမ်းနားကျေးရွာသည် ဘားအံမြို့၏အရှေ့ဘက် (၃၈) မိုင်ခန့်အကွာ လှိုင်းဘွဲ့မြစ်ကမ်းဘေးတွင်တည်ရှိသည်။ ကျေးရွာ၏အရှေ့ဘက်တွင်လှိုင်းဘွဲ့မြစ်၊ အနောက်ဘက်တွင် ခရဲရွာကြီး၊ ဖိုးတခေတ်ရွာ၊ ရွှေဆံတော်ဘုရားနှင့် တောင်ကုန်းတောင်တန်းများ၊ ရွာ၏ မြောက်ဘက်တွင် လယ်ကွင်း၊ တောင်တန်း၊ ကိုင်းတောများနှင့် ရွာ၏ တောင်ဘက်တွင် ရွာဦးစေတီနှင့် တစ်မိုင်ခန့် အကွာတွင် ဂျိုင်းကျေးရွာနှင့် ဂျိုင်းတံတားတို့ တည်ရှိပါသည်။ ရွာ၏တောင်ဘက် တစ်မိုင်ခန့် အကွာတွင် ဘားအံ - မြဝတီအဝေးပြေးကားလမ်းမ ရှိပါသည်။

၂.၂ ခရဲကမ်းနားကျေးရွာ အကြောင်း

၁၉၄၂ ခုနှစ်တွင် ခရဲကမ်းနားကျေးရွာကို အိမ်ခြေ (၃၀) ခန့်မှ စတင်တည်ထောင်ခဲ့သည်ဟု ရှေးလူကြီးများက ပြောပြခဲ့ခြင်းဖြစ်ပါသည်။ ခရဲကမ်းနားကျေးရွာတွင် နေထိုင်ကြသော ကျေးရွာလူထုများက ရေလုပ်ငန်းဖြင့် အသက်မွေးဝမ်းကြောင်း လုပ်ငန်းများကို လုပ်ကိုင် စားသောက်ပြီး နေထိုင်ကြပါသည်။ စပါးကျိတ်ခွဲသည့် ကြိတ်ဆုံလုပ်ငန်းဖြင့် အသက်မွေးဝမ်းကြောင်းပြုကြပါသည်။ အချို့သောသူများသည် ရွာတွင်းရှိ တရုတ်သူဌေးများထံ လယ်စာရင်းငှားများ ပြုလုပ်ကြပါသည်။ (၁၉၅၂) ခုနှစ်မှ စ၍ ကျေးရွာဘုန်းတော်ကြီးကျောင်းတွင် ကျောင်းထိုင်ဆရာတော်မှ ဒေသအနီးဝန်းကျင်ရှိကျေးရွာရှိ လူငယ်များကို စာပေကျမ်းဂန်များကို သင်ကြား ပို့ချပေးခဲ့ပါသည်။ ၎င်းကာလတွင် နယ်မြေများအေးချမ်းမှုမရှိပါသဖြင့် စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများကို ကောင်းစွာမပြုလုပ်နိုင်ပါ။ ၎င်းအချိန်တွင် ခေတ်မှီဆေးဝါးများ မရှိပါသဖြင့် ကျောက်ရောဂါ၊ ဝမ်းရောဂါ၊ ပုလိပ်ရောဂါများ၊ ကိုယ်ဝန်ဆောင်မိခင်များ မွေးဖွားချိန် များတွင် အသက်များစွာဆုံးရှုံးခဲ့ပါသည်။ သောင်းကျန်းသူများ၏ ဆူပူမှုကြောင့် တစ်ရွာနှင့် တစ်ရွာစီး ပွားရေးလုပ်ငန်း၊ လူမှုရေးလုပ်ငန်းများနှင့် ကျန်းမာရေးအကြောင်း ကိစ္စများ သွားလာရာတွင် စိုးရိမ် ကြောက်လန့်နေရပါသည်။

ထိုအချိန်တွင် ကျေးရွာများကိုဆပ်ကြေးများ တောင်းခြင်း၊ လူများကိုပြန်ပေးဆွဲခြင်း၊ ကျွဲနွားများကို အတင်းအဓမ္မဆွဲခြင်း၊ ရွာများကို မီးရှို့ခြင်းစသည်တို့ကို တွေ့ကြုံနေရပါသည်။ (၁၉၆၂) ခုနှစ်မှစ၍ တော်လှန်ရေး ကောင်စီတက်ပြီးနောက်တွင် အုပ်ချုပ်မှု ယန္တရားများ ဖွဲ့စည်းနိုင်ခြင်းကြောင့် ပါတီကောင်စီများဖွဲ့စည်းနိုင်ခြင်း၊ ကျေးရွာတွင်စာသင်ကျောင်းများ (သမဂါယမ) အဖွဲ့များဖွဲ့စည်းခဲ့ပါသည်။ ၎င်းခေတ်တွင် စပါးဝယ်ယူရေးဒိုင်များ ထံတွင် ကျေးနယ်ရှိ လယ်သမားများမှ တစ်ဧကလျှင် (၅) တင်း နှုန်းဖြင့်သွင်းပေးရပါသည်။ သို့ဖြစ်ပါ၍ မိုးလေဝသများ မမှန်သောကြောင့် လယ်စပါးများ ပျက်စီးခဲ့ပါ သဖြင့် တာဝန်ကျေစပါးများ မသွင်းနိုင်ခြင်းကြောင့် ငွေဖြင့်ပေးသွင်းရပါသည်။ မပေးသွင်းနိုင်သည့် လယ်သမားများက လယ်ယာမြေများကို အခြားသူများထံ ပေါင်နှံ၍ ငွေတိုးယူပြီး ပေးသွင်းရပါသည်။ မိမိတို့ လုပ်ငန်းတွင် အသုံးပြုသော ကျွဲနွားများကိုလည်း ရောင်းချရပါသည်။ ထိုအချိန်ကာလများတွင် ကြုံတွေ့ရသော အခက်အခဲများမှာ မိုးများသည်ထန်၍ ရေများကြီးခြင်း၊ လယ်ယာမြေများ နှစ်မြုပ်၍စပါးများ ပျက်စီးခဲ့ပါသည်။ အိမ်ယာပစ္စည်းများနှင့် အိမ်မွေးတိရစ္ဆာန်များ ရေနှင့် မျောပါခြင်းကိုတွေ့ကြုံနေရပါသည်။

(၁၃၅၅) ခုနှစ် နောက်ပိုင်းတွင် နယ်မြေလက်နက်ကိုင်အဖွဲ့အစည်းများ အပစ်အခတ် ရပ်စဲခဲ့၍ နယ်မြေကျေးရွာများ အေးချမ်းခဲ့ပါသည်။ စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများ ပြန်လည်ကောင်းမွန် လာခဲ့ပါသည်။ ပညာရေး၊ ကျန်းမာရေးမှာလည်း တိုးတက်ကောင်းမွန်လာခဲ့ပါသည်။ လမ်းပန်း ဆက်သွယ်ရေးတွေမှာလည်းတိုးတက်ကောင်းမွန်လာခဲ့ပါသည်။ (၁၃၇၂) ခုနှစ်နောက်ပိုင်းတွင်

ကျေးရွာချင်းဆက်လမ်းများ ကောင်းမွန်လာ၍ လွယ်ကူလွတ်လပ်စွာ သွားလာနိုင်ခြင်း၊ ရောင်းဝယ်ရေးများ အဆင်ပြေလာခြင်း၊ ပညာရေးကဏ္ဍတွင် တစ်ချိန်ကဝတ်တန်းအောင်ဘွဲ့ရ လူငယ်များ မရှိခဲ့ပါ။ ယခုအချိန်တွင် ကျေးရွာတွင်ဘွဲ့ရလူငယ်များနှင့် ဆယ်တန်းအောင် လူငယ်များ ကျန်းမာရေးနှင့် ပညာရေးဌာနတွင် တာဝန်ထမ်းဆောင်သော ဝန်ထမ်းများ ရှိခဲ့ပါသည်။ ကျေးရွာတွင်အမကအဆင့်မှမူလွန် အဆင့်သို့ပြောင်းလဲတိုးတက်ခဲ့ပါသည်။ သက်ဆိုင်ရာ အဖွဲ့အစည်းများ၊ အလှူရှင်များနှင့် လှူဒါန်းထားသော အကူအညီများလည်း ရရှိခဲ့ပါသည်။

ယခုလက်ရှိ ခရဲကမ်းနားကျေးရွာ၏ အခြေအနေမှာအိမ်ခြေ (၆၇) ရှိပြီးအိမ်ထောင်စု (၆၇) စုရှိပါသည်။ လူဦးရေမှာကျား (၅၉)၊ မ (၄၅)၊ စုစုပေါင်း (၁၀၄) ဦးရှိပါသည်။ ရွာသူ/သားများသည် ရေလုပ်ငန်းနှင့် လယ်ယာလုပ်ငန်းများကိုအားထားပြီး အသက်မွေးဝမ်းကြောင်း ပြုရပါသည်။ ကျေးရွာ၌ ယခုအချိန်တွင်မူလွန်အထိပညာသင်ကြားခွင့်ရှိပါသည်။ အထက်တန်းကိုတော့ (၂) မိုင်ခန့်ဝေးသော ဂျိုင်းအထက်တန်းကျောင်းသို့ စက်ဘီးများ၊ ခြေလျင်ခရီးများဖြင့် သွားရောက်ပြီး ပညာသင်ကြားနေရပါသည်။ မိုးရာသီအချိန်များတွင်လည်း မိုးများသည်ထန်စွာရွာ သွန်းမှုကြောင့် တောင်ရေများ ကျလာပြီး ရေကြီးမှုအခက်အခဲများကို တွေ့ကြုံနေရပါသည်။ အကြောင်း အမျိုးမျိုးကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာသော လူနာများကို ဂျိုင်းတံတားကိုဖြတ်ကျော်ပြီး ကျုံဒိုးဆေးရုံသို့ ဆေးကုသမှုများကို ခံယူရပါသည်။ သို့ဖြစ်ပါ၍ ကျေးရွာချင်းဆက်လမ်းများ မကောင်းပါသဖြင့် လူနာများ ဆေးရုံသို့ အချိန်မီမပို့နိုင်သဖြင့် အသက်ဆုံးရှုံးမှုများစွာရှိပါသည်။ ထို့အတူ ထော်လာဂျီ၊ ဆိုင်ကယ်များ တိမ်းမှောက်ပြီး ထိခိုက်ဒဏ်ရာရသူများလည်း ရှိခဲ့ပါသည်။ ကျေးရွာအတွင်းရှိ ဈေးရောင်းဈေးဝယ်များ၊ ပစ္စည်းများ ဆုံးရှုံးမှုများကိုလည်း တွေ့ကြုံနေရပါသည်။

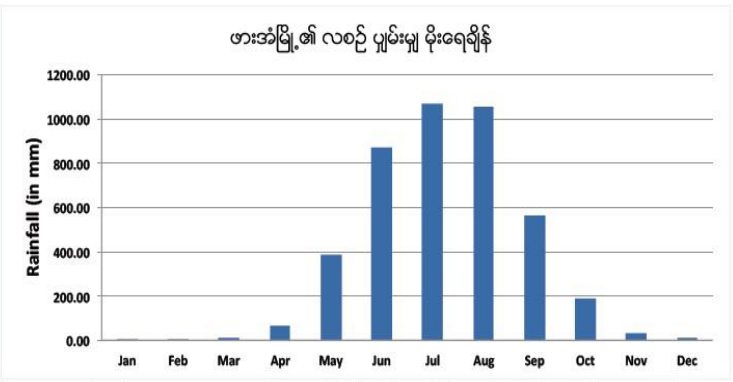
၂.၃ မိုးလေဝသနှင့် ရာသီဥတုအခြေအနေ အထွေထွေ ရာသီဥတုလက္ခဏာများ

ကရင်ပြည်နယ်၊ ဖားအံမြို့နယ်သည် (ပုံ ၃၀) တွင် မြင်တွေ့ရသည့်အတိုင်း မွန်ပြည်နယ်နှင့် နီးကပ်လျက်တည်ရှိသည်။ မိုးရေချိန် unimodal ပုံစံသည် အခြားသော ကမ်းရိုးတန်းဒေသများနှင့် ဆင်တူသည်။ ဖားအံမြို့ရှိ မိုးရေချိန်မှာ ပျမ်းမျှအားဖြင့် ကျောက်ဖြူနှင့် မော်လမြိုင်နှင့် နှိုင်းယှဉ်ပါက နည်းပါးသည်။ နှစ်စဉ် ပျမ်းမျှမိုးရေချိန်မှ (၄၂၇၀) မီလီမီတာ ခန့်ရှိပြီး ဇူလိုင်နှင့် ဩဂုတ်လ များတွင် အမြင့်ဆုံးဖြစ်သည်။ (ပုံ ၂၉) ။

ပုံ ၃၀၊ ကရင်ပြည်နယ် ဖားအံမြို့

ပျမ်းမျှ အပူဆုံး လများ၏ နေအချိန်နှင့် ညအချိန် နှစ်ခုစလုံးသည် မတ်လတွင် (၃၇.၁၃) ဒီဂရီ စင်တီဂရိတ် နှင့် ဧပြီလတွင် (၃၇.၄၅) ဒီဂရီ စင်တီဂရိတ်တို့ ဖြစ်ကြသည်။ စိုစွတ်လရာသီများတွင် အအေးဆုံး ပျမ်းမျှအပူချိန်မှာ ဇူလိုင် (၂၉.၀၁ ဒီဂရီ စင်တီဂရိတ်) နှင့် ဩဂုတ်လ (၂၈.၉၅) ဒီဂရီ စင်တီဂရိတ် ဖြစ်ကြသည်။ အအေးဆုံးညများမှာ ပျမ်းမျှ ဇန်နဝါရီလတွင် (၁၈.၄၅) ဒီဂရီ စင်တီဂရိတ် နှင့် ဖေဖော်ဝါရီလတွင် (၁၉.၃၂) ဒီဂရီ စင်တီဂရိတ် တို့ဖြစ်ကြသည်။ သို့ရာတွင် ဇန်နဝါရီလနှင့် ဖေဖော်ဝါရီလများ၏ နေအပူချိန်သည်လည်း မြင့်မားသည်ဖြစ်ရာ နှစ်လစလုံးတွင် (၃၃) ဒီဂရီ စင်တီဂရိတ် ကျော်လွန်သည်။ လစဉ် အမြင့်ဆုံး၊ အနိမ့်ဆုံး အပူချိန်မှတ်တမ်းများဖြင့် ပျမ်းမျှ အမြင့်ဆုံးနှင့် အနိမ့်ဆုံး အပူချိန် များကို (ပုံ ၃၂) တွင် ဖော်ပြထားသည်။

ပုံ ၃၁၊ ဖားအံတွင် ၁၉၈၁-၂၀၁၀ ခုနှစ် လစဉ် ပျမ်းမျှမိုးရေချိန်။ ဇူလိုင် နှင့် ဩဂုတ်လများတွင် အမြင့်ဆုံးရောက်ရှိသော Unimodal မိုးရေချိန်ပုံစံများ ယင်းဒေတွင် အနောက်တောင် မုန်သုံလေ လွှမ်းမိုးမှုကို ဖော်ပြနေသည်။

မိုးရေချိန် အသွင်ကွဲများ၊ အလွန်အကဲမှုများနှင့် ဦးတည်ရာများ

မိုးရေချိန်တွင် တစ်နှစ်အတွင်း မိုးရေချိန် အသွင်ကွဲများကို မြန်မာနိုင်ငံတောင်ပိုင်းဒေသ၏ ကရင်ပြည်နယ် ဘားအံမြို့နယ်တွင် အမြင့်ဆုံး မှတ်သားရမိသည်။ (ပုံ ၃၁) ။ နှစ်စဉ် ပျမ်းမျှ ၄၂၆၇ မီလီမီတာ ရှိသည်ဖြစ်ရာ အမြင့်ဆုံး မိုးရေချိန်ကို (၁၉၉၄) ခုနှစ်တွင် (၅၄၇၂) မီလီမီတာ ရရှိခဲ့သည်ဖြစ်ရာ သာမန်ထက် (၁၂၀၀) မီလီမီတာ ပို၍များနေသည်။ အခြား တိုင်းတာရရှိသော (၄) နှစ်တာ မိုးရေချိန်များမှာ (၅၀၀၀) မီလီမီတာ ထက် များသည်။ (၁၉၉၇) ခုနှစ်တွင် (၅၂၈၃) မီလီမီတာ၊ (၁၉၈၂) ခုနှစ်တွင် (၅၂၄၄) မီလီမီတာ၊ (၁၉၉၉) ခုနှစ်တွင် ၅၂၃၂ မီလီမီတာ နှင့် ၂၀၀၈ ခုနှစ်တွင် ၅၁၀၈ မီလီမီတာ) ။ ၁၉၉၈ ခုနှစ်သည် အခြောက်သွေဆုံး နှစ်ဖြစ်ပြီး ၂၆၆၉ မီလီမီတာသာလျှင် တိုင်းတာရရှိသည် ။ ပျမ်းမျှ (၁၆၀၀) အောက်ရောက်လုနီးနီးရှိသည်။

(၁၉၉၄) ခုနှစ်၏ အစိုစွတ်ဆုံးရာသီတွင် မိုးရေချိန် (၅၅၀၀) မီလီမီတာ နီးပါးကို ရက်ပေါင်း (၁၄၄) ရက်အတွင်း တိုင်းတာ ရရှိခဲ့သည်။ မိုးရေချိန် တိုင်းတာရရှိမှု (၄၅) ခုသည် (၄၀) မီလီမီတာကျော်လွန်သည်။ ၆ ခု မှ ၁၀၀ မီလီမီတာကျော်လွန်သည် ။ (သြဂုတ်လ (၁၅) ရက်နေ့တွင် (၁၅၉) မီလီမီတာ၊ ဇူလိုင်လ ၆ ရက်တွင် ၁၅၀ မီလီမီတာ၊ သြဂုတ်လ (၁၆) ရက်နေ့တွင် (၁၃၆) မီလီမီတာ ။

ဇူလိုင်လ ၁၉ ရက်နေ့တွင် ၁၃၅ မီလီမီတာ နှင့် ဇူလိုင်လ ၈ ရက်နေ့တွင် ၁၃၃ မီလီမီတာ နှင့် ဇူလိုင်လ (၇) ရက်နေ့တွင် ၁၂၃ မီလီမီတာ တို့ အသီးသီး ဖြစ်ကြသည်။ ယင်းနှစ်များ အတွင်းတွင် (၄၀) မီလီမီတာ ထက်ကျော်လွန်သော မိုးရေချိန် အားလုံး မှာ စိုစွတ် ရာသီဥတု အတွင်းတွင် ဖြစ်ပေါ်သည်။ အခြောက်သွေဆုံးဖြစ်သည့် (၁၉၉၈) ခုနှစ်တွင် အစိုစွတ်ဆုံး (၁၁၄) ရက်မှတ်သားရရှိပြီး ဖြစ်ရပ် (၂၀)

ဇယား ၄၊ ၁၉၈၁ - ၂၀၁၀ အတွင်း ဘားအံပြည်နယ်အတွင်း လွန်ကဲ မိုးရေချိန်များ	
၂၄-နာရီအတွင်း လွန်ကဲ မိုးရေချိန်	တိုင်းတာမိသည့် ရက်စွဲ
၃၄၉ မီလီမီတာ	၂၀၀၆ ခုနှစ် ဇူလိုင် ၆
၃၁၆ မီလီမီတာ	၂၀၀၄ ခုနှစ် ဇွန် ၂၄
၂၄၆ မီလီမီတာ	၂၀၀၉ ခုနှစ် ဇူလိုင် ၄
၂၃၉ မီလီမီတာ	၁၉၉၇ ခုနှစ် သြဂုတ် ၁
၂၃၈ မီလီမီတာ	၁၉၉၇ ခုနှစ် သြဂုတ် ၂၄
၂၃၄ မီလီမီတာ	၁၉၈၂ စက်တင်ဘာ ၁၀
၂၁၆ မီလီမီတာ	၂၀၀၈ ဇူလိုင် ၂၉
၂၀၃ မီလီမီတာ	၁၉၉၅ ခုနှစ် ဇူလိုင် ၃၀

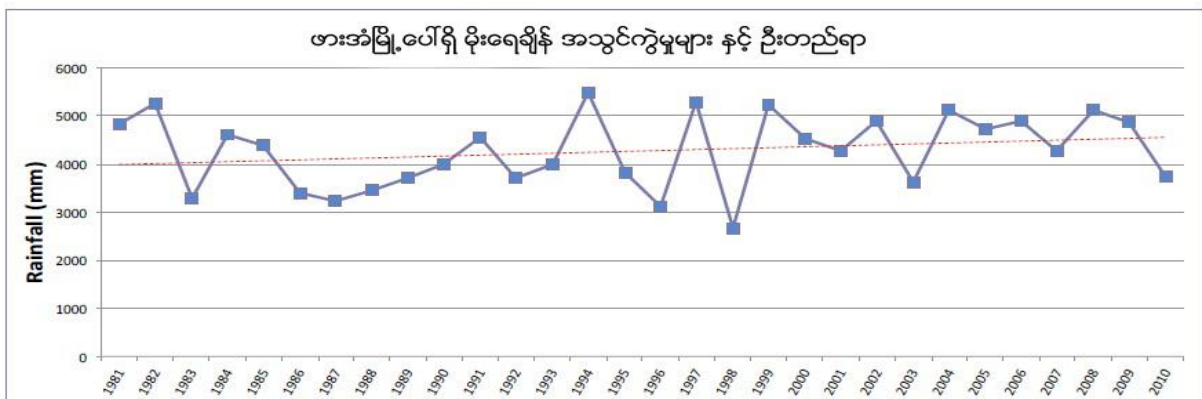
သာလျှင် (၄၀) မီလီမီတာထက် ကျော်လွန်ခဲ့သည်။ ယင်းနှစ်အတွင်း အမြင့်ဆုံးမိုးရေချိန်မှာ (၁၉၉၈) ခုနှစ် သြဂုတ်လ (၉) ရက်နေ့တွင် (၁၁၁) မီလီမီတာ ဖြစ်သည်။

ဇယား (၅) တွင် ဖော်ပြထားသည့်အတိုင်း ခြောက်သွေ့ရာသီ၏ ဖြစ်စဉ် (၁၄) ခုသည် (၄၀) မီလီမီတာထက် ကျော်လွန်ခဲ့သည်။ အခြားဖြစ်ရပ်နှစ်ခုသည် (၁၀၀) မီလီမီတာ ထက်ကျော်လွန်ခဲ့သည် ။ (စက်တင်ဘာလ (၁၁) ရက်နေ့တွင် (၁၀၃) မီလီမီတာနှင့် ဇွန်လ (၁၀)

ရက်နေ့တွင် (၁၀၂) မီလီမီတာ) ။ (၄၀) မီလီမီတာနှင့် အထက်ရှိ မိုးရေချိန်အားလုံးကို စိုစွတ်ရာသီအတွင်းတွင် တိုင်းတာရရှိခဲ့ကြသည်။

(ရက်ပေါင်း ၁၁၃၄ ရက်) တွင် (၁၀.၄%) ရှိသော ရက်များ၏ မိုးရေချိန် (၄၀) မီလီမီတာနှင့် အထက် တိုင်းတာ မှတ်သား ရရှိသည်။ (၁၇၅) ဖြစ်ရပ်များသည် (၁၀၀) မီလီမီတာ ထက် ကျော်လွန်သည်။ (၂၄) နာရီ အတွင်း လွန်ကဲ မိုးရေချိန် တိုင်းတာ မှတ်သားရမှုမှာ (၂၀၀၆) ခုနှစ် ဇူလိုင်လ (၆) တွင် (၃၄၉) မီလီမီတာကို တိုင်းတာရရှိသည်။ ယင်းအချိန်များအတွင်း ဖြစ်ရပ် (၈) ခုကိုသည် ဇယား (၄) တွင် ဖော်ပြထားသည့်အတိုင်း မိုးရေချိန် ၂၀၀ မီလီမီတာ ထက် ကျော်လွန် ခဲ့သည်။ နှစ်စဉ် မိုးရေချိန် အသွင်ကွဲများကို ပုံ (၃၂) တွင် ဖော်ပြထားသည်။

ဇယား ၅၊ ၁၉၈၁-၂၀၁၀ ၁၉၈၁-၂၀၁၀ ခုနှစ်အတွင်း ဖားအံမြို့၏ လွန်ကဲမိုးရေချိန်များ	
၂၄ နာရီ လွန်ကဲ မိုးရေချိန်	မှတ်သားရရှိသည့် ရက်စွဲ
၁၃၅ မီလီမီတာ	၂၀၀၈ ခုနှစ် ဧပြီလ ၂၁ ရက်
၁၃၀ မီလီမီတာ	၂၀၀၇ ခုနှစ် ဧပြီလ ၂၆ ရက်
၁၀၇ မီလီမီတာ	၂၀၀၈ ခုနှစ် ဧပြီလ ၂၀ ရက်
၁၀၅ မီလီမီတာ	၁၉၈၅ ခုနှစ် နိုဝင်ဘာလ ၁၄ ရက်
၆၉ မီလီမီတာ	၁၉၈၁ ခုနှစ် နိုဝင်ဘာလ ၄ ရက်
၆၅ မီလီမီတာ	၂၀၁၀ ခုနှစ် ဒီဇင်ဘာလ ၁ ရက်
၆၂ မီလီမီတာ	၁၉၉၉ ခုနှစ် နိုဝင်ဘာလ ၁၃ ရက်
၅၅ မီလီမီတာ	၂၀၀၈ ခုနှစ် ဧပြီလ ၁၅ ရက်
၄၈ မီလီမီတာ	၁၉၉၂ ခုနှစ် ဒီဇင်ဘာလ ၂၅ ရက်
၄၅ မီလီမီတာ	၁၉၈၃ ဒီဇင်ဘာလ ၂၉ ရက်
၄၄ မီလီမီတာ	၁၉၈၅ ခုနှစ် ၊ နိုဝင်ဘာလ ၁၂ ရက်
၄၁ မီလီမီတာ	၁၉၉၆ ခုနှစ် ဧပြီလ ၂၇ ရက်
၄၁ မီလီမီတာ	၂၀၀၇ ခုနှစ် ဧပြီလ ၂၃ ရက်

ပုံ ၃၂၊ ၁၉၈၁-၂၀၁၀ အတွင်း ဖားအံမြို့၏ မိုးရေချိန် အသွင်ကွဲများ ။ အစိုစွတ်ဆုံးနှစ်မှာ ၁၉၉၄ ခုနှစ် ဖြစ်ပြီး ၁၉၉၈ ခုနှစ်တွင် မိုးရေချိန် အနည်းဆုံးရရှိသည်။ နှစ်စဉ်မိုးရေချိန်မှာ အတက်ဘက်သို့ ဦးတည်နေကြောင်း ဖော်ပြနေသည်။

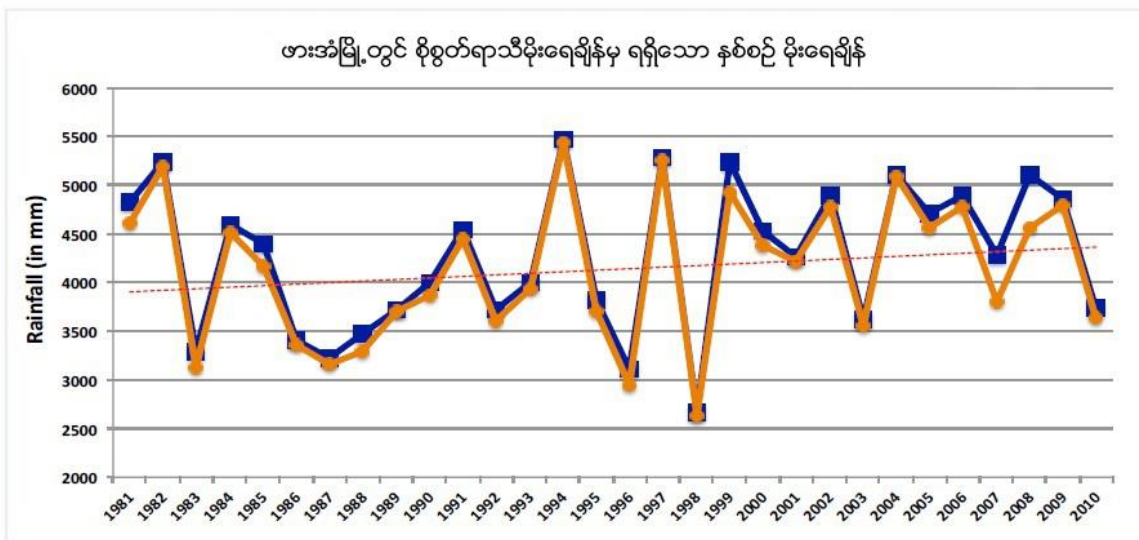
စိစစ်လေ့လာခဲ့ရသည့် အချိန်များအတွင်းတွင် ထင်ရှားသည့် မိုးရေချိန်များကို ခြောက်သွေ့ရာသီ အတွင်း တိုင်းတာရရှိသည်။ အထူးသဖြင့် ဇယား (၅) တွင် ဖော်ပြထားသည့် အတိုင်း ခြောက်သွေ့ရာသီတွင် ဖြစ်ရပ် (၁၄) ခုသည် (၄၀) မီလီမီတာထက်ကျော်လွန်သည်။

နှစ်စဉ် မိုးရေချိန် မြင့်မားလာမှုသည် အတက်ဘက်သို့ ဦးတည်နေသည်။ ထိုသို့ အတက်ဘက်သို့ ဦးတည်နေမှုကို ရာခိုင်နှုန်းဖြင့်ဖော်ပြသော ဆန်းစစ်ချက်တွင်လည်း တွေ့မြင်ရသည်။ အခြေခံအချက်အလက် ကောက်ယူချိန်တွင်ပင်လျှင် အလွန်အကဲ မိုးရေချိန် ဖြစ်ရပ်များ မြင့်တက်လာမှုကို တွေ့ရှိရသည်။

စိုစွတ်နှင့် ခြောက်သွေ့ရာသီ မိုးရေချိန်

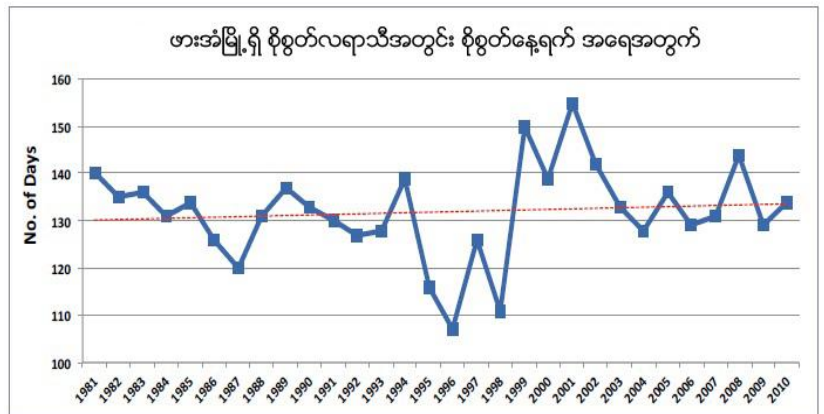
ဖားအံမြို့တွင် နှစ်စဉ်မိုးရေချိန်၏ (၉၇%) သည် စိုစွတ်ရာသီမှ ရရှိသည်။ အမြင့်ဆုံးမှာ (၂၀၀၈) ခုနှစ်တွင်ဖြစ်ပြီး ခြောက်သွေ့ရာသီတွင် (၅၄၇) မီလီမီတာကို မှတ်သားရရှိသည် (နှစ်စဉ် မိုးရေချိန် (၅၁၀၈) မီလီမီတာ၏ ၁၀% ကျော်ကို ရရှိသည်) ။ ဇယား (၅) ရှိ (၂၀၀၈) ခုနှစ်တွင် တိုင်းတာရရှိသည့် (၅၅) မီလီမီတာနှင့် အထက် မိုးရေချိန် (၃) ခုစလုံးသည် ဧပြီလတွင် ဖြစ်သည်။ ရာခိုင်နှုန်းအားဖြင့် (၂၀၀၇) ခုနှစ်တွင် နှစ်စဉ် မိုးရေချိန်၏ (၁၁%) ကို တိုင်းတာရရှိသည်။

ပူပြောင်းအခြောက်သွေ့ဆုံးရာသီမှာ (၂၀၀၄) ခုနှစ်ဖြစ်ရာ နှစ်စဉ် မိုးရေချိန် (၅၁၀၁) မီလီမီတာ၏ (၄) မီလီမီတာသာလျှင် ရရှိသည်။ တစ်နှစ်တာမိုးရေချိန် ၏ ၁၀၀ % နီးပါးမှာ စိုစွတ်ရာသီဥတုမှ ရရှိသည်။ (၁၉၈၁) မှ (၂၀၁၀) ခုနှစ်များအတွင်း တစ်နှစ်တာမိုးရေချိန် ကိုရရှိစေသည့် စိုစွတ်ရာသီဥတုကို အောက်ပါ ပုံ ၃၃ တွင် ဖော်ပြထားသည်။

ပုံ ၃၃၊ ၁၉၈၁-၂၀၁၀ ခုနှစ်အတွင်း ဖားအံမြို့၏ စိုစွတ်ရာသီအတွင်း တိုင်းတာရရှိသည့် မိုးရေချိန် ။ အပြာရောင် မျဉ်းသည် နှစ်စဉ် မိုးရေချိန်ကို ဖော်ပြပြီး လိမ္မော်ရောင် မျဉ်းသည် စိုစွတ်ရာသီမိုးရေချိန်ကို ဖော်ပြသည်။

စိုစွတ်ရာသီ မိုးရေချိန်၏ မြင့်တက်လာမည့် ဦးတည်မှုသည် တစ်နှစ်တာ မိုးရေချိန်ပေါ်တွင် ပေါ်လွင်နေသည်။ နှစ်ပေါင်း (၁၇) နှစ်အတွင်း စိုစွတ်ရာသီ၏ မိုးရေချိန် သည် စိုစွတ်ရာသီ ပျမ်းမျှမိုးရေချိန် ၄၂၆၇ မီလီမီတာ ထက် ကျော်လွန်ကြောင်း တွေ့ရှိရသည်။

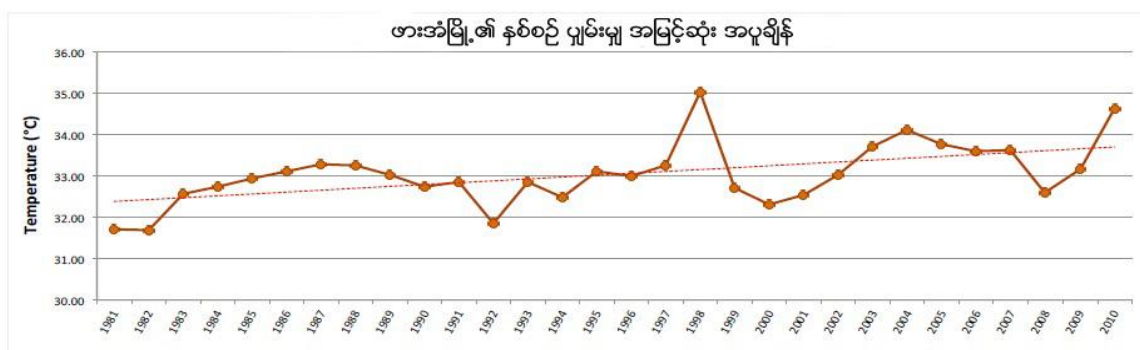

ပုံ ၃၄၊ ဖားအံမြို့ စိုစွတ်ရာသီမှ စိုစွတ်နေရက် အရေအတွက်များဖော်ပြထားပြီး တစ်နှစ်အတွင်း အသွင်ကွဲမှုများနှင့် တိုးမြင့်လာမှုဦးတည်ရာကို ဖော်ပြနေသည်

ပုံ (၃၄) တွင်ဖော်ပြထားသော စိုစွတ်နေရက် အရေအတွက်များသည် အတက်ဘက်ကို ဦးတည်နေကြောင်း ဖော်ပြနေသည်။ နှစ်စဉ် ပျမ်းမျှ (၁၃၂) ရက် တွင် တိုင်းတာ မှတ်သားရရှိသည့် စိုစွတ်နေရက် ၁၅ နှစ်သည် ၊ ပျမ်းမျှ စိုစွတ်နေရက်များ အောက်တွင် တိုင်းတာ မှတ်သားရရှိသည်။ ပျမ်းမျှထက် အထက် အအောက် နှစ်အရေအတွက် တူညီသော်လည်း အတက်ဘက်သို့ ဦးတည်နေမှုမှာ ယင်းကာလအတွင်း ပျမ်းမျှအရေအတွက်ထက် ကျော်လွန်နေသော စိုစွတ်နေရက်များကြောင့် ဖြစ်သည်။

အပူချိန် အမျိုးအကွဲများ၊ လွန်ကဲမှုနှင့် ဦးတည်ရာ

ဖားအံမြို့၏ ပျမ်းမျှ အပူချိန်မှာ ၃၃.၀၅ ဒီဂရီ စင်တီဂရိတ်ဖြစ်သည်။ နှစ်ပေါင်း ၃၀ အတွင်း တိုင်းတာ ရရှိသည့် အမြင့်ဆုံးအပူချိန်သည် တစ်နှစ်အတွင်း အမျိုးအကွဲများကို ဖော်ပြနေသည် (ပုံ ၃၅)။ အမြင့်ဆုံး ပျမ်းမျှ အပူချိန်မှာ ၁၉၉၈ ခုနှစ်တွင်ဖြစ်သည် (၃၅.၀၃ ဒီဂရီ စင်တီဂရိတ်) နှင့် အနိမ့်ဆုံး ပျမ်းမျှအပူချိန်မှာ မှ ၁၉၈၂ ခုနှစ်အတွင်းတွင် ဖြစ်သည် (၃၁.၆၉ ဒီဂရီ စင်တီဂရိတ်) ဖြစ်သည်။

ပုံ ၃၅၊ ၁၉၈၁-၂၀၁၀ ခုနှစ်အတွင်း ဖားအံမြို့၏ နှစ်စဉ် အနိမ့်ဆုံး အပူချိန် အသွင်ကွဲများ

၁၉၉၈ ခုနှစ် မေလ (၆) နေ့သည် အပူဆုံးနေရက်ဖြစ်သည် (၄၃.၆ ဒီဂရီ စင်တီဂရိတ်၊ နှစ်ပေါင်း (၃၀) အတွင်း အပူဆုံးနေ့လည်းဖြစ်သည်)၊ (၄၃) ဒီဂရီ စင်တီဂရိတ်ကို နောက်တစ်ရက် မေလ (၇) ရက်နေ့တွင် တိုင်းတာရရှိသည်။ ယင်းနှစ်အတွင်းတွင် (၅၅) ရာခိုင်နှုန်း ရက်များသည် ပျမ်းမျှ အပူချိန်ထက် ကျော်လွန်ခဲ့သည်။ အလွန်ပူသော (၄၀) ဒီဂရီ စင်တီဂရိတ်ထက် ကျော်လွန်သော နေ့အပူချိန်ကို ယင်းနှစ်များအတွင်း ၃၂ ရက် တိုင်းတာ မှတ်သားခဲ့ရသည်။

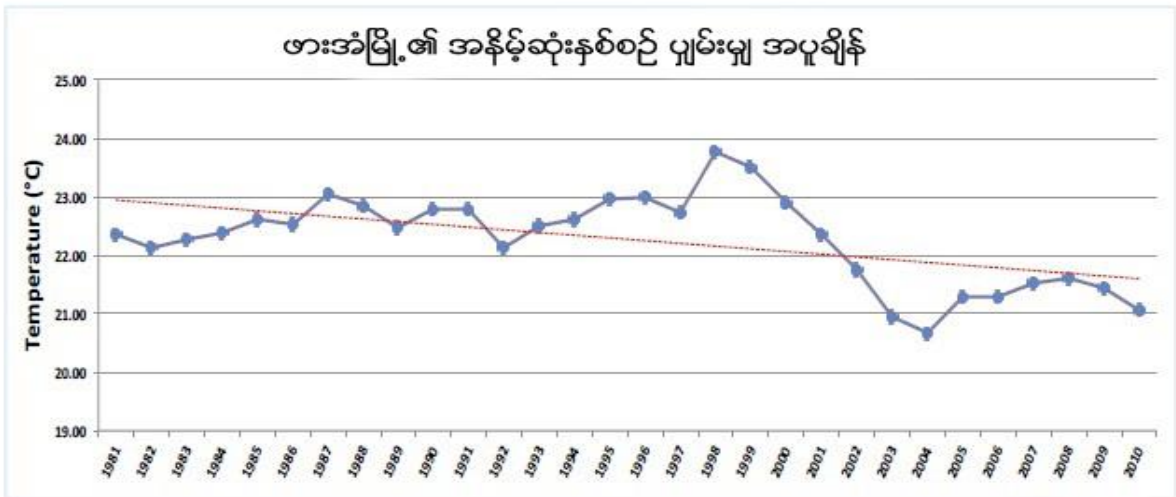
(၁၉၈၂) ခုနှစ်တွင် ပျမ်းမျှအပူချိန်ထက် ကျော်လွန်သော အနိမ့်ဆုံး ပျမ်းမျှ အမြင့်ဆုံး အပူချိန်သည် ၇၃ ရက် ရှိသည်။ (ယင်းနှစ်၏ ရက်ပေါင်း ၂၁% ရှိသည်)။ ၆ ရက်ကို အမြင့်ဆုံး အပူချိန် ၃၈ ဒီဂရီ စင်တီဂရိတ်နှင့် အထက် တိုင်းတာ မှတ်သားရရှိသည်။ ယင်းနှစ်အတွင်း တိုင်းတာ ရရှိသည့် အမြင့်ဆုံး ပျမ်းမျှ အပူချိန်မှာ ၃၈.၇ ဒီဂရီ စင်တီဂရိတ် ဖြစ်သည် (နိုင်ငံဘာလ ၁၁ ရက်နေ့)။ နှစ်ပေါင်း ၃၀ အတွင်းတွင် ရက်ပေါင်း ၃၂% ခန့်သည် ပျမ်းမျှအပူချိန်ထက် ကျော်လွန်ခဲ့သည်။ ရက်ပေါင်း ၁၅၁ ရက်အတွင်း အမြင့်ဆုံးအပူချိန်သည် (၄၀) ဒီဂရီ စင်တီဂရိတ် ကို ကျော်လွန်ခဲ့သည်။ outset တွင် ဖော်ပြခဲ့သည့်အတိုင်း နှစ်ပေါင်း ၃၀ အတွင်း တိုင်းတာ ရရှိခဲ့သည် အမြင့်ဆုံးအပူချိန်မှာ ၁၉၉၈ ခုနှစ်တွင် ၄၃.၆ ဒီဂရီ စင်တီဂရိတ်ဖြစ်သည်။ အနိမ့်ဆုံး အပူချိန်မှာ ၁၉၈၈ ခုနှစ် နိုဝင်ဘာလ ၁၇ ရက်နှင့် ၁၈ များတွင် ၂၁.၆ ဒီဂရီ စင်တီဂရိတ်ဖြစ်သည်။ ၁၉၈၁-၂၀၁၁ ခုနှစ်အတွင်း အမြင့်ဆုံး အပူချိန်သည် အတက်ဘက်သို့ဦးတည်နေကြောင်းပြသနေပြီး ယင်းကာလများအတွင်း အပူနွေးဆုံးနေရက်များ ကြုံတွေ့ရကြောင်း ဖော်ပြနေသည်။

အနိမ့်ဆုံးအပူချိန်

ဖားအံမြို့၏ အမြင့်ဆုံး ညအပူချိန်မှာလည်း (၁၈၈၉) ခုနှစ်တွင် ဖြစ်ပြီး အပူနွေးဆုံး နေ့အပူချိန်နှင့် ညအပူချိန်နှစ်ခုစလုံးကို တစ်နှစ်အတွင်းတွင် တိုင်းတာမှတ်သားမိသည်ကို တွေ့ရှိရသည်။ ပျမ်းမျှ အနိမ့်ဆုံး အပူချိန်မှာ (၂၂.၂၈)ဒီဂရီ စင်တီဂရိတ်ဖြစ်သည်။ (၁၉၉၈) ခုနှစ် တွင် ရက်ပေါင်း (၇၄%) သည် ပျမ်းမျှအပူချိန်ထက် ကျော်လွန်သည်။ ၎င်းနှစ်အတွင်း ရက်ပေါင်း ၄၂% သည် ၂၅ဒီဂရီ စင်တီဂရိတ်ထက် ကျော်လွန်ပြီး ၁၉၉၈ ခုနှစ်တွင် အပူနွေးဆုံးည မှာ မတ်လ ၃၁ ရက်နေ့တွင် ၂၈.၅ ဒီဂရီ စင်တီဂရိတ်ဖြစ်သည်။

ဖားအံမြို့တွင် အနိမ့်ဆုံး ပျမ်းမျှညအပူချိန်မှာ ၂၀၀၄ ခုနှစ်တွင် ဖြစ်သည် (၂၀.၆၈ဒီဂရီ စင်တီဂရိတ်) ။ ယင်းနှစ်အတွင်း ညအချိန်အပူချိန်အချက်အလက်များ သုံးသပ်ချက်တွင် ညပေါင်း (၉၄) ညသည် ပျမ်းမျှ အပူချိန်ထက်ကျော်လွန်ပြီး (၁) ညသာလျှင် (၂၅) ဒီဂရီ စင်တီဂရိတ်ထက် ကျော်လွန်ခဲ့သည်။ (၎င်းမှာလည်း ယင်းနှစ်အတွင်း အမြင့်ဆုံး ညပိုင်း အပူချိန်ဖြစ်လေသည်)။

နှစ်ပေါင်း (၃၀) အတွင်း ဖားအံမြို့ရှိ အပူနွေးဆုံး ညများမှာ (၁၉၉၁) ခုနှစ် ဧပြီလ (၁၉) ရက်နှင့် (၁၉၉၅) ခုနှစ် မေလ ၄ ရက်နေ့များဖြစ်ကြပြီး နှစ်ခုစလုံး ၂၈.၆ ဒီဂရီ စင်တီဂရိတ် ဖြစ်ကြသည်။ ယင်းညများ၏ ၆၅%သည် အနိမ့်ဆုံး ပျမ်းမျှ အပူချိန်ကို ကျော်လွန်ပြီး ၁၂% ညများမှာ အပူချိန် ၂၅ဒီဂရီ စင်တီဂရိတ်ထက် ကျော်လွန်ခဲ့သည်။ အပူချိန် (၂၈) ဒီဂရီ စင်တီဂရိတ် နှင့် (၂၈.၆) ဒီဂရီ စင်တီဂရိတ် ဝန်းကျင်ရှိသော သော ညပေါင်း (၆) ညသာလျှင် ရှိခဲ့သည်။

ပုံ ၃၆၊ ၁၉၈၁-၂၀၁၀ ခုနှစ်အတွင်း ဖားအံမြို့၏ နှစ်စဉ် ပျမ်းမျှ အနိမ့်ဆုံးအပူချိန် ။ အပူနွေးဆုံး ပျမ်းမျှအပူချိန်မှာ ၁၉၉၈ ခုနှစ် နှင့် အအေးဆုံးညများမှာ ၂၀၀၄ ခုနှစ်တွင် ဖြစ်ကြသည်။

ဖားအံမြို့ရှိ တစ်နှစ်အတွင်း ပျမ်းမျှ အနိမ့်ဆုံးအပူချိန်မှာ (၁၉၈၁-၂၀၁၀) အတွင်းဖြစ်ပြီး ပုံ ၃၆ တွင် ဖော်ပြထားသည်။ ပူနွေးသောညများ၏ဖြစ်ရပ်များကို စစ်တမ်းကောက်ယူမှုသည် အဆင်းဘက်သို့ ဦးတည်နေကြောင်း ဖော်ပြနေပြီး နေအပူချိန်မြှင့်တက် နေမှုနှင့် ဆန့်ကျင်ဘက်ရှိနေကြောင်း ဖော်ပြနေသည်။ နှစ်ပေါင်း (၃၀) ကာလအတွင်း ဖားအံမြို့တွင် ပူ၍ ပူနွေးသောနေ့ရက်များနှင့် ပူ၍အေးမြသော ညများကို ကြုံတွေ့လာရသည်။

၃။ ရပ်ရွာလူထု ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း ဆန်းစစ်လေ့လာခြင်း၏ ရလဒ်များ

၃.၁ ကျေးရွာ ဘေးအန္တရာယ် သမိုင်းကြောင်း

ခရဲကမ်းနားကျေးရွာ ဘေးအန္တရာယ်သမိုင်း (ဇယား၊ ဆန်းစစ်ချက်၊ သုံးသပ်ချက်)

စဉ်	ဘေးအန္တရာယ်နှင့်ရာသီဥတုဆိုးရွားမှု	ခုနှစ်	ထိခိုက်လွယ်မှု	ဖြေရှင်းခဲ့သည့်နည်းလမ်းများ
၁။	ရေကြီးခြင်း	၁၉၈၀ ၂၀၁၃ ဂါဆို၊ဂါခေါင်	တစ်ရွာလုံးနေအိမ်များရေနှစ်မြုပ်မိုးများပြီးဖြစ်ရေလျှံ၊ရေတက်မှုနှုန်း (၁)ရက်(၃)တောင်မြင့်တက် တစ်ရွာလုံးနေအိမ်များရေနှစ်မြုပ်၊ အိမ်သုံးပစ္စည်း၊မျိုးစပါး၊လမ်း၊အစားအစာထိခိုက်ပျက်စီးပြီးစာသင်ကျောင်းပိတ်ထားရသည်။	အိမ်သုံးပစ္စည်းများ၊အိမ်မွေးတိရစ္ဆာန်များ၊ ကုန်းမြင့်သို့ကြိုတင်ရွှေ့ပြောင်းခြင်း၊ ရေစိုသောဆန်စပါးများကိုလှန်းထားခြင်း၊ ပျက်စီးသောလမ်းကိုပြန်လည်ပြုပြင်ခြင်း၊ မျိုးစေ့များပြန်ဝယ်ယူခြင်း၊ကျောင်းများအစားထိုးပြန်တက်ခြင်းများပြုလုပ်သည်။
၂။	နာဂစ်အဖျားခတ်ခြင်း	၂၀၀၁	အိမ်(၄)လုံးအမိုးလန်၊စပါးကျီများ အမိုးလန်	အိမ်အောက်သို့ဆင်းနေခြင်း၊လွင့်သွားသောသွပ်ပြားများကိုပြန်ကောက်ပြီးပြန်လည်တပ်ဆင်ခြင်း။
၃။	သောက်ရေရှားပါးခြင်း	၂၀၁၆ မတ်၊ ဧပြီ	သောက်ရေများမရရှိခြင်း၊ရေတွင်းများရေခမ်းခြောက်ခြင်း၊အိမ်မွေးတိရစ္ဆာန်များရောဂါကျခြင်း။	သောက်ရေကိုကျုံးဒိုးမှဝယ်ယူရခြင်း၊ CDA မှရေတွင်း(၁)တွင်း လာတူးပေးပါသည်။ သို့သော်ရေမကောင်းပါ။ ကျုံးဒိုးမှတိရစ္ဆာန်ဆရာဝန်ခေါ်၍ဆေးထိုးပေးခြင်း။

သုံးသပ်ချက်အကျဉ်းချုပ်

ခရဲကမ်းနား ကျေးရွာသည် ဘေးအန္တရာယ်နှင့် ရာသီဥတုဆိုးရွားမှုနှင့် ပတ်သက်၍ ကြုံတွေ့ခဲ့ရသော ဘေးဒဏ်များမှာ ၁၉၈၀နှင့်၂၀၁၃ခုနှစ်တွင် ဆိုးဝါးသော ရေကြီးမှုဖြစ်ပေါ်ပြီး၊ ၂၀၀၈ခုနှစ်တွင် နာဂစ်အဖျားခတ်ခြင်းနှင့် ၂၀၁၆ခုနှစ်တွင်သောက်သုံးရေရှားပါးခြင်းတို့ဖြစ်ပါသည်။ ၁၉၈၀ နှင့် ၂၀၁၃ ခုနှစ်တွင်ရေကြီးမှုနှုန်းမှာ (၁) ရက်လျှင် (၃) တောင်မြင့်တက်ပြီး တစ်ရွာလုံး နေအိမ်များ ရေနှစ်မြုပ်ခြင်း၊ အိမ်အသုံးအဆောင်ပစ္စည်းများ၊ မျိုးစပါးများ၊ လမ်း၊ အစားအစာများ ထိခိုက်ပြီး ပျက်စီးခဲ့ရပါသည်။ ရေကြီးသည့်အတွက် ကျောင်းပိတ်ထားရပါသည်။ ရေကြီးသည့်အခါ အိမ်သုံးပစ္စည်းများနှင့် တိရစ္ဆာန်များကို ကုန်းမြင့်ရာဘုန်းကြီးကျောင်းသို့ ပို့ဆောင်ကြပါသည်။ ရေစိုသည့် စပါးများကိုလှန်း ထားခြင်း၊ ပျက်စီးစေသောလမ်းများကို ပြန်လည်ပြုပြင်ပါသည်။ ၂၀၀၈ခုနှစ်တွင် နာဂစ်မုန်တိုင်းအဖျားခတ်၍ အိမ်(၄)လုံးအမိုးလန်၊ စပါးကျီများ အမိုးလန်သည့် အတွက် အိမ်အောက်သို့ဆင်းနေခြင်း၊ လွင့်သွားသောသွပ်ပြားများကို ပြန်ကောက်ပြီး ပြန်လည်တပ်ဆင်ခြင်းများ ပြုလုပ်ပါသည်။ ၂၀၁၆ခုနှစ်၊ မတ်လ၊ ဧပြီလတွင် သောက်သုံး

ရေရှားပါးမှုနှင့် ကြုံတွေ့ခဲ့ရပြီး၊ ရေတွင်းထဲမှ ရေများခမ်းခြောက်ခြင်း၊ အိမ်မွေးတိရစ္ဆာန်များ ရောဂါကျရောက်၍ သေဆုံးခြင်းများရှိခဲ့ကြပါသည်။ သောက်ရေရှားပါးသည့် အတွက် ကျုံးမှဝယ်ယူရပြီး၊ CDA မှရေတွင်း(၁)တွင်း လာတူးပေးပါသည်။ သို့သော်ရေမကောင်းပါ။ တိရစ္ဆာန်များ ရောဂါကျရောက်ခြင်းအတွက် ကျုံးမှတိရစ္ဆာန်ဆရာဝန်ခေါ်၍ ဆေးထိုးပေးခြင်းများ ပြုလုပ်ခဲ့ပါသည်။

၃.၂ ရာသီခွင်ပြပြကွဲဒီန်

ကရင်ပြည်နယ်၊ စာအံ၊ အံ၊ ဖြို၊ နယ်၊ ခရဲကမ်းနား၊ ကျေးရွာအုပ်စု၊ ခရဲကမ်းနားကျေးရွာ၏ ရာသီခွင် ဖြေဆိုခြင်း

၇၈၉ - ၁၁ - ၆ - ၂၀၁၆

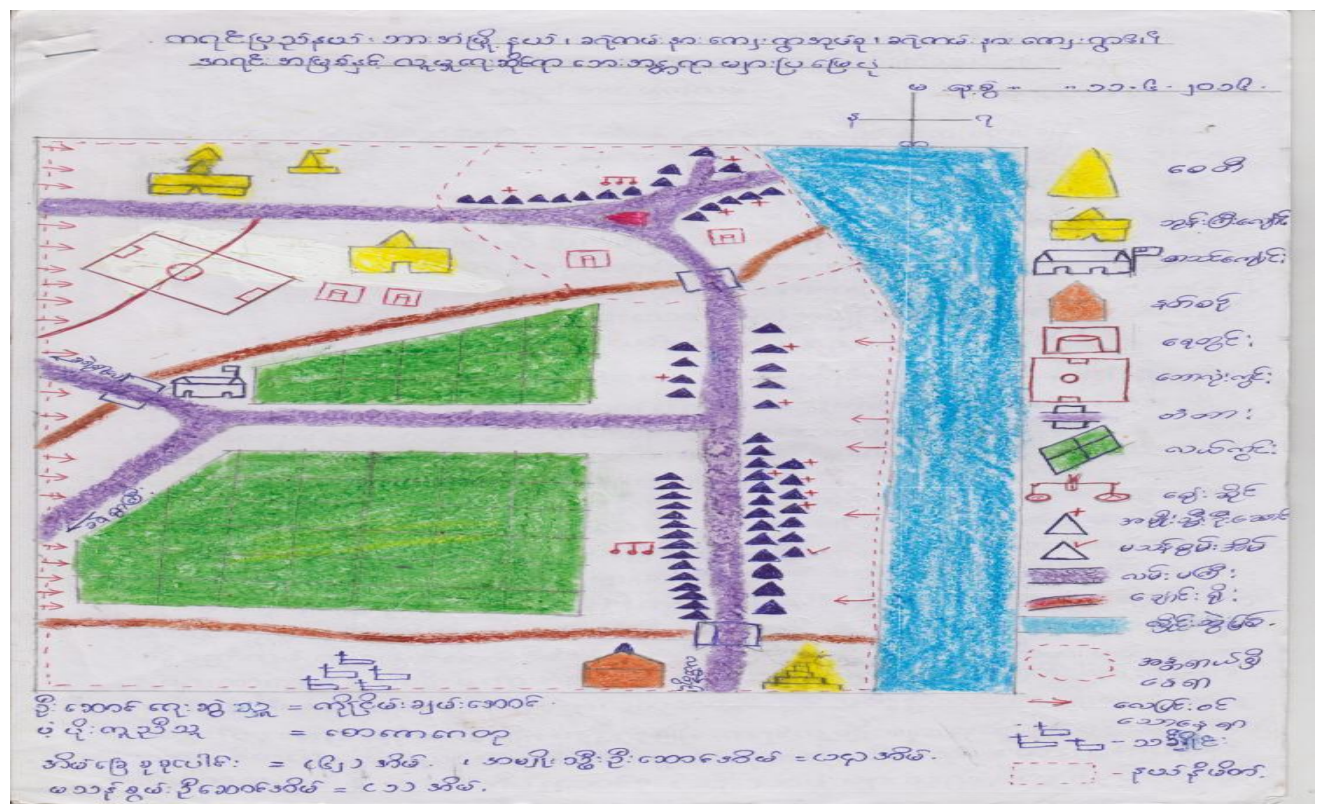
စဉ်	အာဇာနည်အရာ	စာရိသတ်	ကအုဂါ	နယုဂါ	ဂါအု	ဂါအိဂါ	တော်သလင်း	သီတင်းကျွတ်	တရုတ်စာရိသတ်	နတ်တော်	ပြာသီ	တပို့တို့	တပေါင်
၁။ ရာသီခွင်													
၂။ စားအာဇာနည်	အပူပူ	လေပြင်း		ရေကြီး	ရေကြီး	လေပြင်း							အပူပူ
၃။ လယ်													
၄။ ရေကန်ပျော်													
၅။ မွဲကော်	အကြီးမွဲ	အောက်မွဲ		ပိအိုအကို					အကြီးမွဲ		အောက်မွဲ	ပိအိုအကို	အကြီးမွဲ
၆။ ဝင်ငွေ													
၇။ ထွက်ငွေ													
၈။ ဝတ်စားမှု ရေပူ													

သုံးသပ်ချက်အကျဉ်းချုပ်

ဘားအံမြို့နယ်၊ ခရဲကမ်းနားကျေးရွာအုပ်စု၊ ခရဲကမ်းနားကျေးရွာတွင် တစ်နှစ်လျှင် နွေ၊ မိုး၊ ဆောင်းဟူ၍ ဥတုသုံးပါးရှိပါသည်။ တပေါင်း၊ တန်ခူးလများတွင် အပူချိန်လွန်ကဲပြီး သုံးရေရှားပါးခြင်း၊ ကဆုန်လတွင် လေပြင်းတိုက်ခတ်ခြင်း၊ ဝါဆို၊ ဝါခေါင်လတွင် မိုးသည်ထန်စွာ ရွာသွန်း၍ မြစ်ရေကြီးခြင်း၊ မြစ်ရေကြီးခြင်းကြောင့် စပါးများပျက်စီးခြင်း၊ တော်သလင်းလတွင် လေပြင်းတိုက်ခတ်ခြင်း တို့ကို ကြုံတွေ့ရပါသည်။ လယ်ယာလုပ်ငန်းကို ဝါဆို၊ ဝါခေါင်လတို့တွင် ထွန်ယက်ပြီး မြေပြုပြင်၍ မျိုးကျဲခြင်း၊ တော်သလင်း၊ သီတင်းကျွတ်လတို့တွင် စပါးစိုက်ပျိုးခြင်း၊

နတ်တော်၊ ပြာသိုလတို့တွင် ရိတ်သိမ်းခြင်းများ ပြုလုပ်ကြပါသည်။ ရေလုပ်ငန်းကိုတန်ခူး၊ ပြာသို၊ တပို့တွဲ၊ တပေါင်းလများတို့တွင် အသင့်အတင့်လုပ်ကိုင်လို့ရပြီး တော်သလင်း၊ သီတင်းကျွတ်၊ တန်ဆောင်မုန်းလတို့၌ ငါးဖမ်းရာတွင် ဝင်ငွေပိုလှုံ့မှုများရှိသည်ကို တွေ့ရပါသည်။ တန်ခူးလတွင် သင်္ကြန်ပွဲနှင့်နှစ်ကူးပွဲ၊ ကဆုန်လတွင်ညောင်ရေသွန်းပွဲ၊ ဝါဆိုလတွင် ဝါဆိုသင်္ကာန်းကပ်လှူပွဲ၊ တန်ဆောင်မုန်းလတွင် ဘုံကထိန်ပွဲ၊ ပြာသိုလတွင် ရာဟုထိုးပွဲ၊ တပို့တွဲလတွင် ပဋ္ဌာန်းပွဲနှင့် တပေါင်းလတွင် ရှင်ပြုရဟန်းခံပွဲတော်များ ရှိပါသည်။ တန်ခူး၊ ဝါဆို၊ နတ်တော်၊ ပြာသို၊ တပို့တွဲ၊ တပေါင်းလတို့တွင် ဝင်ငွေအနည်းငယ်သာရှိပြီး ဝါခေါင်လတွင် အသင့်အတင့်နှင့် တော်သလင်း၊ သီတင်းကျွတ်၊ တန်ဆောင်မုန်းလတို့တွင် ငါးလုပ်ငန်းကိုပိုမို၍ လုပ်ကိုင်လို့ရသောကြောင့် ဝင်ငွေပိုလှုံ့မှုများ ရှိပါသည်။ တန်ခူး၊ ကဆုန်၊ နယုန်၊ တော်သလင်းလတို့တွင် ထွက်ငွေ အများဆုံးနှင့် ဝါဆို၊ ဝါခေါင်၊ ပြာသို၊ တပို့တွဲ၊ တပေါင်းလတို့တွင် ထွက်ငွေအသင့်အတင့်နှင့် သီတင်းကျွတ်၊ တန်ဆောင်မုန်း၊ နတ်တော်လတို့တွင် ထွက်ငွေအနည်းဆုံးဖြစ်ပါသည်။ သီတင်းကျွတ်၊ တန်ဆောင်မုန်းလတွင် ဝမ်းစာဖူလုံမှုအပြည့်ရှိပြီး၊ နတ်တော်၊ ပြာသို၊ တပို့တွဲ၊ တပေါင်း၊ တန်ခူး၊ ကဆုန်၊ နယုန်လများတို့တွင် အသင့်အတင့်နှင့်ဝါဆို၊ ဝါခေါင်လတို့တွင် ဝမ်းစာဖူလုံမှု အနည်းငယ်သာရှိကြောင်း တို့ကိုတွေ့ရပါသည်။ အသက်မွေးဝမ်းကြောင်းလုပ်ငန်း များထဲမှ ရေလုပ်ငန်းတစ်မျိုးတည်းသာ တစ်နှစ်ပတ်လုံးနီးပါး လုပ်ကိုင်လို့ရပါသည်။

၃.၃ အရင်းအမြစ်ပြ/ဘေးအန္တရာယ်ပြ/ထိခိုက်လွယ်မှုပြမြေပုံ (မြေပုံ၊ ဆန်းစစ်ချက်၊ သုံးသပ်ချက်)

ကရင်ပြည်နယ်၊ ဘားမြို့နယ်၊ ခရဲကမ်းနားကျေးရွာ ယခင်က ကြီးပိုင်းသစ်တောများ ရှိခဲ့ဖူးပါသည်။ ယခုအခါ စီးပွားရေးသမားများ ချဲ့ထွင်လာမှုကြောင့် ရာဘာခြံများဖြစ်သွားပြီး ကြီးပိုင်းသစ်တောများ ပျောက်ကွယ်သွားပါသည်။ ကျေးရွာလူထုပိုင်ဆိုင်မှု လုံးဝမရှိသည်ကို တွေ့ရပါသည်။ ကျေးရွာတွင်းရှိ သစ်ပင်ကြီးများသည်လည်း လေပြင်းတိုက်ခတ်ခြင်း၊ မိုးကြိုးပစ်ခြင်း၊ မီးလောင်ခြင်း တို့ကြောင့် နှစ်ရှည်သစ်ပင်ကြီးများ မရှိသည်ကို တွေ့ရှိရပါသည်။ ကျေးရွာတွင် ရေတွင်း (၄) တွင်း သာရှိပြီး သောက်သုံးရေလုံလောက်မှု မရှိသည်ကို တွေ့ရပါသည်။ ရွာ၏အရှေ့ဘက်တွင် လှိုင်းဘွဲ့မြစ်ရှိပါသည်။ သုံးရေအတွက် လှိုင်းဘွဲ့မြစ်ရေကို အားကိုး နေရပါသည်။ သို့သော်ရေသန့်ရှင်းမှု မရှိပါ။

ကျေးရွာတွင်ရေကြီးခြင်းကို နှစ်စဉ်နှစ်တိုင်းလိုလို ခံစားနေရပါသည်။ ရေကြီးလာလျှင် ရွာ၏မြောက်ဘက်အနိမ့်ပိုင်းတွင် ရှိသော အိမ်များ ဘေးအန္တရာယ်ကို ပို၍ခံစားရပြီး ထိခိုက် လွယ်ဆုံးနေရာ ဖြစ်ပါသည်။ ရေကြီးလျှင် တစ်ရွာလုံးကို ရေများလွှမ်းမိုးပြီး အနိမ့်ပိုင်းတွင်ရှိသော အိမ်များ၊ ဘုန်းကြီးကျောင်းတွင် သွားရောက်နေထိုင် ရပါသည်။ တိရစ္ဆာန်များကိုလည်း ကုန်းမြင့်ပိုင်းနေရများသို့ ပြောင်းရွှေ့ထားရပါသည်။ ဘေးအန္တရာယ် တစ်ခုခု ကြုံတွေ့လာရပါက ဘုန်းကြီးကျောင်းသို့သာ သွားရောက်ခိုလှုံရပါသည်။ ကျေးရွာတွင် ထိခိုက်လွယ်သော အုပ်စုများမှာ အနိမ့်ပိုင်းတွင်နေသော အိမ်ထောင်စုများ၊ မသန်စွမ်းများ၊ ရေလုပ်ငန်းလုပ်ကိုင်သူများ၊ အမျိုးသမီးဦးဆောင်သော အိမ်ထောင်စုများ၊ သက်ကြီးရွယ်အိုများ ဖြစ်ပါသည်။

ကျေးရွာတွင် အစာအုပ်စုသုံးခုလုံးကို မျှတအောင် စားနိုင်သော်လည်း ရေကောင်းရေသန့်ရရှိမှု နည်းပါးနေသည်ကို တွေ့ရပါသည်။ ဈေးသို့ သွားမည်ဆိုလျှင် ရွာနှင့် (၅) မိုင်ခန့်ဝေးသော ကျုံဒိုးဈေးသို့လည်းကောင်း၊ ကျန်းမာရေးများ အရေးပေါ်ဖြစ်လာလျှင်လည်း ကျေးရွာတွင်ဆေးပေးခန်း သူနာပြုဆရာမ၊ သားဖွားဆရာမများ မရှိသည့် အတွက် ကျုံဒိုးဆေးရုံသို့ လည်းကောင်း သွားရပါသည်။ ကျေးရွာတွင် လူမှုရေးဝန်ဆောင်မှုအနေဖြင့် ၂၀၁၃ခုနှစ်တွင် ရေတအားကြီး၍ တစ်ရွာလုံးအခက်အခဲ ဖြစ်နေသောကြောင့် ဦးကျော်သူအဖွဲ့မှ လည်းကောင်း၊ အစိုးရဌာနများမှ လည်းကောင်း၊ ဆန်၊ ခေါက်ဆွဲခြောက်၊ ငါးသေတ္တာဗူးများ လာရောက် ထောက်ပံ့ပေးသွားသည်ကို တွေ့ရပါသည်။ ကျန်နှစ်များတွင် လူမှုရေးဝန်ဆောင်မှု အနေဖြင့် တစ်ခုမှမရရှိသည်ကိုတွေ့ရပါသည်။

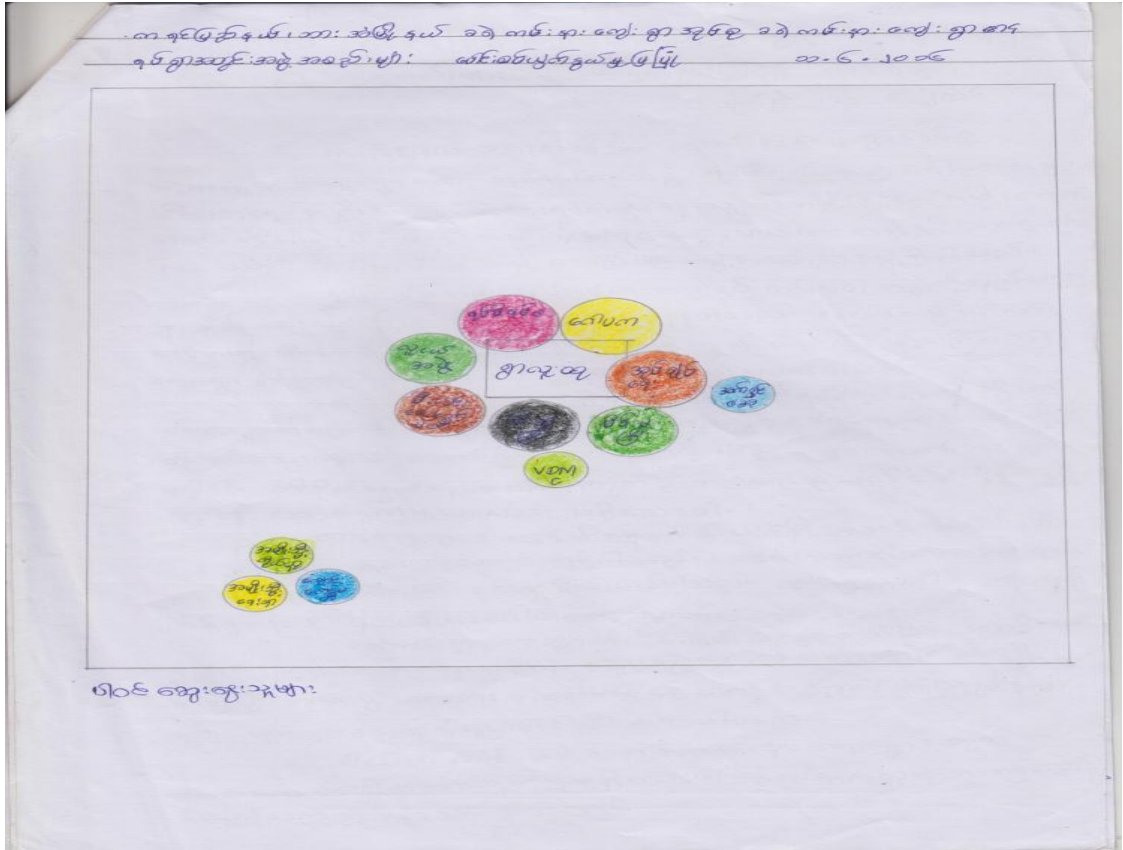
၃.၄ အသက်မွေးဝမ်းကြောင်းလုပ်ငန်းများဆန်းစစ်ခြင်း (ဇယား၊ ဆန်းစစ်ချက်၊ သုံးသပ်ချက်)

အသက်မွေးဝမ်းကြောင်းဆိုင်ရာပိုင်ဆိုင်မှုများ	အသက်မွေးဝမ်းကြောင်းဆိုင်ရာပိုင်ဆိုင်မှုများကဘေးအန္တရာယ်များကျရောက်ချိန်နှင့်ဖိစီးမှုများရှိနေချိန်ဘယ်လိုပြုမူနိုင်သလဲ၊ဘယ်လိုကူညီနိုင်သလဲ?	အသက်မွေးဝမ်းကြောင်းများအပေါ်ဘေးအန္တရာယ်များဘယ်လိုကျရောက်နိုင်သလဲ?	ဘယ်လိုအချိန်ဘေးအန္တရာယ်တွေဖြစ်နိုင်သလဲ? ပိုင်ဆိုင်မှုများပျက်စီးဆုံးရှုံးမှုများကိုဘယ်လိုကာကွယ်နိုင်မလဲ?	ရပ်ရွာအတွင်းရွေးချယ်နိုင်သည့်အခွင့်အရေးရရှိနိုင်သလား? (တစ်ခြား) အသက်မွေးဝမ်းကြောင်းလိုက်လျောညီထွေမှုရှိသောအသက်မွေးဝမ်းကြောင်း
ဆန်စပါး	ရပ်ရွာအတွက်ဘေးအန္တရာယ်ကျရောက်ချိန်တွင်လုံလောက်သောအစားထောက်ဖူလုံမှုကိုလုပ်နိုင်သည်။	ရေကြီးခြင်း၊မိုးသည်းထန်စွာရွာသွန်းမှုကြောင့်စပါးများနှစ်မြုပ်ခြင်း၊မိုးကျခြင်း၊ခန္ဓာကိုယ်ဖြတ်ခြင်းကြောင့်စပါးအတွက်နှုန်းနည်းပါးခြင်း၊ရေကြီးမှုကြောင့်သိုလှောင်ထားသောစပါးကျည်နှစ်မြုပ်ခြင်းများသက်ရောက်နိုင်ပါသည်။	မိုးဦးစနှင့်မိုးလည်တွင်အများဆုံးဖြစ်နိုင်သည့်အတွက်စပါးများကိုသိုလှောင်ထားခြင်း၊ကုန်းမြင့်ရာသို့ရွှေ့ပြောင်းထားခြင်းဖြင့်ကာကွယ်ထားကြပါသည်။	စပါးများကိုသိုလှောင်ရန်နှင့်စိုက်ပျိုးရန်နည်းလမ်းများလိုအပ်ပါသည်။
ငါးရှာရန်အတွက် ပိုက်၊ လှေ	ပုဇွန်နှင့်ငါးတို့သည်ရှာလို့ရသောလမ်းများတွင်ဝင်ငွေကိုဖြည့်ဆည်းပေးနိုင်သည်။	မိုးဦးစမိုးသည်းထန်စွာရွာခြင်း၊လေပြင်းတိုက်ခြင်း၊ရေကြီးခြင်းတို့ကြောင့်သား၊ငါး၊ပုဇွန်ရှာရာတွင်ဆိုးကျိုးသက်ရောက်နိုင်သည်။ဝင်ငွေနည်းခြင်း၊အစားအစာဖူလုံမှုနည်းပါးလာပါသည်။	ရေကြီးမှုနှင့်ကျရောက်ချိန်တွင်လှေနှင့်ပိုက်တို့သည်ရေကြီးသော်လည်း သား၊ ငါး၊ ပုဇွန်နှင့်အခြားအစားအစာအမျိုးမျိုးကိုရှာဖွေအသုံးပြုနိုင်သည်။	ရပ်ရွာလူထုမှအကြံပြုချက်မရှိ
ကား၊ဆိုင်ကယ်၊ထော်လာရီ	စက်ပစ္စည်းတို့သည်ပစ္စည်းများကိုသယ်ယူပို့ဆောင်ခြင်း၊ကျန်းမာရေးဆေးခန်းများသို့ပို့ဆောင်ခြင်းနှင့်အခြားဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းများကိုပြုလုပ်နိုင်သည်။	ရေကြီးချိန်တွင်လမ်းများအနည်းငယ်ပျက်စီးမှုကြောင့်သယ်ယူပို့ဆောင်မှုအပေါ်ဆိုးကျိုးများသက်ရောက်နိုင်သည်။	လုံခြုံသောနေရာများသို့အချိန်မီလွယ်ကူစွာပစ္စည်းများရွှေ့ပြောင်းခြင်းကိုကူညီနိုင်သည်။ (လမ်းကောင်းလျှင်)	လမ်းကောင်းမွန်ရန်လိုအပ်ကြောင်း
နွားကြက်	အကြောင်းရှိလျှင်လိုသလိုရောင်းချအသုံးပြုစားသောက်နိုင်သည်။	အပူရှိန်ပြင်းမှုကြောင့်အစားအစာရှားပါးခြင်း၊ရေကြီးမှုကြောင့်နေထိုင်ရာဖွဲ့စည်းသောကန်နေရာရှားပါးခြင်း၊အနာရောဂါကျရောက်ပြီးကြက်များမှာရေကြီးပြီးရေထဲပြုတ်ကျသေဆုံးခြင်းများရှိပါသည်။	မိုးဦးပိုင်းတွင်ရေကြီးပြီးမိုးသည်းထန်မှုဖြစ်နိုင်မှုကြောင့်စင်မြင့်ပေါ်သို့လှောင်ထားခြင်း၊ကုန်းမြင့်နေရာသို့ရွှေ့ပြောင်းထားခြင်း၊နေ့ပိုင်းတွေမှာသစ်ပင်စိုက်၊အဆောက်အဦစသည်ဖြင့်ထားရှိပြီးကာကွယ်ကြခြင်း	တိရစ္ဆာန်ကုသမှုနည်းလမ်းလိုအပ်
ဈေးဆိုင်	ဘေးအန္တရာယ်ကျရောက်ချိန်တွင်အစားအစာနှင့်ကျန်းမာရေးဆေးဝါးတွေကိုအချိန်မီလွယ်ကူစွာဝယ်ယူအသုံးပြုနိုင်သည်။	ရေနှစ်မြုပ်ခြင်းခံရသည်။	ရေမကြီးမီအိမ်အမြင့်နေရာသို့ပစ္စည်းများကြိုတင်သိမ်းဆည်းခဲ့ပါသည်။	ဈေးဆိုင်ပစ္စည်းများဆုံးရှုံးမှုမရှိအောင်လုပ်ဆောင်ရန်နည်းလမ်းများလိုအပ်ပါသည်။

သုံးသပ်ချက်အကျဉ်းချုပ်

ဘားအံမြို့နယ်၊ ခရဲကမ်းနားကျေးရွာအုပ်စု၊ ခရဲကမ်းနားကျေးရွာတွင် ပိုင်ဆိုင်သော အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းများမှာ လယ်လုပ်ငန်းလုပ်သူ ဆန်စပါး၊ ရေလုပ်ငန်းလုပ်သူ လှေနှင့်ပိုက်၊ ကား၊ ဆိုင်ကယ်၊ ထော်လာဂျီ၊ တိရစ္ဆာန်တွေမှာ နွားနှင့်ကြက် အနည်းငယ်နှင့် ဈေးဆိုင်ပစ္စည်းများ ရှိကြပါသည်။ ထို ပိုင်ဆိုင်မှုများသည် ဘေးအန္တရာယ် ကျရောက်ချိန်တွင် လွယ်ကူစွာ အသုံးပြုနိုင်ခြင်းနှင့် သွားလာရ လွယ်ကူနိုင် ခြင်းများ ရှိပြီး၊ ဘေးအန္တရာယ် ကျရောက်သော အချိန်တွင် အခက်အခဲအမျိုးမျိုးနှင့် ပျက်စီးဆုံးရှုံးမှုများရှိပြီး၊ သယ်ယူပို့ဆောင်မှုများ ခက်ခဲပါသည်။ မိုးဦးနှင့် မိုးလယ်တွင် မိုးသည်းထန်စွာ ရွာသွန်းမှုနှင့် ရေကြီးမှုများရှိပြီး ဆန်စပါးများကို ကြိုတင်ရွှေ့ပြောင်းထားခြင်း၊ ကား၊ ဆိုင်ကယ်၊ ထော်လာဂျီနှင့် နွား၊ ဈေးဆိုင်ပစ္စည်းများကို စင်မြင့်ပေါ်နှင့် ကုန်းမြင့်ပေါ်သို့ ရွှေ့ပြောင်းထားကြပါသည်။ ရွာသူ၊ ရွာသားများက ဆန်စပါးများ ဆုံးရှုံးမှု မရှိအောင်၊ ပိုမိုကောင်းမွန်အောင် မြေယာနှင့် ကိုက်ညီသော မျိုးစေ့များနှင့် စိုက်ပျိုးရေးနည်းလမ်းများ လိုအပ်ကြောင်း၊ ကား၊ ဆိုင်ကယ်၊ ထော်လာဂျီများ သွားလာလို့ လွယ်ကူအောင် လမ်းများ ကောင်းမွန်ရန် လိုအပ်ကြောင်း၊ ဈေးဆိုင်ပစ္စည်းများ ပျက်စီးဆုံးရှုံးမှုများ မရှိအောင် လုပ်ဆောင်ကာ ကာကွယ်ရန် နည်းလမ်းများ လိုအပ်ကြောင်း ရပ်ရွာလူထုမှ အကြံပြု ပြောကြားခဲ့ကြပါသည်။

၃.၅ ရပ်ရွာအတွင်း အဖွဲ့အစည်းများ ပေါင်းစပ်ယှက်နွယ်မှုပြမြေပုံ

သုံးသပ်ချက်အကျဉ်းချုပ်

ကရင်ပြည်နယ်၊ ဘားအံမြို့နယ်၊ ခရဲကမ်းနားကျေးရွာအုပ်စု၊ ခရဲကမ်းနားကျေးရွာတွင် အုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့၊ ရပ်မိရပ်ဖအဖွဲ့၊ ဂေါပကအဖွဲ့၊ မီးလင်းရေးအဖွဲ့၊ အမျိုးသမီးရေးရာအဖွဲ့၊ အိုးသူကြီးအဖွဲ့၊ လူငယ်အဖွဲ့၊ ကျောင်းကော်မတီအဖွဲ့၊ မိန်းမကြီးအဖွဲ့၊ VDMC အဖွဲ့၊ WSHG အဖွဲ့နှင့် ကျေးရွာပြင်ပတွင် ActionAid အဖွဲ့စသည်ဖြင့်အဖွဲ့အစည်း (၁၂) ဖွဲ့ရှိပါသည်။

ရပ်မိရပ်ဖအဖွဲ့၊ အုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့နှင့် ဂေါပကအဖွဲ့တို့သည် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများကို အများဆုံးလုပ်နေပါသည်။ လူငယ်အဖွဲ့၊ မီးလင်းရေးအဖွဲ့၊ မိန်းမကြီးအဖွဲ့၊ အိုးသူကြီးအဖွဲ့ဟူ၍ အဖွဲ့ (၄) ဖွဲ့သည်လည်း ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများကို ဒုတိယအများဆုံးလုပ်နေပါသည်။

ခရဲကမ်းနားကျေးရွာရှိ အုပ်ချုပ်ရေးနှင့် ရပ်မိရပ်ဖအဖွဲ့တို့သည် ကျေးရွာ၏ လုပ်ငန်းကိစ္စရပ်များ လုပ်ဆောင်ရာတွင် ရပ်ရွာလူထုအားလုံးတို့နှင့် တိုင်ပင်ဆွေးနွေးပြီး ဆောင်ရွက်သောကြောင့် ဖိစီးမှုများ၊ အခက်အခဲများ၊ မရှိပါ။ ထိခိုက်လွယ်အုပ်စုများအတွက် ဦးတည်ရေးဆွဲသည့် စီမံကိန်းနှင့် လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှုများလည်း မရှိသေးပါ။

ဘေးအန္တရာယ် မဖြစ်မီ ကြိုတင်၍ အိမ်နီးနားချင်းများ အချင်းချင်း ပြောကြားခြင်းဖြင့် သတင်းရရှိပါသည်။ အဖြစ်အများဆုံး ဘေးအန္တရာယ်မှာ မြစ်ရေလှုံ့၍ ရေကြီးနစ်မြုပ်ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ ထိုအန္တရာယ်ကိုကြိုတင်၍ တစ်ရွာလုံး ဝိုင်းဝန်းပူးပေါင်းဆောင်ရွက်၍ ဖြေရှင်း ကြပါသည်။

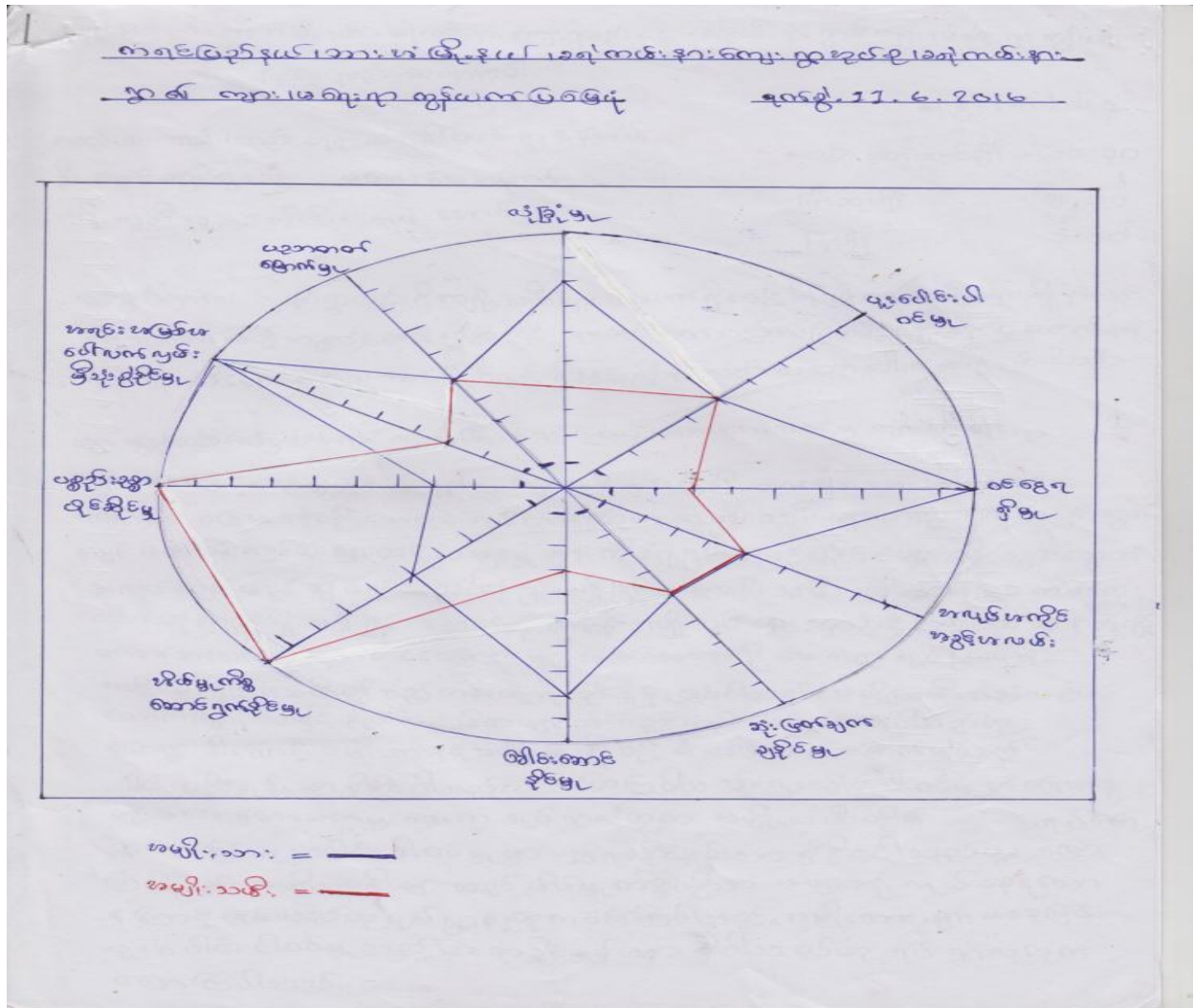
ခရဲကမ်းနားကျေးရွာ၏ ငြိမ်းချမ်းရေးနှင့် တည်ငြိမ်ရေးကို လက်ရှိခြိမ်းခြောက်သောအရာ မရှိပါ။ သွေးကွဲစေသည့် အရာများလည်း မရှိပါ။ အလှူပွဲ၊ ဘုရားပွဲ၊ သာရေးနာရေးကိစ္စနှင့် ဘေးအန္တရာယ်ကြုံတွေ့ချိန်များတွင် အချင်းချင်းတွေ့ဆုံ၍ ပူးပေါင်းပါဝင်ကြပါသည်။

ActionAid အဖွဲ့သည် ခရဲကမ်းနားကျေးရွာအတွက် အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်မှု မရှိသေးပါဟု ရပ်ရွာလူထုကခံယူနေသည်ကိုတွေ့ရှိရပါသည်။

ပါဝင်ပတ်သက်သူများဆိုင်ရာ ဆန်းစစ်ခြင်း (Stakeholders analysis)

ပါဝင်ပတ်သက်သူများ	အဓိကတာဝန်များ
ရပ်ရွာအတွင်းအဖွဲ့အစည်း	
ကျေးရွာအုပ်ချုပ်ရေးမှူးအဖွဲ့	ကျေးရွာအတွင်းရှိ အုပ်ချုပ်ရေးကိစ္စများ၊ ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများ၊ စည်းကမ်းထိန်းသိမ်းရေးကိစ္စများ၊ ဥပဒေနှင့် တရားဥပဒေစိုးမိုးရေး ကိစ္စများအတွက် မြို့နယ်အဆင့်ဌာနဆိုင်ရာများနှင့် တိုက်ရိုက် ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်နိုင်ရန်။
ရပ်မိရပ်ဖများ	ကျေးရွာရပ်မိရပ်ဖအဖွဲ့သည် အုပ်ချုပ်ရေးမှူးအဖွဲ့နှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်၍ ကျေးရွာ၏ စည်းလုံးညီညွတ်ရေးနှင့် သာရေး၊ နာရေး၊ စည်ပင်သာယာရေးကိစ္စရပ်များကို ဆောင်ရွက်နိုင်ရန်။
လူငယ်အဖွဲ့	လူငယ်အဖွဲ့သည် ရပ်ရွာအတွင်း မင်္ဂလာပွဲများ၊ ရှင်ပြုပွဲများ၊ ဘုရားပွဲတော်များစသည့် ရာသီအလိုက်ကျင်းပသောပွဲတော်များတွင်နှင့် သာရေး၊ နာရေး၊ လူမှုရေးစသည့် အခန်းကဏ္ဍများတွင် စုပေါင်း လုပ်ဆောင်ပေးနေကြပြီး ရပ်ရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကိုလဲ ပါဝင်ဆောင်ရွက်ရန် (လူငယ်အဖွဲ့ကို ရပ်ရွာ ရပ်မိရပ်ဖအဖွဲ့နှင့် အုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့များက ထိန်းညှိကွပ်ကဲ၍ ရပ်ရွာစည်ပင်ရေးကိစ္စများကို ပူးပေါင်းဆောင်ရွက် ကြပါသည်။)
မိန်းမကြီးအဖွဲ့	ကျေးရွာရှိ မိန်းမကြီးအဖွဲ့သည် ရပ်ရွာအတွင်းရှိ သာရေး၊ နာရေး၊ လူမှုရေးကိစ္စများတွင် လူငယ်အဖွဲ့နှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရန်၊ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများကိုလည်း ရပ်ရွာလူထုနှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရန်။
ကျေးရွာသဘာဝဘေးအန္တရာယ်လျော့ပါးရေးကော်မီတီ	
အမျိုးသမီး ကိုယ်ထူကိုယ်ထအဖွဲ့	
နာရေးကူညီမှုအဖွဲ့	ရပ်ရွာအတွင်းနာရေးကိစ္စပေါ်ပေါက်လာပါက အသုဘအခမ်းအနားနှင့် သဂြိုဟ်ရေး ကိစ္စရပ်များကို ရပ်ရွာရပ်မိရပ်ဖအဖွဲ့နှင့် ပူးပေါင်း၍ လုပ်ဆောင်ကူညီနိုင်ရန်။
ကျောင်းကော်မတီအဖွဲ့	ကျေးရွာ စာသင်ကျောင်းဖွံ့ဖြိုးရန်အတွက် ကျောင်းအုပ်ဆရာမနှင့် ပူးပေါင်း၍ ကျောင်းသန့်ရှင်းရေး၊ ကလေးကစားကွင်း စသည့်လုပ်ငန်းများ အားကျေးရွာလူထုနှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရန်
ကလေးသူငယ်ကာကွယ်စောင့်ရှောက်ရေးအဖွဲ့	ကလေးသူငယ်ကာကွယ်စောင့်ရှောက်ရေးအဖွဲ့သည် ကျေးရွာအတွင်းရှိ အသက် ၃ နှစ်မှ ၅ နှစ်အတွင်း ကလေးများအား မူကြိုပညာသင်ကြားနိုင်ရန်အတွက် ဖွဲ့စည်းထားသော အဖွဲ့ဖြစ်သည်။
ဂေါပကအဖွဲ့	ဘာသာရေးဆိုင်ရာ အဆောက်အဦများ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်စေရန်နှင့် ကျေးရွာအတွင်း ရန်ပုံငွေရှာဖွေ၍ အုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့၊ ဘာသာရေးခေါင်းဆောင်တို့နှင့် ညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်ရန်
ပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများ	
မြို့နယ်အထွေထွေအုပ်ချုပ်ရေးဦးစီးဌာနနှင့်ဌာနဆိုင်ရာ များ	ကျေးရွာတွင်တရားဥပဒေစိုးမိုးရေး၊ အရေးပေါ်ကိစ္စရပ်များပေါ်ပေါက်လာပါက လမ်းညွှန်ချက်ပေး၍ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်နိုင်ရန်။
အက်ရှင်အေဒ် (မြန်မာ)	ရာသီဥတုဆိုးရွားလာမှုနှင့်ဘေးအန္တရာယ်များကျရောက်လာမှုအပေါ် ခံနိုင်ရည်စွမ်းတည်ဆောက်ခြင်းနှင့်လိုက်လျောညီထွေနေထိုင်ခြင်း (BRACED) စီမံချက်ကို ကျေးရွာအတွင်း အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်ပြီးဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်းတိုးမြှင့်နိုင်ရန်။

၃.၆ ကျား၊ မ ရေးရာ ကွန်ယက်ပြ မြေပုံ ဆန်းစစ်ခြင်း

အကြောင်းအရာ	အမျိုးသားရမှတ်	အမျိုးသမီးရမှတ်
အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်း	၅	၅
ခေါင်းဆောင်မှုအခြေအနေ	၈	၃
ဝင်ငွေရှာဖွေနိုင်မှု	၁၀	၃
အိမ်မှုကိစ္စအပေါ်ဆောင်ရွက်မှု	၅	၁၀
ပစ္စည်းဥစ္စာပိုင်ဆိုင်မှု	၃	၁၀
လုံခြုံမှု	၈	၄
ပညာရေးတက်မြောက်မှု	၅	၅
ရပ်ရေးရွာရေးအတွက်ဆုံးဖြတ်ချက်ချနိုင်မှု	၅	၅
အရင်းအမြစ်အပေါ်လက်လှမ်းမီသုံးစွဲနိုင်မှု	၁၀	၃
ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှု	၅	၅

သုံးသပ်ချက်အကျဉ်းချုပ်

ဘားအံမြို့နယ်၊ ခရဲကမ်းနားကျေးရွာအုပ်စု၊ ခရဲကမ်းနားကျေးရွာရှိ အိမ်ထောင်စုများတွင် ဆုံးဖြတ်ချက်ချနိုင်မှုနှင့် အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်းတို့သည် အတူတူပင် ရှိပါသည်။ ကျေးရွာတွင် မည်သူမဆိုဆုံးဖြတ်ချက်နှင့် အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်းများကို လုပ်ပိုင်ခွင့်ပေးထားခြင်းကြောင့် ဖြစ်သည်။ အရင်းအမြစ်နှင့် ခေါင်းဆောင်မှု၊ စီမံခန့်ခွဲမှုများကို အမျိုးသားများက လုပ်လေ့ရှိပါသည်။ အမျိုးသားများက ဦးဆောင်လေ့ရှိနေခြင်းကြောင့် ဖြစ်သည်။ ပစ္စည်းဥစ္စာနှင့် အိမ်မှုကိစ္စတို့တွင် အမျိုးသမီးကသာ ရာခိုင်နှုန်းပြည့်ရှိနေပါသည်။ အမျိုးသမီးများသည် ယောက်ျားရလာသမျှကို ပြန်အပ်နေခြင်းနှင့် အိမ်မှုကိစ္စကိုသာ အချိန်ပြည့်လုပ်နေခြင်းကြောင့် ဖြစ်သည်။ ဝင်ငွေ ရရှိမှုသည် အမျိုးသမီးများအနေဖြင့် ယောက်ျားများထက် နည်းပါးပါသည်။ အိမ်မှုကိစ္စကိုသာ အမျိုးသမီးကလုပ်နေခြင်း၊ အချိန်မရနိုင်ခြင်းကြောင့် ဖြစ်သည်။ ပညာတတ်မြောက်မှုနှင့် ပူးပေါင်းပါဝင်မှုတို့တွင် အမျိုးသမီးနှင့် အမျိုးသားများသည် အတူတူပင် ရှိနေပါသည်။ အမျိုးသမီးနှင့် အမျိုးသားတို့ကို ပညာသင်ကြားခြင်းနှင့် ရပ်ရွာတွင်း ပူးပေါင်းပါဝင်မှုတို့၌ အခွင့်အရေးရရှိမှု တူညီကြောင်းတွေ့ရသည်။ အမျိုးသမီးများအနေဖြင့် ပြင်ပသို့ အလုပ်ထွက်လုပ်ပါက လုံခြုံမှုနည်းခြင်း၊ အန္တရာယ်ရှိခြင်းတို့ကို ကြုံတွေ့နိုင်သည်ဟု ထင်မြင် နေပါသည်။ ကျေးရွာတွင် ရှေးရိုးစွဲအယူအဆများကြောင့် အမျိုးသမီးအများစုသည် လူတောမတိုးခြင်း၊ အပြင်သို့ အလုပ်ထွက်လုပ်ခွင့် မရခြင်းများရှိ၍ မိန်းမသည် အိမ်မှုကိစ္စများသာ ဆောင်ရွက်သင့်သည်ဟု ထင်မြင်နေကြပါသည်။

၃.၇ စွမ်းဆောင်ရည်ကို ခွဲခြားသုံးသပ်ခြင်းနှင့် သတင်းအချက်အလက်နှင့် အသိပညာပေးမှုများ စွမ်းဆောင်ရည်ကိုခွဲခြားသုံးသပ်ခြင်း

ဘားအံမြို့နယ်၊ ခရဲကမ်းနားကျေးရွာအုပ်စု၊ ခရဲကမ်းနားရွာသည် ရေကြီးခြင်း၊ အန္တရာယ်ကိုသာ နှစ်စဉ်ခံစားရကြောင်း၊ လယ်အနည်းငယ်သာရှိပြီး လယ်ယာလုပ်ကိုင်သူ ၄ဦးသာရှိသဖြင့် အနည်းငယ်သာ ထိခိုက်ခံစားရကြောင်း၊ ရေကျမှသာ စပါးကို စိုက်ပျိုးကြရသဖြင့် နောက်ကျကြောင်း၊ စီးပွားရေးအနေဖြင့် လယ်ယာကင်းကျွန်း အနည်းငယ်သာ ရှိပြီး၊ တံငါလုပ်ငန်းကို အများစုက လုပ်ကိုင်ကြကြောင်း၊ အများစုသည် တဖက်နိုင်ငံနှင့် ပြည်တွင်း ရွှေ့ပြောင်းအဖြစ် သွားရောက်လုပ်ကိုင်သူသား/ သမီးများ၏ ပို့ငွေဖြင့်သာ ရပ်တည်ကြကြောင်း သိရှိရပါသည်။

ဘေးအန္တရာယ်များနှင့် ပတ်သက်ပြီး၊ ကြိုတင်ပြင်ဆင်မှုများတွင် အားနည်းကြောင်း၊ မိုးလေဝသခန့်မှန်းရာတွင် ပုရွက်ဆိတ်များကို ကြည့်ပြီးခန့်မှန်းကြကြောင်း၊ ယခင်နှစ်များနှင့် မတူဘဲ ယခုအခါ ရာသီဥတုဆိုးဝါးမှု ဒဏ်ပိုမိုခံစားလာရကြောင်း၊ ရာသီဥတုဆိုးဝါးမှုဒဏ်ကို ကာကွယ်နိုင်ရန်အတွက် အပင်များစိုက်ပျိုးရန် လိုအပ်ကြောင်း၊ ကြိုတင်ပြင်ဆင်မှုအနေဖြင့်

အစားအစာများ သိုလှောင်ထားခြင်း၊ အိမ်များကို ခြေတံမြင့်မြင့် ဆောက်ထားကြောင်း၊ မိုးဒဏ်၊ လေဒဏ် ခံနိုင်အောင်ဆောက်ထားသည်ကို တွေ့ရပါသည်။

တိရစ္ဆာန်များကို ဘေးလွတ်ရာသို့ ကြိုတင်ပြောင်းရွှေ့ပေးထားကြောင်း၊ ရေကြီးခြင်းမှ လွဲပြီး အခြားအန္တရာယ်ဆိုးဆိုးဝါးဝါး မရှိကြောင်း တွေ့ရပြီး ဘေးအန္တရာယ်နှင့် ပတ်သက်သောအသိပညာ၊ ဗဟုသုတ၊ ကြိုတင်ပြင်ဆင်မှုများ အားနည်းမှုရှိနေကြောင်း၊ တွေ့ရှိရပါသည်။ ထို့ကြောင့် ကြိုတင်ပြင်ဆင်မှု၊ ကာကွယ်မှုများပြုလုပ်နိုင်ရန် VDMC အဖွဲ့ဝင်များကို သေချာစွာ သင်တန်းပေးသင့်ပြီး လေ့ကျင့်ပေးမှုများ ပြုလုပ်ပေးသင့်ကြောင်းတွေ့ရှိရပါသည်။

၃.၈ ကလေးသူငယ်များ၏ လိုအပ်ချက်များနှင့် အခွင့်အရေးများအပေါ် သက်ရောက်မှုများ

ကလေးများကြုံတွေ့ရသော အခြေအနေများ	ဖြစ်ရသည့်အကြောင်းရင်းများနှင့်အကျိုးဆက်များ	ဖြေရှင်းနိုင်သည့် နည်းလမ်းများ
ကိုယ်ကာယပိုင်းဆိုင်ရာအန္တရာယ်များ	ရေကြီးသောကြောင့်ကလေးများ၏အသက်အန္တရာယ်ထိခိုက်နိုင်မှုများရှိ	မိဘများကပိုမိုဂရုစိုက်ပေးခြင်း
လူမှုရေးဆိုင်ရာ၊အိမ်တွင်းအန္တရာယ်များ	မိသားစုစားဝတ်နေရေးအခက်ခဲများရှိ	စားဝတ်နေရေးအဆင်ပြေအောင်ကူညီပေးခြင်း
ရပ်ရေး၊ရွာရေးတွင်ပါဝင်ခြင်း	ကလေးသူငယ်များသည်ဘေးအန္တရာယ်ကျရောက်မှုနှင့်ပတ်သက်၍သတင်းစကားပေးပို့ခြင်းလုပ်ငန်းများတွင်ကူညီလုပ်ဆောင်ပေးကြ၍ရပ်ရွာတွင်စုပေါင်းလုပ်ဆောင်ကြသော အခန်းကဏ္ဍများနှင့်ရပ်ရွာအစည်းအဝေးများ၌ပူးပေါင်းပါဝင်ခွင့်ရရှိကြပါသည်။	ရပ်ရွာနှင့်ပတ်သက်သည့်ဆုံးဖြတ်ခွင့်များတွင်လည်း ကလေးများအားပါဝင်ခွင့်ပေးသင့်ပါသည်။
စားဝတ်နေရေးအခက်အခဲများ	စာရေးကိရိယာမလုံလောက်ခြင်း၊မိဘများအဆင်မပြေ၍ကျောင်းထွက်ရခြင်းများရှိပါသည်။	စာရေးကိရိယာများလုံလောက်အောင်ကူညီပေးခြင်း
ကျန်းမာရေးဆိုင်ရာပြဿနာများ	ဝမ်းပျက်ဝမ်းလျှော၊သွေးလွန်တုတ်ကွေးဖြစ်ခြင်းများရှိ	ကျေးရွာတွင်ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှုရရှိအောင် လုပ်ဆောင်ပေးခြင်း
ပညာရေးဆိုင်ရာပြဿနာများ	ရေကြီးခြင်းနှင့်မိုးသည်းထန်စွာရွာသွန်းခြင်းများကြောင့်ကျောင်းတက်ရန်အခက်ခဲဖြစ်မှုများရှိ	ရေကြီးခြင်းအတွက်လမ်းများ၊ကျောင်းများအားကြိုတင်လုပ်ဆောင်ထားခြင်း
ဘေးအန္တရာယ်ကြောင့်ထိခိုက်နိုင်မှုများ	ရေကြီးသောကြောင့်ကလေးများ၏အသက်အန္တရာယ်ထိခိုက်နိုင်မှုများရှိ	ဘေးအန္တရာယ်အကြောင်းသဘောပေါက်နားလည်အောင်သင်တန်းများပေးထားခြင်း

သုံးသပ်ချက်အကျဉ်းချုပ်

ကရင်ပြည်နယ်၊ ဘားအံမြို့နယ်၊ ခရဲကမ်းနားကျေးရွာအုပ်စု၊ ခရဲကမ်းနားကျေးရွာရှိ ကလေးသူငယ်များ၏ လိုအပ်ချက်များနှင့် အခွင့်အရေးများအပေါ် သက်ရောက်မှုရှိသည့် ရာသီဥတု လွန်ကဲလာမှုနှင့် ဘေးအန္တရာယ် ကျရောက်မှုတို့မှာ အဓိကအားဖြင့် ရေကြီးခြင်းနှင့် မိုးသည်းထန်စွာ ရွာသွန်းခြင်းတို့ ဖြစ်သည်။ ၎င်းဘေးအန္တရာယ် ကျရောက်မှုများကြောင့် ကလေးသူငယ်များ ပညာသင်ကြားခွင့်နှင့် အသက်ရှင်ခွင့်တို့အပေါ်၌ ထိခိုက်ဆုံးရှုံးမှု မရှိကြောင်း

တွေ့ရသည်။ ကလေးသူငယ်များ၏ လိုအပ်ချက်များမှာ ရေကောင်းရေသန့်ရရှိရန်၊ စာရေးကိရိယာများ ပြည့်စုံမှုရရှိရန်နှင့် ပညာသင်ကြားခွင့်အတွက် လမ်းကောင်းကောင်းရှိရန်တို့ ဖြစ်သည်။ ကလေးသူငယ်များသည် ဘေးအန္တရာယ် ကျရောက်မှုနှင့် ပတ်သက်၍ သတင်းစကားပေးပို့ခြင်း လုပ်ငန်းများတွင် ကူညီလုပ်ဆောင်ပေးကြ၍ ရပ်ရွာတွင် စုပေါင်း လုပ်ဆောင်ကြသော အခန်းကဏ္ဍများနှင့် ရပ်ရွာအစည်းအဝေးများ၌ ပူးပေါင်းပါဝင်ခွင့် ရရှိကြသော်လည်း ဆုံးဖြတ်ချက်ချသည့် အဆင့်တွင်မူ ပါဝင်ခွင့် မရကြပါ။ ဆုံးဖြတ်ချက်ချခြင်းကို လူကြီးများကသာ ပြုလုပ်ကြသည်ကို တွေ့ရှိရသည်။

၃.၉ ဘေးအန္တရာယ်အတွက် အသင့်ပြင်ထားသော ရပ်ရွာလူထု၏ အကဲဖြတ်ပုံစံ

ရပ်ရွာအတွင်း ကြိုတင်သတိပေးစနစ်များ သိရှိလာစေရန်၊ ဆွေးနွေးသည့် အကြောင်းအရာများ၊ ဖွံ့ဖြိုးရေး လူငယ်ဦးထွန်းထွန်းဦးက ရပ်ရွာလူထုအပေါ် ကျရောက်နေသော သဘာဝ ဘေးအန္တရာယ်တွေက ဘာတွေလဲမေးခဲ့ရာ မိုးသည်းထန်စွာရွာခြင်း၊ ရေကြီးခြင်းတို့ နေ့စဉ်နေ့တိုင်း ကြုံတွေ့ရပါတယ်။ ရွာသူ/သားများက ပြောပါတယ်။ သမိုင်းဝင်ဘေးအန္တရာယ်များ ရွာသူ/သားများက မှတ်တမ်းပြုစုပြီး သက်ဆိုင်ရာများနှင့် ဆွေးနွေးမှုရှိလားဟု မေးခဲ့ရာ မရှိပါဟု၊ ရွာသူ/သားများက ပြောသည်။ ထပ်ပြီးအန္တရာယ် သတ်မှတ်အဆင့်များ ရှိပါသလားဟု ဦးထွန်းထွန်းဦးက မေးခဲ့ရာ ရွာသူ/သားများက မရှိဘူးလို့ ပြောပါသည်။ အန္တရာယ် ပမာဏများ ပေါ်တွင် ရပ်ရွာထဲမှာ ထိခိုက်လွယ်တဲ့လူတွေရှိလား။ ဦးထွန်းထွန်းဦးက မေးခဲ့ရာ ရွာသူ/သားများက ရှိတယ်ပြောပါတယ်။ ရွာထဲမှာဆင်းရဲသား၊ အများနည်းတူ မသွားလာနိုင်တဲ့သူတွေလို့ ပြောပါတယ်။ ရွာထဲမှာ အန္တရာယ်မြေပုံတွေဆွဲထားရရှိလား။ ဦးထွန်းထွန်းဦးက မေးခဲ့ရာရှိတယ် IOM အဖွဲ့ကဆွဲထားတယ် လို့ပြောပါတယ်။ အန္တရာယ်တိုင်းအတွက် ဘေးဖြစ်နိုင်ချေမြေပုံလည်း ရှိတယ်လို့ ပြောပါတယ်။ အမြဲတမ်းပြင်ဆင်ရေးဆွဲတာတော့ မရှိဘူးလို့ ရွာသူ/သားများက ပြောပါတယ်။ ရပ်ရွာလူထုမှ အန္တရာယ်များကို ဘယ်လိုစောင့်ကြည့်လေ့လာလဲ။ ဦးထွန်းထွန်းဦးက မေးခဲ့ရာရွာသူ/သားများက ပိုးမွှားတိရစ္ဆာန်များ၏ နေထိုင်ပုံသွားလာပုံကို ကြည့်ပြီး ခန့်မှန်းတာတွေ ရှိတယ်လို့ ရွာသူ/သားများက ပြောပါတယ်။ ဆက်သွယ်ရေးနှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေး နည်းလမ်းက ဘယ်သူတွေ ပါဝင်သလဲ။ ဖွံ့ဖြိုးရေးလူငယ် ဦးထွန်းထွန်းဦးက မေးခဲ့ရာရွာသူ/ သားများက ကြိုတင်သတိပေးရေး တာဝန်ခံတွေရှိတယ်။ ရပ်ကွက်/ကျေးရွာအုပ်စု၊ အုပ်ချုပ်ရေးမှူး၊ ကျေးရွာအုပ်ချုပ်ရေးမှူးရှိတယ်လို့ ပြောပါတယ်။ အဲဒီအဖွဲ့လည်း ရပ်ကွက်/ကျေးရွာအုပ်စု၊ ကျေးရွာ အုပ်ချုပ်ရေးမှူးရုံး ညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်ခဲ့တာတွေရှိတယ်။ ဒုတိယအဆင့်၊ အဓိကတာဝန်မရှိဘူးလို့ ရွာသူ/သားများကပြောပါတယ်။ သတင်းလက်ခံသူ၊ နောက်ဆုံးသတင်း မှတ်တမ်း တင်ထားသူလည်း မရှိဘူး။ ဆက်သွယ်ရေးနှင့် သတင်းပြန်ကြားရေး စင်တာတွေ ဆက်သွယ်ရေး လုပ်ငန်းစဉ် ဇယားကိုတော့ ရွာထဲမှာအပ်ထားတာရှိတယ်လို့ ရွာသားတွေကပြောပါတယ်။ ဆက်သွယ်ခြင်းနှင့် အတူတကွလုပ်ဆောင်ခြင်း အဆင့်များရှိလား။ ဦးထွန်းထွန်းဦးက မေးခဲ့ရာရွာသူ/သားများက ရှိတယ်လို့ပြောပါတယ်။ ရပ်ရွာလူထုမှ ကြိုတင်သတိပေးချက်များကို

လက်ကိုင်ဖုန်း၊ AM, FM ရေဒီယိုများ၊ ရုပ်မြင်သံကြား၊ နယ်မြေရဲစခန်းနှင့် ဆက်သွယ်ခြင်း တို့ရှိကြောင်း ရွာသူ/သားများက ပြောပါသည်။ ရပ်ရွာလူထု ကြိုတင်ပြင်ဆင်ဆောင်ရွက်ရန် လုပ်ငန်းထဲမှာရပ်ကွက်/ကျေးရွာအုပ်စု သဘာဝဘေး ကြိုတင်ပြင်ဆင်ရေး ကော်မတီဖွဲ့ထားတာရှိတယ်လို့ ပြောပါတယ်။ ဖွံ့ဖြိုးရေးလူငယ် ဦးထွန်းထွန်းက ရပ်ရွာလူထု ကြိုတင်ပြင်ဆင်ခြင်းနဲ့ ပတ်သက်ပြီး မေးခဲ့ရာ၊ ရပ်ရွာထဲမှာအန္တရာယ်ပြ မြေပုံကို အသုံးပြုခြင်းဖြင့် အရေးပေါ်တုံ့ပြန်မှုများလည်း မရှိဘူး။ ဆုံးဖြတ်ချက်ချမှတ်ခြင်း၊ အစီအစဉ်များရေးဆွဲခြင်း၊ ဆောင်ရွက်ရာတွင်မှာလည်း မရှိဘူး။ ဘေးအန္တရာယ်အလိုက် အဆင့်တိုင်းအတွက် ကြိုတင် သတိပေး လုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်ရာတွင် လိုအပ်သောသတ်မှတ်ချက်များ ပြုလုပ်ပါသလား။ ဦးထွန်းထွန်းဦးက မေးခဲ့ရာ ရွာသူ/သားများက မရှိဘူးလို့ပြောပါတယ်။ ကြိုတင်သတိပေး အချက်အလက်များ ရရှိနိုင်စေရန် လိုအပ်သော အရင်းအမြစ်များအား ချက်ချင်း အသုံးပြုနိုင်ရန် နည်းလမ်းများရှိတယ်။ ရွာသူ/သားများကပြောပါတယ်။ ထိခိုက်လွယ်သူများ အနေဖြင့် သက်ရောက်မှုမြင့်မားသော လုပ်ဆောင်ချက်များ၊ သက်ရောက်မှုနိမ့်ပါးသော ဘေးအန္တရာယ်များ၊ အဖြစ်အပျက်များ၊ သတ်မှတ်ထားမှုများ ရှိပါသလား။ ဦးထွန်းထွန်းဦးက မေးခဲ့ရာ ရွာသူ/သားများက မရှိဘူးလို့ ပြောပါတယ်။ ရပ်ရွာလူထုအတွင်း ဘေးအန္တရာယ်အပေါ် ထင်မြင်ယူဆချက်နှင့် ထိခိုက်လွယ်သူများအကြား အဆင်သင့်ဖြစ် စေသည့် လုပ်ဆောင်ချက်များ မရှိကြောင်း ရွာသူ/သားများက ပြောပါသည်။ ဘေးဖြစ်ပွားသော နေရာတွင် နိမ့်ပါးသော သက်ရောက်မှုနှင့် သက်ရောက်မှု မြင့်မားမှုတို့အတွက် ရပ်ရွာလူထု နီးကြားတက်ကြွလာစေရန် လှုံ့ဆော်မှုများအရင်းအမြစ်ကို အသုံးပြု၍ ချက်ချင်းလုပ်ဆောင်နိုင်သော နည်းလမ်းများရှိလား။ ဦးထွန်းထွန်းဦးက မေးခဲ့ရာ မရှိဘူးလို့ ရွာသူ/သားများက ပြောပါတယ်။ မြို့နယ် သဘာဝဘေးစီမံခန့်ခွဲမှု ကော်မတီ၊ မြို့နယ်မိုးလေးဝသနှင့် ဇလဗေဒဦးစီးဌာန၊ ကယ်ဆယ်ရေးဦးစီးဌာနတို့ကို လေ့လာသုံးသပ်မှုများ ပြုလုပ်ရန် နည်းလမ်းများရှိတယ်လို့ ရွာသူ/သားများကပြောပါတယ်။ ဖွံ့ဖြိုးရေးလူငယ် ဦးထွန်းထွန်းဦးက လေ့လာသုံးသပ်ချက်များ ပုံမှန်လက်ခံနိုင်ရန် မြို့နယ်သဘာဝဘေး အခြားကော်မတီတို့နဲ့ တာဝန်ပေးထားသူများ ရှိပါသလား မေးခဲ့ရာ ရွာသူ/သားများကရှိတယ်။ ဖြစ်ပေါ်နိုင်သောအခြေအနေများကို အုပ်ချုပ်ရေးမှူးမှ တဆင့် ဆက်သွယ်ပြုလုပ်ကြောင်း ပြောပါသည်။ မြို့နယ်သဘာဝဘေးစီမံခန့်ခွဲမှု ကော်မတီ မြို့နယ် မိုးလေဝသနှင့် ဇလဗေဒဦးစီးဌာန၊ ကယ်ဆယ်ရေးဦးစီးဌာနများ တုံ့ပြန်မှုရှိပါသလား။ ဦးထွန်းထွန်းဦးက မေးခဲ့ရာ သဘာဝဘေး ဖြစ်ပေါ်လာပါက ၎င်းဌာနများမှ လာပြီး၊ အရေးပေါ်အကူအညီများ ပေးပါသည်လို့ ရွာသူ/သားများက ပြောကြားကြောင်း ဖြစ်ပါသည်။ ယခုလို ဖြေကြားပေးတဲ့ ရွာသူ/သားများကို ဦးထွန်းထွန်းဦးက ကျေးဇူးတင်ကြောင်း ပြောပြီး၊ အစည်းအဝေးကို ဒီမှာပဲရုတ်သိမ်းလိုက်ပါတယ်လို့ ပြောသွားပါသည်။

၃.၁၀ ပါတ်ဝန်းကျင်အခြေအနေကို သုံးသပ်ခြင်း

စီမံကိန်းဝင်ရွာများအနေဖြင့် မိမိတို့၏ ပတ်ဝန်းကျင်ရှိ သဘာဝအရင်းအမြစ်များကို ထုတ်ယူ အသုံးပြုရာတွင် ထိန်းသိမ်းမှုဆိုင်ရာ နည်းဥပဒေဆောင်ရန်၊ ရှောင်ရန်များကို သိရှိနားလည်စေရန် နှင့် လိုက်နာဆောင်ရွက်စေရန် ဖြစ်ပါသည်။ ဆွေးနွေးသည့်အကြောင်းအရာ ဦးထွန်းထွန်းဦးက သဘာဝပတ်ဝန်းကျင် အခြေအနေကို မေးမြန်းရခြင်း၏ ရည်ရွယ်ချက်ကို ရှင်းလင်းခဲ့ပါသည်။ ဦးထွန်းထွန်းဦးက စီမံကိန်းသည် တရားဥပဒေအရ အကာအကွယ်ပေးထားသော ဧရိယာအတွင်း (သို့) အနီးအနား သတ်မှတ်သင့်သည့် နေရာများတွင် ဆောင်ရွက်နေရပါသလား၊ စီမံကိန်း လုပ်ဆောင်မှုသည် အပင်၊ သက်ရှိမျိုးစိတ်တွေကို အကျိုးသက်ရောက်မှု ရှိသလား၊ စီမံကိန်းသည် မူလသစ်တော၊ ခြံမြေ၊ စိုစွတ်သောမြေ၊ ဒီရေတောမြေ အနီးအနားမှာ ရှိနေလား၊ စီမံကိန်း လုပ်ဆောင်မှုသည် ဘေးဒဏ်ခံနိုင်မှုကို ဖြစ်စေသော သစ်တောပြုန်းတီးမှုနှင့် သဘာဝ အလေ့အထကို ခေါင်းပုံဖြတ်နေသလား၊ စီမံကိန်း လုပ်ဆောင်မှုသည် သစ်တောကနေ သစ်တောမဲ့ လုပ်ဆောင်မှုအားဖြင့် သစ်တောဆုံးရှုံးအောင် လုပ်နေသလား၊ စီမံကိန်းလုပ်ဆောင်မှုသည် တိကျသော ပထဝီအနေအထား ပြောင်းလဲမှု လုပ်နေသလား၊ စီမံကိန်း အစီအစဉ်များ တိုးတက်မှုအတွက် ဟင်းသီးဟင်းရွက်ပင်နှင့် သစ်သီးဝလံပင်များကို ရှင်းလင်းသလို ဖြစ်နေသလား၊ အပင်များ မီးရှို့ခြင်းနှင့် စိုက်ပျိုးနယ်မြေသစ်များအတွက် တိုးတက်မှုကို လျော့ကျစေသလား၊ အခြားမှလာသော မျိုးစိတ်များနှင့် အဆင်ပြေနေသော သဘာဝသက်ရှိ စနစ်ကို ဖျက်စီးနေသလား၊ ပင်လယ်နှင့် ရေနေ ဇီဝသက်ရှိများအပေါ်တွင် သက်ရောက်မှု ရှိပါသလားဟု မေးခဲ့ရာ ကျေးရွာလူထုက မရှိကြောင်း ပြောပြခဲ့ပါသည်။ ဦးထွန်းထွန်းက ရှေးဟောင်း အမွေအနှစ်များနဲ့ ပတ်သက်ပြီး မေးခဲ့ရာ စီမံကိန်းသည် သမိုင်းနှင့်ဆိုင်သော ရှေးဟောင်းသုတေသန နယ်မြေဥပဒေအရ တားမြစ်နယ်မြေအနားမှာ ရှိနေလား၊ ရှေးဟောင်း မြို့များအဖြစ် ဖော်ပြသော ကမ္ဘာ့အမွေအနှစ် အဖြစ် ရှိနေသလား၊ ဘာသာရေးဆိုင်ရာ အဖွဲ့အစည်း၊ ဘုန်းတော်ကြီးနယ်မြေ၊ ဘုရားကျောင်းတွေကို ပျက်စီးစေသလား၊ လူတွေရဲ့ သုသာန်တွေကို အနှောင့်အယှက် ပေးနေသလား၊ ထင်ရှားသောနေရာ၊ အဆောက်အဦ၊ သတ်မှတ်ထားသော အမျိုးသား အမွေအနှစ်တွေကို အကျိုးသက်ရောက်စေသလား၊ ယဉ်ကျေးမှု၊ အသက်ရှင်မှုပုံစံ၊ လူနည်းစု တိုင်းရင်းသားတွေရဲ့ ပုံစံကို ပြောင်းလဲစေသလား၊ ရှိကြောင်းနှင့် မရှိကြောင်းကို မေးခဲ့ရာ မရှိကြောင်းဟု ရွာသူ/သားများက ပြောကြပါသည်။ ဖွံ့ဖြိုးရေးလူငယ် ဦးထွန်းထွန်းဦးက ညစ်ညမ်းမှုများမှ ကာကွယ်ခြင်းကို ထပ်မေးခဲ့ရာ စီမံကိန်း လုပ်ဆောင်မှုများ သည် မြစ်ကမ်း၊ စမ်းချောင်းဘေးတွင် လုပ်ဆောင်နေသလား၊ ပိုးသတ်ဆေး၊ ဓါတ်မြေဩဇာ၊ ဓါတုပစ္စည်းသုံးပြီး စီမံကိန်းဖွံ့ဖြိုးဖို့အတွက် လုပ်ပြီး ရေထုနှင့် မြေထုကို ထိခိုက်စေသလား၊ အဆောက်အဦဆောက်ခြင်းမှ ဆူညံသံ၊ အသေးစားရေကာတာ၊ နံရံလုပ်ဖို့ အသုံးပြုသော ပစ္စည်းများသုံးလား၊ မြေအောက်ရေ အရင်းအမြစ်များကို သုံးပြီး ရေကို လျော့နည်းစေသလား။ ဒဏ်ခံနိုင်စွမ်းကို လုပ်ရင်း ဖုန်မှုန့်များကို ထုတ်လွှင့်နေသလား။ ဒီဇယ်အင်ဂျင်များကို သုံးနေသလား။ ပတ်ဝန်းကျင်တွင် ညစ်ညမ်းမှုများကို ဖြစ်ပေါ်စေပါသလား။ စွန့်ပစ်ပစ္စည်း

အညစ်အကြေးများသည် ပတ်ဝန်းကျင်ရှိ လူများ၏ ကျန်းမာရေးကို ထိခိုက်စေပါသလား။ ရှိကြောင်း၊ မရှိကြောင်း မေးခဲ့ရာ ရွာသူ/သားများက မရှိကြောင်း ပြောခဲ့ပါသည်။ ဖွံ့ဖြိုးရေးလူငယ် ဦးထွန်းထွန်းဦးမှ ထပ်ပြီး ပုံမှန်လူမှုပတ်ဝန်းကျင် အသိုင်းအဝိုင်းကို မေးခဲ့ရာ ဒီ စီမံကိန်း လုပ်ဆောင်မှုကြောင့် လူမှုပတ်ဝန်းကျင်ရှိ သဘာဝအရင်းအမြစ်များကို ပိုမိုကောင်းမွန် စေပါသလား။ ရေဆိုးမြောင်းစနစ်များ၊ ပြည်သူပိုင်ပစ္စည်းများကို ပိုမို ကောင်းမွန်စေပါသလား။ အများပြည်သူနှင့် လုပ်ဆောင်သည့် ဝန်ထမ်းများအတွက် ပိုမို ကောင်းမွန်ပါသလား။ ရှိရင်းစွဲ သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ရင်းမြစ်များအတွက် ပိုမိုကောင်းမွန် လာမည်ဟု ထင်ပါသလားဟု မေးခဲ့ရာ ရွာသူ/သားများက ကောင်းမွန်ကြောင်း ပြောသွားခဲ့ပါသည်။ ဦးထွန်းထွန်းဦးက ယခုလို မေးခွန်းများ မေးသည့်အခါ ဖြေကြားပေးသည့်အတွက် ကျေးဇူးတင်ကြောင်း ပြောပြီး ဆွေးနွေးပွဲကို ဒီမှာပဲ အဆုံးသတ်ခဲ့ပါသည်။

၄။ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်းဆန်းစစ်မှု သတင်းအချက်အလက်များ

၄.၁ ဘေးအန္တရာယ်များနှင့် ရာသီဥတုအကျိုးသက်ရောက်မှုများကို အဆင့်ခွဲခြားခြင်း (ဇယား၊ ဆန်းစစ်ချက်၊ သုံးသပ်ချက်)

ဘေးအန္တရာယ်များ	အကြိမ် (ကြိမ်ရ)	ရာသီ	ကျရောက် ချိန်တွင်း ကာလ	ပြင်းအား	အရှိန်	သတိမပေး ချက် (မဖြစ်မီ)	သတိပေးချက် (ဖြစ်ပြီး)	သက်ရောက်မှုအား	သက်ရောက်မှုအတိုင်းအတာ	နှိုင်းယှဉ်ချက်
သောက်သုံးရေရှားပါးခြင်း	X	X	XX	XXX	XX			XXX	XXX	
အပူချိန်လွန်ကဲပြီး ကျန်းမာရေးထိခိုက်ခြင်း (လူ)	XX	X	XXX	XX	XX	X	X	X	XX	
တိရစ္ဆာန်များကျန်းမာရေးထိခိုက်ခြင်း	XX	XX	XX	XXX	XXX			X	X	
ရေလွှမ်းမိုးခြင်း	X	X	XX	XXX	XXX	XX		XXX	XXX	
လေပြင်းတိုက်ခတ်ခြင်း	XXX	XXX	X	XXX	XXX			X	X	

သုံးသပ်ချက်အကျဉ်းချုပ်

ကရင်ပြည်နယ်၊ ဘားအံမြို့နယ်၊ ခရဲကမ်းနားကျေးရွာအုပ်စုရှိ ခရဲကမ်းနားကျေးရွာ၏ ဘေးအန္တရာယ် ကျရောက်ခံရမှုများမှာ သောက်သုံးရေ ရှားပါးခြင်း၊ အပူချိန် လွန်ကဲပြီး ကျန်းမာရေးထိခိုက်ခြင်း (လူ)၊ တိရစ္ဆာန်များ ကျန်းမာရေးထိခိုက်ခြင်း၊ ရေလွှမ်းမိုးခြင်းနှင့် လေပြင်းတိုက်ခတ်ခြင်းတို့ဖြစ်သည်။ ၎င်းဘေးအန္တရာယ်များမှာ ယခုအခါ နှစ်စဉ်နှစ်တိုင်းလို ခံစားနေရပါသည်။ တန်ခူးလနှင့် ကဆုန်လများတို့တွင် သောက်သုံးရေ ရှားပါးမှုများ ဖြစ်တတ်သော်လည်း ၎င်းနှင့် ပတ်သက်၍ ကြိုတင်သတင်းပေးခြင်း၊ ပြင်ဆင်ခြင်းများ မရှိပါ။ ထိခိုက်ပျက်စီးမှု အနေဖြင့် အိမ်ခြေ(၆၅)အိမ်ကျော်မှာ သောက်သုံးရေ လုံလောက်မှု မရှိပါ။ ချောင်းရေများမှာလည်း သောက်သုံးရန် မသင့်တော်သည်ကို တွေ့ရသည်။ အပူချိန် လွန်ကဲပြီး

ကျန်းမာရေး ထိခိုက်မှုများကို တပေါင်း၊ တန်ခူးလများတွင် ခံစားရပြီး ၎င်းနှင့် ပတ်သက်၍ ကြိုတင်သတင်းပေးခြင်း၊ ပြင်ဆင်ခြင်းများ မရှိပါ။ ဝါဆို၊ ဝါခေါင်လများတွင် တိရစ္ဆာန်များ ကျန်းမာရေးထိခိုက်ခြင်းနှင့် ရေလွှမ်းမိုးခြင်းများ ဖြစ်လေ့ရှိသည်။ ၎င်းတို့ ပတ်သက်၍လည်း ကြိုတင် သတိပေးမှုများ မရှိပါ။ ရေလွှမ်းမိုးခြင်းကြောင့် ရွာမြောက်ဘက် အနိမ့်ပိုင်းနေရာများတွင် တိရစ္ဆာန်များသေဆုံး တတ်၍ နွားများကို နေရာရွှေ့ပြောင်းပေးခြင်းများ ပြုလုပ်ရပါသည်။ ဝါဆို၊ ဝါခေါင်၊ တော်သလင်း၊ သီတင်းကျွတ်လ များတွင် လေပြင်းတိုက်ခတ်ခြင်းများ ဖြစ်လေ့ရှိပြီး ၎င်းနှင့် ပတ်သက်၍ ကြိုတင်သတိပေးခြင်းများ မရှိပါ။ ရွာထဲရှိ အိမ်များတွင် လေပြင်းတိုက်ခတ်မှုကြောင့် ပျက်စီးဆုံးရှုံးမှု အနည်းငယ်သာ ဖြစ်ပွားခဲ့သည်ကို တွေ့ရှိရသည်။

ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှု အကျိုးသက်ရောက်မှုများကို အဆင့်ခွဲခြားသတ်မှတ်ခြင်း

စဉ်	ရာသီဥတုသက်ရောက်မှုများ	အပူပြင်း	ကျန်းမာရေးပြဿနာ	သီးနှံများပျက်စီး	ရေကြီးခြင်း	ရမှတ်	အဆင့်
၁	အပူပြင်း	x	အပူပြင်း	အပူပြင်း	ရေကြီးခြင်း	၂	၂
၂	ကျန်းမာရေးပြဿနာ		x	ကျန်းမာရေးပြဿနာ	ရေကြီးခြင်း	၁	၃
၃	သီးနှံများပျက်စီး			x	ရေကြီးခြင်း	၀	၄
၄	ရေကြီးခြင်း				x	၃	၁

သုံးသပ်ချက်အကျဉ်းချုပ်

ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုအကျိုးသက်ရောက်မှုများကို အဆင့်ခွဲခြားသတ်မှတ်ခြင်းဖြင့် ကျေးရွာ လူထုကြုံတွေ့ ခံစားနေမှုများကို သိသာထင်ရှားစွာ တွေ့မြင်ရပါမည်။ ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှု၏ အကျိုးသက်ရောက်မှုများ အဖြစ် ခရဲကမ်းနားကျေးရွာတွင် ရေကြီးခြင်း၊ နေပူပြင်းခြင်း၊ ကျန်းမာရေး ပြဿနာများ ဖြစ်ပွားလာပါသည်။ အဓိက ပြဿနာမှာ ရေကြီးခြင်းဖြစ်သည်။ ရေကြီးသည့်ကာလမှာ ဝါဆို၊ ဝါခေါင်လများတွင် ပိုမိုဖြစ်ပွားလေ့ရှိကြောင်း တွေ့ရှိရသည်။ လှိုင်းဘွဲ့မြစ်ကမ်းပါးတွင် တည်ရှိနေသော ကျေးရွာ ဖြစ်သောကြောင့် ရေကြီးခြင်းကို ကြီးမားသော အန္တရာယ်အဖြစ် ရင်ဆိုင်နေရပါသည်။ ဒုတိယပြဿနာမှာ နေပူပြင်းခြင်းဖြစ်သည်။ လက်ရှိနှစ်ကာလ အပိုင်းအခြားတွင် နေပူပြင်းမှု မြင့်မားလာသဖြင့် သောက်သုံးရေရှားပါးခြင်း ပြဿနာကိုလဲ ကြုံတွေ့လာရပါသည်။ ကျန်းမာရေး ပြဿနာမှာ တတိယအရေးကြီး ပြဿနာဖြစ်ပါသည်။ ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုကြောင့်ဖြစ်ပေါ်ရင်ဆိုင်နေမှုများကို အဆင့်ခွဲခြားရာတွင် ရေကြီးခြင်းမှာနံပါတ် ၁ ဖြစ်ပြီး၊ ဒုတိယမှာ နေပူပြင်းခြင်းဖြစ်ပါသည်။ တတိယပြဿနာမှာ ကျန်းမာရေးပြဿနာဖြစ်ပါသည်။ ရေကြီးခြင်းသည် ခရဲကမ်းနားကျေးရွာတွင် နှစ်စဉ်ကြုံတွေ့ နေရသော အန္တရာယ်ဖြစ်ပြီး ရွာသူ၊ ရွာသားများ၏ ပညာရေး၊ လူမှုရေး၊ အသက်မွေးဝမ်းကြောင်း လုပ်ငန်းများကိုလည်း ထိခိုက်နေသော အန္တရာယ်အဖြစ် ဖော်ထုတ်တွေ့ရှိရပါသည်။

၄.၂ ကာလတိုပေါင်းစပ်ဆောင်ရွက်ခြင်းများအတွက် ဆုံးဖြတ်ချက်ချမှတ်ခြင်း

မိုးလေဝသနှင့် ရာသီဥတုပြောင်းလဲခြင်းဆိုင်ရာ သတင်းအချက်အလက်များကို အတည်ပြုခြင်း

စဉ်	သမိုင်းအချက်အလက် (ဥတုရာဇဝင်မိုးလေဝသနှင့်ဇလဗေဒဌာန)	မကြာသေးခင်ကာလ (၁-၂လ)	လက်ရှိဖြစ်ပေါ်မှု	ဆက်စပ်ဖြစ်ပေါ်မှု	မိုးလေဝသခန့်မှန်းချက် (မိုးလေဝသနှင့်ဇလဗေဒဌာန၏ခန့်မှန်းချက်)	ဆုံးဖြတ်ချက်	တစ်ဆက်တည်းစောင့်ကြည့်လေ့လာခြင်း
၁။	ခရီးကမ်းနားကျေးရွာတွင်မိုးရေချိန်အမြင့်ဆုံးရောက်ရှိသောလများမှာဇူလိုင်လ၊ ဩဂုတ်လများဖြစ်သည်။	အလွန်ပူပြင်းခြောက်သွေ့သည်။	မိုးအနည်းငယ်ရွာသွန်း	- ရေတွင်းများ ရေခမ်းခြောက်	ဩဂုတ်လတွင်သာ မန်ထက်မိုးရေချိန်မြင့်	ချောင်းရေကိုအကြည့်ခံကျိချက်သောက်	
၂။		ဖွန်လတွင်ထူးကဲမိုးရေချိန်	မိုးသည်းထန်	- မြစ်ရေမြင့်တက်	ဩဂုတ်လတွင်သာ မန်ထက်မိုးရေချိန်မြင့်	ရေဘေးအန္တရာယ်ကြိုတင်ပြင်ဆင်ဘေးလွတ်ရာသို့ရွှေ့ပြောင်းအစားအစာသိုလှောင်	ကြိုတင်ကာကွယ်ရေးအတွက်အစီအမံများဆောင်ရွက်

သုံးသပ်ချက်အကျဉ်းချုပ်

လူထု၏ ရာသီဥတုကွဲပြားခြင်းနှင့် ပြောင်းလဲခြင်းဆိုင်ရာ အတွေ့အကြုံများက ရပ်ရွာအတွင်းရှိ အခြေအနေအပေါ် အတွင်းကျကျ သိမြင်စေရန် အန္တရာယ်များအလိုက် လူထု၏ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်မှု ရှိလာစေရန် ရွေးချယ်မှုနှင့် ဆုံးဖြတ်ချက် မှန်မှန်ကန်ကန် ပြုလုပ်နိုင်ရေးအတွက် သတင်းအချက်အလက်များကို အတည်ပြုရန်၊ ကိုထွန်းထွန်းဦးမှ မိုးလေဝသနှင့် ရာသီဥတုသမိုင်း အချက်အလက်များကို ရှင်းပြပြီး မိုးအများဆုံးလကို မေးသောအခါ ရွာလူထုက ဇူလိုင်၊ ဩဂုတ်လများသည် မိုးရေချိန် အမြင့်ဆုံးလဖြစ်ကြောင်း ပြောပြကြပါသည်။ ၎င်းလများတွင် ရေကြီးခြင်း၊ ရေလွှမ်းခြင်းများ ဖြစ်ပေါ်တတ်ပါသည်။ ဖွန်လတွင် ပုံမှန် မိုးရွာသွန်းတတ်ပြီး တခါတရံ အနည်းငယ်သာ ရွာသွန်းပါသည်။

ပြီးခဲ့သော ၁ - ၂ လများ၏ အခြေအနေကို မေးရာ ရပ်ရွာလူထုက အလွန်ပူပြင်းခြောက်သွေ့ကြောင်း ပြောပြကြပါသည်။ လက်ရှိ ဖြစ်ပေါ်မှု အခြေအနေတွင် မိုးရွာသွန်းမှုရှိကြောင်း၊ ပုံမှန် မရှိကြောင်း ပြောပြကြပါသည်။ နေပူလိုက် မိုးရွာလိုက် ဖြစ်နေသဖြင့် တိရိစ္ဆာန်များကို လုံခြုံသော နေရာများသို့ ပြောင်းရွှေ့ပေးခြင်းတို့ ပြုလုပ်ပေးခြင်းတို့ ရှိကြပါသည်။

လက်ရှိ ဖြစ်ပေါ်နေသော အခြေအနေကြောင့် ဆက်စပ်ဖြစ်ပေါ်မှုတွေက ဘာရှိသလဲဟုမေးရာ ရပ်ရွာလူထုက နွေကာလတွင် သောက်ရေတွင်းများတွင် ရေခမ်းခြောက်ခြင်းများ ဖြစ်တတ်ခြင်းရှိကြောင်း ပြောပြကြပါသည်။

မိုးလေဝသနှင့် ဇလဗေဒ ခန့်မှန်းချက် ဘယ်လိုရှိလဲဟုမေးရာ ဩဂုတ်လတွင် သာမန်ထက် မိုးရေချိန် မြင့်ကြောင်း ပြောပြကြပါသည်။ ဆုံးဖြတ်ချက် ဘယ်လိုချသလဲဟုမေးရာ ရွာလူထုက ချောင်းမှ ရရှိသော ရေကို အကြည်ခံခြင်း၊ ကျိုချက်သောက်သုံးခြင်းများ ပြုလုပ်ကြောင်း ပြောပြကြပါသည်။ ရေဘေးအတွက် ကြိုတင်ပြင်ဆင်မှုများ ပြုလုပ်ထားခြင်း၊ ဖြစ်ပေါ်ပါကလူနှင့် တိရိစ္ဆာန်များကို ဘေးလွတ်ရာသို့ ပြောင်းရွှေ့နေထိုင်စေခြင်း၊ အစားအစာသိုလှောင်ထားခြင်း များကို ပြုလုပ်ထားကြောင်း ပြောပြကြပါသည်။

ခရဲကမ်းနားကျေးရွာတွင် တဆက်တည်း စောင့်ကြည့်လေ့လာမှု အနေဖြင့် ဘယ်လို ရှိသလဲဟုမေးရာ ရပ်ရွာလူထုက ကြိုတင်ကာကွယ်ရေးအတွက် အဖွဲ့ဖွဲ့ပြီး စောင့်ကြည့်မှုများ ရှိကြောင်း ပြောကြပါသည်။

၅။ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း လုပ်ငန်းအစီအစဉ်များနှင့် ဦးစားပေးရွေးချယ်ခြင်းများ
 ၅.၁ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်ရန် လုပ်ဆောင်ရမည့်များကို ဦးစားပေးအဆင့် သတ်မှတ်သည့် ဇယား(Pair Wise Ranking)

လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှု	လမ်း	စက်လှေ	သစ်ပင်စိုက်ပျိုးခြင်း	သဘာဝဘေး အသိပညာပေးသင်တန်း	သောက်သုံးရေသိုလှောင်ကန်	ကျန်းမာရေးအသိပညာပေးသင်တန်း	ရမှတ်
လမ်းပြုပြင်ရန်	x	စက်လှေ	လမ်း	သဘာဝဘေး အသိပညာပေးသင်တန်း	လမ်း	လမ်း	၃
စက်လှေ		x	စက်လှေ	စက်လှေ	စက်လှေ	စက်လှေ	၅
သစ်ပင်စိုက်ပျိုးခြင်း			x	သဘာဝဘေးအသိပညာပေးသင်တန်း	သစ်ပင်စိုက်ပျိုးခြင်း	ကျန်းမာရေးအသိပညာပေးသင်တန်း	၁
သဘာဝဘေးအသိပညာပေးသင်တန်း				x	သဘာဝဘေးအသိပညာပေး သင်တန်း	သဘာဝဘေးအသိပညာပေးသင်တန်း	၄
သောက်သုံးရေသိုလှောင်ကန်					x	ကျန်းမာရေးအသိပညာပေးသင်တန်း	၀
ကျန်းမာရေးအသိပညာပေးသင်တန်း						x	၂

သုံးသပ်ချက်အကျဉ်းချုပ်

ဘားအံမြို့နယ်၊ ခရဲကမ်းနားကျေးရွာအုပ်စု၊ ခရဲကမ်းနားကျေးရွာတွင် ရာသီဥတုဆိုးရွားလာမှုနှင့် ဘေးအန္တရာယ်များ ကျရောက်လာမှုအပေါ်တွင် ခံနိုင်ရည်စွမ်းတည်ဆောက်ရာအတွက် လုပ်ဆောင်ရမည့် လုပ်ငန်းများမှာ

- (၁) စက်လှေ အဆင့် (၁)
- (၂) သဘာဝဘေး အသိပညာပေးသင်တန်း (၂)
- (၃) လမ်းပြုပြင်ခြင်း အဆင့် (၃)
- (၄) ကျန်းမာရေး အသိပညာပေးသင်တန်းအဆင့် (၄)
- (၅) သစ်ပင်စိုက်ပျိုးခြင်း အဆင့် (၅)

(၆) သောက်သုံးရေ သိုလှောင်ကန် အဆင့် (၆) တို့ဖြစ်ပါသည်။

၅.၂ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်ရန် လုပ်ဆောင်ရမည့်များကို ဦးစားပေးအဆင့်သတ်မှတ်ခြင်း (Ranking with Cost/benefits tool)

ကုန်ကျစရိတ်	ဖော်ပြချက်	ပေးမှတ်	လူမှုရေး	ဖော်ပြချက်	ပေးမှတ်
စက်လှေ(သက်ကယ်လှေ)					
စီးပွားရေး	ကုန်ကျစရိတ်အသင့်အတင့်	၂	စီးပွားရေး	အသင့်အတင့်	၂
ပတ်ဝန်းကျင်	အသင့်အတင့်	၂	ပတ်ဝန်းကျင်	အသင့်အတင့်	၂
လူမှုရေး	အသင့်အတင့်	၂	လူမှုရေး	အသင့်အတင့်	၂
	စုစုပေါင်း	၆			၆
သဘာဝဘေးအန္တရာယ်အသိပညာပေးသင်တန်း					
စီးပွားရေး	ကုန်ကျမှုနည်း	၃	စီးပွားရေး	အသင့်အတင့်	၂
ပတ်ဝန်းကျင်	အသင့်အတင့်	၂	ပတ်ဝန်းကျင်	အသင့်အတင့်	၂
လူမှုရေး	အသင့်အတင့်	၂	လူမှုရေး	အသင့်အတင့်	၂
	စုစုပေါင်း	၇			၆
လမ်း(ပြုပြင်ရန်) မြှင့်တင်ခြင်း					
စီးပွားရေး	ကုန်ကျမှုများ	၁	စီးပွားရေး	အသင့်အတင့်	၂
ပတ်ဝန်းကျင်	အသင့်အတင့်	၂	ပတ်ဝန်းကျင်	အသင့်အတင့်	၂
လူမှုရေး	ထိခိုက်မှုမရှိဘူး	၂	လူမှုရေး	အသင့်အတင့်	၂
	စုစုပေါင်း	၅			၆
ကျန်းမာရေးဆိုင်ရာအသိပညာပေးသင်တန်း					
စီးပွားရေး	ကုန်ကျစရိတ်နည်း	၃	စီးပွားရေး	အသင့်အတင့်	၂
ပတ်ဝန်းကျင်	အသင့်အတင့်	၂	ပတ်ဝန်းကျင်	အသင့်အတင့်	၂
လူမှုရေး	အသင့်အတင့်	၃	လူမှုရေး	အသင့်အတင့်	၂
	စုစုပေါင်း	၈			၆

သစ်ပင်စိုက်ပျိုးခြင်း					
စီးပွားရေး	ကုန်ကျစရိတ်နည်း	၃	စီးပွားရေး	အသင့်အတင့်	၂
ပတ်ဝန်းကျင်		၃	ပတ်ဝန်းကျင်	အသင့်အတင့်	၁
လူမှုရေး	အသင့်အတင့်	၂	လူမှုရေး	အသင့်အတင့်	၂
	စုစုပေါင်း	၈			၅
သောက်သုံးရေသိုလှောင်ကန်(အဝီစိစက်ရေတွင်း)					
စီးပွားရေး	ကုန်ကျစရိတ်များ	၁	စီးပွားရေး	အသင့်အတင့်	၂
ပတ်ဝန်းကျင်	အသင့်အတင့်	၂	ပတ်ဝန်းကျင်	အသင့်အတင့်	၂
လူမှုရေး	အသင့်အတင့်	၂	လူမှုရေး	အသင့်အတင့်	၂
	စုစုပေါင်း	၅			၆
ဆေးပေးခန်းတည်ဆောက်ခြင်း					
စီးပွားရေး	ကုန်ကျစရိတ်များ	၁	စီးပွားရေး	အသင့်အတင့်	၂
ပတ်ဝန်းကျင်	အသင့်အတင့်	၂	ပတ်ဝန်းကျင်	အသင့်အတင့်	၂
လူမှုရေး	အသင့်အတင့်	၂	လူမှုရေး	အသင့်အတင့်	၂
	စုစုပေါင်း	၅			၆
ကျေးရွာစာကြည့်တိုက်အတွက်လိုအပ်သောစာအုပ်စာပေများဝယ်ယူခြင်း					
စီးပွားရေး	ကုန်ကျစရိတ်နည်း	၃	စီးပွားရေး	အသင့်အတင့်	၂
ပတ်ဝန်းကျင်	အသင့်အတင့်	၂	ပတ်ဝန်းကျင်	အသင့်အတင့်	၂
လူမှုရေး	အသင့်အတင့်	၂	လူမှုရေး	အသင့်အတင့်	၂
	စုစုပေါင်း	၇			၆

သုံးသပ်ချက် အကျဉ်းချုပ်

ကိုထွန်းထွန်းဦးမှ ခရဲကမ်းနားကျေးရွာ၏ ကုန်ကျစရိတ်နှင့် အကျိုးအမြတ် ပြုလုပ်ခြင်း၏ ရည်ရွယ်ချက်ကို ဦးစွာရှင်းလင်းပြီး အမှတ်ပေးပုံပေးနည်းများကို ပြောကြားသွားခဲ့ပါသည်။ ကိုထွန်းထွန်းဦးမှ စက်လှေဝယ်ခြင်းနှင့် ပတ်သက်ပြီး မေးခဲ့ရာ ကုန်ကျစရိတ် အသင့်အတင့်ရှိကြောင်းပြောပြီး (၂) မှတ်၊ ပတ်ဝန်းကျင် ထိခိုက်မှုအနေနှင့် သဘာဝကို အခိုးအငွေ့တွေက ထိခိုက်နိုင်သည့်အတွက် အသင့်အတင့် ရှိနိုင်ကြောင်းပြောပြီး (၂) မှတ်၊ လူမှုရေးအရ အသင့်အတင့် ရှိနိုင်တယ်ဆိုပြီး (၂) မှတ်၊ အကျိုးအမြတ်အနေဖြင့် စီးပွားရေး အနည်းငယ် ထိခိုက်နိုင်သည့်အတွက် (၂) မှတ်၊ ပတ်ဝန်းကျင်ထိခိုက်မှု အသင့်အတင့်ဆိုပြီး (၂) မှတ်၊ လူမှုရေးအရ အသင့်အတင့်ဆိုပြီး (၂) မှတ် အသီးသီး ပေးသွားကြပါသည်။ သဘာဝဘေး

အသိပညာပေးသင်တန်းတွင် ကုန်ကျစရိတ်အနေနှင့် စီးပွားရေးအရ ကုန်ကျစရိတ် မများနိုင်သည့်အတွက် (၃) မှတ်၊ ပတ်ဝန်းကျင် ထိခိုက်မှု အသင့်အတင့် ဆိုပြီး (၂) မှတ်၊ လူမှုရေးအရ အသင့်အတင့် ရှိနိုင်တယ်ဆိုပြီး (၂) မှတ်၊ အကျိုးအမြတ် အနေဖြင့် စီးပွားရေးအရ အသင့်အတင့် ရရှိနိုင်ပြီး (၂) မှတ်၊ ပတ်ဝန်းကျင်ကိုလည်း အသင့်အတင့် ထိန်းသိမ်းနိုင်သည့် အတွက် (၂) မှတ်၊ လူမှုရေးအရ ကြိုတင်ပြင်ဆင်မှုများကို လုပ်လာနိုင်သည့်အတွက် (၂) မှတ် စသည်ဖြင့် အသီးသီးပေးသွားခဲ့ကြပါသည်။ လမ်းပြုပြင်ခြင်းနှင့် ပတ်သက်ပြီး စီးပွားရေးအရ ထိခိုက်မှုများ နိုင်သည့်အတွက် (၁) မှတ်၊ ပတ်ဝန်းကျင်ထိခိုက်မှုအနေနှင့် လမ်းမြေများ ပျက်စီးနိုင်သည့်အတွက် (၂) မှတ်၊ လူမှုရေးအရ ထိခိုက်မှုအနည်းငယ် ရှိနိုင်သည့်အတွက် (၂) မှတ်နှင့် အကျိုးအမြတ် အနေဖြင့် စီးပွားရေးအရ အသင့်အတင့် ကောင်းလာနိုင်သည့်အတွက် (၂) မှတ်၊ ပတ်ဝန်းကျင်ဘေးဒဏ် ခံနိုင်မှု အသင့်အတင့် ရှိလာနိုင်သည့်အတွက် (၂) မှတ်၊ လူမှုရေးအရ ကောင်းမွန်စွာ သွားလာနိုင်သည့်အတွက် (၂) မှတ်ဖြစ်ကြောင်း အသီးသီး ပေးသွားခဲ့ပါသည်။ ကျန်းမာရေး အသိပညာပေးသင်တန်းတွင် ကုန်ကျစရိတ် အနေဖြင့် စီးပွားရေးအရ ကုန်ကျစရိတ် နည်းသည့်အတွက် (၃) မှတ်၊ ပတ်ဝန်းကျင်ထိခိုက်မှု အသင့်အတင့် ရှိနိုင်တယ်ဆိုပြီး (၂) မှတ်၊ လူမှုရေးအရ သင်တန်းသွားတက်ရဖို့ အချိန်ပေးရသည့်အတွက် အသင့်အတင့် ရှိနိုင်ပြီး (၂) မှတ်နှင့် အကျိုးအမြတ် အနေဖြင့် စီးပွားရေးအရ အသင့်အတင့်ရှိနိုင်ပြီး (၂) မှတ်၊ ပတ်ဝန်းကျင် ဘေးဒဏ်ခံနိုင်မှု အသင့်အတင့် ရှိနိုင်ကြောင်း ပြောပြီး (၂) မှတ်၊ လူမှုရေးအရ ကာကွယ်မှုများ အသင့်အတင့် လုပ်လာနိုင်သည့်အတွက် (၂) မှတ်ဖြစ်ကြောင်း၊ အသီးသီးပေးသွားခဲ့ကြပါသည်။ သစ်ပင်စိုက်ပျိုးခြင်းအတွက် ကုန်ကျစရိတ် အနေဖြင့် စီးပွားရေးအရ ကုန်ကျမှု နည်းနိုင်သည့်အတွက် (၃) မှတ်၊ ပတ်ဝန်းကျင် ဘေးဒဏ်ခံနိုင်မှု ရှိလာနိုင်သည့်အတွက် (၃)မှတ်၊ လူမှုရေးအရ လေကောင်းလေသန့်များ အသင့်အတင့် ရှိလာနိုင်သည့်အတွက် (၂) မှတ်နှင့် အကျိုးအမြတ် အနေဖြင့် စီးပွားရေး အသင့်အတင့် ရှိနိုင်ပြီး(၂) မှတ်၊ ပတ်ဝန်းကျင်အရ မြေများ ပေးရသည့်အတွက် (၁) မှတ်၊ လူမှုရေးအရ အသင့်အတင့် ရှိနိုင်တယ်ဆိုပြီး (၂) စသည်ဖြင့် ပေးသွားခဲ့ကြပါသည်။ သောက်သုံးရေ သိုလှောင်ကန်အတွက် စီးပွားရေးအရ ကုန်ကျမှု များနိုင်သည့်အတွက် (၁) မှတ်၊ ပတ်ဝန်းကျင်ဘေးဒဏ်ခံနိုင်မှု အသင့်အတင့်ရှိနိုင်ပြီး (၂) မှတ်၊ လူမှုရေးအရ အသင့်အတင့်ရှိနိုင်ပြီး(၂) မှတ်နှင့် အကျိုးအမြတ်အနေဖြင့် စီးပွားရေးအရ အသင့်အတင့် ရှိနိုင်ပြီး (၂) မှတ်၊ ပတ်ဝန်းကျင်ထိခိုက်မှု အသင့်အတင့်ဆိုပြီး (၂) မှတ်၊ လူမှုရေးအရ အသင့်အတင့်ဆိုပြီး (၂) မှတ် စသည်ဖြင့် ကျေးရွာလူထုက ပေးသွားကြပါသည်။ ကိုထွန်းထွန်းဦးမှ ဆွေးနွေးပေးသူများ အားလုံးကို ကျေးဇူးတင်ကြောင်းပြောပြီး ဆွေးနွေးပွဲကို ၂:၀၀ အချိန်တွင် အဆုံးသတ်ခဲ့ပါသည်။

၆။ရပ်ရွာလူထု ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှု အစီအစဉ် (Action Plan)

လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှု	ဦးတည်မှု	ဘယ်လိုဆောင်ရွက်မှာလဲ	ဘယ်မှာဆောင်ရွက်မှာလဲ	ဘယ်သူတွေဆောင်ရွက်မှာလဲ	ငွေကြေး	ဘေးဖြစ်နိုင်ချေနှင့်မှန်းဆချက်	အချိန်
သက်ကယ် (စက်လှေ)	သက်ကြီးရွယ်အို၊အမျိုးသမီး ကိုယ်ဝန်ဆောင်၊မသန်စွမ်း၊ ကလေးသူငယ်များနှင့်ရေကြီး ဒဏ်ခံရသောရွာသူ/သား	ထိခိုက်လွယ်သူများကိုဦးစား ပေးကူညီနိုင်ရန်	ခရဲကမ်းနားကျေးရွာ	အုပ်ချုပ်ရေးမှူး၊ VDMC အဖွဲ့ဝင်များ	၁၅သိန်း	မရှိ	၂၀၁၇/ဩဂုတ်လ
သဘာဝဘေးအန္တရာယ်ဆိုင်ရာအသိပညာ ပေးသင်တန်း	အုပ်ချုပ်ရေးမှူး၊ VDMC အဖွဲ့ဝင်များ၊ကျေးရွာသူ/သား	(၃)ရက်ကြာပြုလုပ်မယ်၊ဌာနဆိုင်ရာမှသင်တန်းများ၊ AAM တာဝန်ရှိသူများနှင့်လက်တွေ့ သင်တန်း	ခရဲကမ်းနားဘုန်းတော်ကြီးကျောင်း	VDMC အဖွဲ့ရွာသူ/သား	၃သိန်း	မရှိ	၂၀၁၇/ဇူလိုင်လ(၃)ရက်
လမ်းအဆင့်မြှင့်တင်ခြင်း	ကျောင်းသူ/သားထိခိုက်လွယ်သူများ၊ကျန်းမာရေးချို့တဲ့သူများ	လက်ရှိလမ်းကိုချဲ့ထွင်ပြီးကွန်ကရစ်လမ်းအဖြစ်အဆင့်မြှင့်တင်ခြင်း	ခရဲရွာကြီးစာသင်ကျောင်း၊လမ်းထိပ်မှ ခရဲကမ်းနားရွာတွင်း လမ်းပိုင်း (၆) ဖာလုံ	အုပ်ချုပ်ရေးမှူး၊ ရပ်မိရပ်ဖကျေးရွာလူထု	သိန်း(၅၀၀) အသင့်အတင့်ရှိ	အသင့်အတင့်ရှိ	၂၀၁၇/နိုဝင်ဘာ(၃)လ
ကျန်းမာရေးဆိုင်ရာ အသိပညာပေးသင်တန်း	ထိခိုက်လွယ်သူများ၊ကျောင်းသူ/သားများ၊ကျေးရွာသူ/သား	(၃)ရက်ကြာပြုလုပ်၊ကျန်းမာရေးဌာန၊ကြက်ခြေနီတပ်ဖွဲ့နှင့် AAM မှတာဝန်ရှိသူများ	ခရဲကမ်းနားဘုန်းတော်ကြီးကျောင်း	အုပ်ချုပ်ရေးမှူး၊ အဖွဲ့ဝင်၊ VDMC ကျောင်းသူ/သား၊ ရွာသူ/သား	(၃)သိန်း	မရှိ	၂၀၁၇/ဩဂုတ်လ(၃)ရက်
သစ်ပင်စိုက်ပျိုးခြင်း	ကျေးရွာသူ/သားတိရိစ္ဆာန်များ	ရွာအဝင်လမ်းဘေး၊ချောင်းကမ်းနားဘေး၊အိမ်ပတ်ဝန်းကျင်	ခရဲကမ်းနားရွာ	အုပ်ချုပ်ရေးမှူး၊ ရွာသူ/ သားများ	(၂)သိန်း	မရှိ	၂၀၁၇/ဇွန်လ (၁၀)ရက်
သောက်သုံးရေသိုလှောင်ကန် (အစီစဉ်ရေးတွင်း)	ကျေးရွာလူထု၊တိရိစ္ဆာန်များ	အစီစဉ်တွင်းတူးခြင်း၊သောက်ရေသိုလှောင်ကန်တည်ဆောက်ခြင်း၊အမိုးမိုးခြင်း၊မြိကာခြင်း	ခရဲကမ်းနားဘုန်းတော်ကြီးကျောင်းအရှေ့	အုပ်ချုပ်ရေးမှူး၊ ရွာသူ/သားကျေးရွာလူထု	သိန်း(၁၀၀)	မရှိ	၂၀၁၇/မတ်လ (၂၀)
ဆေးပေးခန်းတည်ဆောက်ခြင်း	သက်ကြီးရွယ်အို၊အမျိုးသမီး၊ ကိုယ်ဝန်ဆောင်၊မသန်စွမ်း၊ကလေးသူငယ်များ၊ရေကြီးမှုဒဏ်ခံရသောရွာသူ/သားများနှင့်အရေးပေါ်လူနာများ	RC (၆၀'x၃၀') ပေနှင့် အိမ်သာတည်ဆောက်ခြင်း၊ အစိုးရဌာန၊ပြင်ပအဖွဲ့ အစည်းများနှင့်ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်မည်	ကျေးရွာစာသင်ကျောင်း အနီး	ဆေးပေးခန်းဖြစ်မြောက်ရေးကော်မတီ၊အုပ်ချုပ်ရေးမှူး၊ရပ်မိရပ်ဖနှင့်ကျေးရွာသူ/သားများ	(၂၅၀) သိန်း	အသင့်အတင့်ရှိ	၂၀၁၇ခုနှစ် (၁၀) လပိုင်း
ကျေးရွာစာကြည့်တိုက်အတွက်လိုအပ်သော စာအုပ်စာပေများဝယ်ယူခြင်း	ကလေးသူငယ်များနှင့်ရွာသူ/သားများ	ပြန်ကြားရေးနှင့်ပြည်သူ့ဆက်ဆံရေးဦးစီးဌာနနှင့်ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်မည်၊ပြင်ပမှအလှူရှင်များလည်းရှာဖွေမည်	ကျေးရွာစာသင်ကျောင်း အနီး	ကျောင်းကော်မတီ၊အုပ်ချုပ်ရေးမှူး၊ရပ်မိရပ်ဖနှင့်ကျေးရွာသူ/သားများ	(၁၀) သိန်း	မရှိပါ	၂၀၁၇ခုနှစ် (၂) လပိုင်း

သုံးသပ်ချက်အကျဉ်းချုပ်

ကရင်ပြည်နယ်၊ ဘားအံမြို့နယ်၊ ခရဲကမ်းနားကျေးရွာအုပ်စု၊ ခရဲကမ်းနားရွာ၏ သက်ကယ် (စက်လှေ) လိုအပ်ခြင်း၊ သဘာဝဘေးအန္တရာယ်ဆိုင်ရာ အသိပညာပေးသင်တန်း၊ လမ်းအဆင့် မြှင့်တင်ခြင်း၊ ကျန်းမာရေးဆိုင်ရာ အသိပညာပေးသင်တန်း၊ သစ်ပင်စိုက်ခြင်း၊ သောက်သုံးရေ သိုလှောင်ကန်၊ အင်္ဂါစက်ရေတွင်းတို့ကို ခံနိုင်ရည်စွမ်းရှိအောင် ဆောင်ရွက်မည့် လုပ်ငန်းများ ဖြစ်သည်။ ထိုလုပ်ငန်းများမှာ ကျေးရွာရှိ သက်ကြီး၊ အမျိုးသမီး ကိုယ်ဝန်ဆောင်၊ မသန်စွမ်း၊ ကလေး၊ ကျောင်းသူ/သား၊ ထိခိုက်လွယ်သူ၊ ကျေးရွာလူထု၊ တိရိစ္ဆာန်များကို ရည်ရွယ်ပါသည်။ ထိုလုပ်ငန်းများထဲမှ သက်ကယ်(စက်လှေ)သည် ထိခိုက်လွယ်သူများကို ကူညီနိုင်ခြင်း၊ သဘာဝဘေးအန္တရာယ် အသိပညာပေးသင်တန်းကို (၃) ရက်ကြာ ဌာနဆိုင်ရာ တာဝန်ရှိသူနှင့် AAM က တာဝန်ရှိသူများနှင့် လက်တွေ့လုပ်ရန်၊ လမ်း အဆင့်မြှင့်တင်ရန်အတွက် လမ်းကိုချဲ့ခြင်း၊ ကွန်ကရစ်လမ်းအဖြစ် အဆင့်မြှင့်တင်ခြင်း၊ ကျန်းမာရေး အသိပညာပေးသင်တန်းကို (၃) ရက်ကြာ ကျန်းမာရေးဌာန၊ ကြက်ခြေနီအဖွဲ့၊ AAM က တာဝန်ရှိသူများတို့နှင့် လက်တွေ့လုပ်ရန်၊ သစ်ပင်စိုက်ခြင်းအတွက် မိမိတို့အိမ်မှ စိုက်ခြင်း၊ ရွာအဝင်လမ်းဘေးတွင် စိုက်ခြင်း၊ ချောင်းကမ်းနားတွင် စိုက်ခြင်း၊ သောက်သုံးရေ သိုလှောင်ကန် (အင်္ဂါစက်ရေတွင်း) အတွက် အင်္ဂါစက်တွင်းတူးခြင်း၊ သောက်ရေသိုလှောင်ကန် တည်ဆောက်ခြင်း၊ ခြံကာခြင်း၊ အမိုး မိုးခြင်းတို့ လိုအပ်ပါသည်။ ထိုလုပ်ငန်းများထဲမှ သက်ကယ်(စက်လှေ)ကို ကျေးရွာတွင် ထားရှိရန် လည်းကောင်း၊ လမ်းအဆင့်မြှင့်တင်ရန်အတွက် စာသင်ကျောင်းလမ်းထိမှ ခရဲကမ်းနား ရွာတွင်း (၆)ဖာလုံခန့် အကွာတွင်လည်းကောင်း၊ သဘာဝဘေး အသိပညာပေး သင်တန်း၊ ကျန်းမာရေးဆိုင်ရာ အသိပညာပေးသင်တန်းကို ခရဲကမ်းနားဘုန်းတော်ကြီးကျောင်းတွင် လည်းကောင်း၊ သစ်ပင်စိုက်ခြင်းကို ခရဲကမ်းနားရွာထဲတွင်လည်းကောင်း၊ သောက်သုံးရေ သိုလှောင်ကန် (အင်္ဂါစက်ရေတွင်း)ပြုလုပ်ရန်အတွက် ခရဲကမ်းနားဘုန်းတော်ကြီးကျောင်းရှေ့တွင် လည်းကောင်း ပြုလုပ်သွားမည် ဖြစ်ပါသည်။ ထိုလုပ်ငန်းများအား ကျေးရွာရှိ အုပ်ချုပ်ရေးမှူး၊ ရပ်မိရပ်ဖများ၊ ကျောင်းကော်မတီ၊ ရွာသားနှင့် ကျေးရွာရှိ တာဝန်ရှိသော အဖွဲ့များမှ ဆောင်ရွက်သွားမည် ဖြစ်သည်။ ခန့်မှန်းကုန်ကျစရိတ် အနေဖြင့် သက်ကယ်(စက်လှေ)အတွက် (၁၅)သိန်း၊ သဘာဝဘေး အသိပညာပေးသင်တန်း ပြုလုပ်ရန်အတွက် (၃) သိန်း၊ လမ်းအဆင့်မြှင့်တင်ခြင်း ပြုလုပ်ရန်အတွက် သိန်း(၅၀၀)၊ ကျန်းမာရေး အသိပညာပေးသင်တန်း ပြုလုပ်ရန်အတွက် (၃) သိန်း၊ သစ်ပင်စိုက်ခြင်းအတွက် (၂) သိန်း၊ သောက်သုံးရေ သိုလှောင်ကန်(အင်္ဂါစက်ရေတွင်း)အတွက် သိန်း(၁၀၀) ကုန်ကျမည်ဖြစ်သည်။

၇။ နိဂုံးချုပ်

ခရဲကမ်းနားကျေးရွာ၏ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး ကော်မတီအနေဖြင့် ရပ်ရွာဘေး ဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း လုပ်ငန်းအစီအစဉ်နှင့် အစီရင်ခံစာ ကိုဖြန့်ဝေပေးရန် ဝတ္တရားရှိပါသည်။ ရပ်ရွာလူငယ်အုပ်စုနှင့် စာသင်ကျောင်းများ အပါအဝင်ရပ်ရွာ လူထုများအကြားတွင် ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့်ဝေငှရန်

လိုအပ်ပါသည်။ ဤအစီရင်ခံစာကို မြို့နယ်အဆင့်အထွေထွေအုပ်ချုပ်ရေးဦးစီးဌာန အပါအဝင် သက်ဆိုင်ရာဌာနများနှင့် ဆွေးနွေးတိုင်ပင်သင့်ပါသည်။ မြို့နယ်အဆင့်ဌာနဆိုင်ရာများ အနေဖြင့်လည်း ရပ်ရွာလူထု၏ ထိခိုက်လွယ်မှုနှင့်ရွေးချယ်ထားသော လုပ်ငန်းအစီအစဉ် (community resilience action plan) ကို ကောင်းစွာသိရှိထားလျှင် ရပ်ရွာလူထုအတွက် ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်းတည် ဆောက်ရာတွင် ပိုမိုအဆင်ပြေနိုင်ပါမည်။

အခြားသော ပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများ၊ လူမှုဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့အစည်းများသို့ မဟုတ် ရပ်ရွာအခြေပြု အဖွဲ့အစည်းများအနေဖြင့် လည်း ပိုမိုကောင်းမွန်သော စီမံကိန်း ပုံစံများ ရေးဆွဲနိုင်ရန်နှင့် သင်တန်းများပြုလုပ်ပေးနိုင်ရန်ကြိုအစီရင်ခံစာကိုလေ့လာနိုင်ပါသည်။

ရပ်ရွာလူထုအနေဖြင့်လည်း အစီရင်ခံစာတွင်ပါဝင်သော ကျေးရွာ၏ အဓိကဘေးအန္တရာယ်များကို သိရှိထားပြီး၊ ကြိုတင်ပြင်ဆင်မှုများ ပြုလုပ်ရန်၊ အမျိုးမျိုးသော ဘေးန္တရာယ်နှင့် ဖိစီးမှုများကို တုန့်ပြန်နိုင်ရန် နားလည်ထားသင့်ပါသည်။ လုပ်ငန်းအစီအစဉ်မှ အမျိုးမျိုးသော လုပ်ဆောင်ချက်များကို အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရာတွင် ရပ်ရွာလူထုသည် မိမိ၏တာဝန်များကို ကောင်းစွာသဘောပေါက်နားလည်သင့်ပါသည်။

၈။ ပြန်လည်သုံးသပ်ခြင်း၊ စောင့်ကြည့်လေ့လာအကဲဖြတ်ခြင်းနှင့် အချက်အလက်ပြုပြင်ခြင်း

ဘေးအန္တရာယ်နှင့် ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုများအား မိမိကျေးရွာတွင် ဆန်းစစ်မှုကို နှစ်စဉ်သုံးသပ်လေ့လာကာ သတင်းအချက်အလက်များကို မှတ်တမ်းတင်မည် ဖြစ်သည်။ လက်တွေ့အကောင်အထည်ဖော်သည့် လုပ်ငန်းများကို လုပ်ငန်းစောင့် ကြပ်ကြီးကြပ်ရေးအဖွဲ့က အစဉ်စောင့်ကြည့် အကြံပြုမည်ဖြစ်ပြီး လစဉ်အစည်းအဝေး များလည်း ပြုလုပ်မည်ဖြစ်သည်။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့နှင့် ပူးပေါင်းကာ ရာသီဥတုပြောင်းလဲခြင်းအား လျော့ချရေးလုပ်ငန်းများနှင့် ရံပုံငွေရှာဖွေရေး လုပ်ဆောင်မည်ဖြစ်ပါသည်။ ဘေးအန္တရာယ်စီမံခန့်ခွဲမှု ကော်မတီဝင်များ ပုံမှန်အစည်း အဝေးကို ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများနှင့် အတူအခက်ခဲများ အောင်မြင်မှုများ လိုအပ်ချက်များအား လစဉ်အစည်းဝေးပြုလုပ်ပြီး ဆွေးနွေးသွားမည်။ ဌာနဆိုင်ရာများ နှင့်လည်း ချိတ်ဆက်ပူးပေါင်းဆောင်ရွက် သွားမည်ဖြစ်ပါသည်။ ပြင်ပနှင့် ပေါင်းစပ်ညှိနှိုင်းခြင်းများကို အစဉ်စောင့်ကြည့်လုပ်ဆောင်သွားမည်။ လုပ်ငန်းများ ရေရှည်တည်တံ့စေမည့် နည်းလမ်းများဖြင့် လုပ်ဆောင်သွားမည်။

၉။ နောက်ဆက်တွဲများ

- နောက်ဆက်တွဲ (၁): ရပ်ရွာအခြေပြုကြိုတင်သတိပေးစနစ်စစ်ဆေးမှုပုံစံ
- နောက်ဆက်တွဲ (၂): ပတ်ဝန်းကျင်အခြေအနေကိုစစ်ဆေးခြင်း
- နောက်ဆက်တွဲ (၃): ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီ၏တာဝန်နှင့်ဝတ္တရားများ
- နောက်ဆက်တွဲ(၄): အရေးပေါ် ဆက်သွယ်ရန် ဖုန်းနံပါတ်များ

စရိတ်စာရင်း ၁၀.၆.၂၀၁၆

နံပါတ် ၁၅ မိနစ်

ရပ်ရွာအခြေပြု ကြိုတင်သတိပေးစနစ် စစ်ဆေးမှု ဝန်ခံ

ဒေသခံအစိုးရဌာနအမည် _____
တည်နေရာ _____
လူဦးရေ _____

ရပ်ရွာလူထုအပေါ်ကျရောက်နေသော/ကျရောက်နိုင်သော သဘာဝဘေးအန္တရာယ်များ။

- မြေငလျင်
- ဆူနာမီ
- မြေပြိုခြင်း
- ဆိုင်ကလုံး
- မိုးသည်းထန်ခြင်း
- ရေကြီးခြင်း
- လေထန်ခြင်း
- မုန်တိုင်းဒီဇေ
- အခြား (ဖော်ပြပါ) _____

အုပ်ချုပ်မှုဖွဲ့စည်းပုံ။

၁။ ဘေးအန္တရာယ်ဖြစ်နိုင်ချေ စာတမ်း

သမိုင်းဝင်ဘေးအန္တရာယ်များ၊ လွန်ကဲသော ဖြစ်စဉ်များနှင့် ၎င်းတို့၏ သက်ရောက်မှုများကို မှတ်တမ်းပြုစုပြီး သက်ဆိုင်ရာများနှင့် ဆွေးနွေးမှုရှိပါသလား (အနည်းဆုံး တစ်နှစ်တစ်ကြိမ်) ရှိပါသည် မရှိပါ
မရှိလျှင် ဘာကြောင့်လဲ ရပ်ရွာလူထုအပေါ်ကျရောက်နေသော သဘာဝဘေးအန္တရာယ်များနှင့် ဆွေးနွေးခြင်း မပြုခဲ့ပါ။

အန္တရာယ်သတ်မှတ်အဆင့်များရှိပါသလား ရှိပါသည် မရှိပါ
ရှိလျှင် ဖော်ပြပါ။ (အန္တရာယ်အသေးစိတ်၊ စာရွက်ပိုလိုအပ်လျှင်အသုံးပြုပါ)

အန္တရာယ် ပမာဏများပေါ်တွင် ထိခိုက်လွယ်သော လူဦးရေ/အုပ်စုများ ရပ်ရွာအတွင်းတွင် ရှိပါသလား။
 ရှိပါသည် မရှိပါ

ရှိလျှင် ၎င်းတို့မှာဘယ်သူလဲ။ မည်သည့်အချက်တွေကြောင့် သူတို့ထိခိုက်လွယ်မှုရှိနေသလဲ။
(အန္တရာယ်များအလိုက် ဖော်ပြပါ။ စာရွက်ပိုလိုအပ်လျှင်အသုံးပြုပါ) ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှု၊ အများဆုံးတူမသွားတာနှင့်

အန္တရာယ်တိုင်းအတွက် အန္တရာယ်မြေပုံများရှိပါသလား။ ရှိပါသည် မရှိပါ

အန္တရာယ်တိုင်းအတွက် ဘေးဖြစ်နိုင်ချေ မြေပုံရှိပါသလား။ ရှိပါသည်။ မရှိပါ။

၎င်းတို့ကို အမြဲပြင်ဆင် ရေးဆွဲပါသလား။ ရှိပါသည်။ မရှိပါ။

ရှိလျှင် အကြိမ်ရေကို မည်ကဲ့သို့ ပြုလုပ်ပါသလဲ _____

စစ်တမ်းကောက်ယူသည့်အဖွဲ့မှ မှတ်သားရန် မှတ်စု
အားသာချက်များ - ကျေးရွာလူထုဖွဲ့စည်းပေးပြီး ပါဝင်မှုအားကောင်း သည်
အားနည်းချက်များ - အစားအသွယ်တိုင်း အတွက် အစားအသွယ်ဖြေပုံ မကုန်ပါ။ ပါသည်
အကြံပြုချက်များ - မြို့တစ်ဝိုက်အတွင်း ပတ်ဝန်းကျင် သစ်တောပျက်စီးမှုကို အာရုံစိုက်သည်

၂။ စစ်တမ်း အန္တရာယ်များကို စောင့်ကြည့်လေ့လာခြင်း

<p>ရပ်ရွာလူထုမှ အန္တရာယ်များကို ဘယ်လို စောင့်ကြည့်လေ့လာပါသလဲ</p> <p>ဆူနာမီ</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ သဘာဝ အမှတ်အသား လက္ခဏာများကို စောင့်ကြည့်လေ့လာခြင်း ☐ အခြား (ဖော်ပြရန်) <p>မိုးများသောမြေပြိုမှု</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ မိုးရေချိန် ☒ အခြား (ဖော်ပြရန်) <p>ရပ်ရွာလူထုမှ အသုံးပြုသော အန္တရာယ်ကြိုတင် ခန့်မှန်းသည့် ဝေလေများရှိပါသလား။</p> <p>☒ ရှိပါသည် ☐ မရှိပါ</p> <p>ရှိလျှင်ဖော်ပြပါ။</p> <p><i>ပျိုပျာတ်၊ အိမ်များ၊ အုတ်စိုက်ပုံ သွားလာပုံကို ကြည့်ပြီး အခြားခြင်း</i></p>	<p>ရပ်ရွာလူထုမှ အန္တရာယ်များကို ဘယ်လို စောင့်ကြည့်လေ့လာပါသလဲ</p> <p>မိုးလေဝသနှင့်ဆိုင်သော အန္တရာယ်များ</p> <ul style="list-style-type: none"> မိုးရေချိန် မိုးရေချိန် ကြည့်ခြင်း (နေရာကိုဖော်ပြပါ) အခြား (ဖော်ပြပါ၊ လိုအပ်လျှင် စာရွက်ပိုသုံးပါ) <p>ရပ်ရွာလူထုမှ စောင့်ကြည့်လေ့လာသည် ကိရိယာ/နည်းကိရိယာများရှိပါသလား။</p> <p>ရှိပါသည် ☒ မရှိပါ။</p> <p>သတ်မှတ်ထားသော လေ့လာသူများ လေ့ကျင့်ပေးထားမှုရှိပါသလား</p> <p>☒ ရှိပါသည် ☒ မရှိပါ။</p>
---	---

စစ်တမ်းကောက်ယူလည်အဖွဲ့မှ မှတ်သားရန် မှတ်စု အားသာချက်များ *ရပ်ရွာလူထုမှ ကြိုတင် အခြေခံခြင်း စေ့ပျော့ရှိပါသည်*

အားနည်းချက်များ *လေ့လာစောင့်ကြည့်မှု အားနည်းခြင်း*

အကြံပြုချက်များ *မိုးလေဝသနှင့်ဆိုင်သော ဗဟုသုတများ လိုအပ်ပါသည်*

၃။ ဆက်ထုလေ့လာခြင်း ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေးနည်းလမ်းများ

<p>ကြိုတင်အသိပေးရေးတာဝန်ခံ (အမှတ်ခြစ်ပါ)</p> <ul style="list-style-type: none"> ☒ ရပ်ကွက်/ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးမှူး ☒ ကျေးရွာအုပ်ချုပ်ရေးမှူး ☐ ရပ်ကွက်/ကျေးရွာအုပ်စု/ကျေးရွာဘေးအန္တရာယ် ☐ အခြား 	<p>ညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်ရေး တာဝန်ခံ (သင့်လျော်သည့်အကွက်ကို ခြစ်ပါ)</p> <ul style="list-style-type: none"> ☒ ရပ်ကွက်/ကျေးရွာအုပ်စု၊ ကျေးရွာအုပ်ချုပ်ရေးမှူး ☐ ရုံး ☒ ရပ်ရွာလူထုတွေ့ဆုံ (သတင်းပြန်ကြား)သည် ☒ နေရာရပ်ရွာဌာနများ အခြား <p>စာရွက်အပိုသုံးပါ။</p>
--	---

ဒုတိယအဆင့် / အဓိက တာဝန်ရှိသူများ ရှိ / မရှိ

တာဝန်ရှိသူများရှိပါက၊ အောက်တွင်ဖော်ပြပါ။

၁ _____

၂ _____

၃ _____

၄ _____

၅ _____

၆ _____

၇ _____

၈ _____

၉ _____

သတင်းလက်ခံသူ၊ နောက်ဆုံးသတင်းမှတ်တမ်း
တင်ထားသူ အမြဲတမ်းအဆင်သင့် ရှိပါသလား။

ရှိ မရှိ

အကြိမ်မည်မျှ မှတ်တမ်းတင်ထားသနည်း။

(၁) ဆက်သွယ်ရေးနှင့် သတင်းပြန်ကြားရေး
စင်တာတွင် ဆက်သွယ်ရေးလုပ်ငန်းစဉ်ဇယားကို
ကပ်ထားပါသလား။

ရှိ မရှိ

မရှိပါက အဘယ်ကြောင့်နည်း။

ဆက်သွယ်ခြင်းနှင့် အတူတကွလုပ်ဆောင်ခြင်းအဆင့်များ ရှိ မရှိ

ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှု အဆင့်ဆင့် ဖွဲ့စည်းပုံရှိပါသလား။
(ကြိုတင်သတိပေးချက် ပေးလိုသူမှ နောက်ဆုံးလက်ခံရရှိသူအထိ)

ဆက်သွယ်ခြင်းနှင့် အတူတကွလုပ်ဆောင်ခြင်း အဆင့်များအား
စစ်တမ်းကောက်ယူသည့်အဖွဲ့ မှတ်ရန်။

အားသာချက်များ: *ဘဏ်သွယ်ငွေ၊ ဗဟိုဌာန၊ ချွေးဇော်ဇော်၊ များကိုကပ်ထားပါသည်။*

အားနည်းချက်များ: *ချောမောစွာ၊ သတင်းမှတ်တမ်း၊ တစ်စိတ်၊ သူ မရှိပါ။*

အကြံပြုချက်များ: *ဘဏ်သွယ်ငွေ၊ ဗဟိုဌာန၊ ချွေးဇော်ဇော်၊ များပြုလုပ်ပေးသင့်ပါသည်။*

၄။ ကြိုတင်သတိပေးချက်များကိုလက်ခံခြင်း။

ရပ်ရွာလူထုမှ ကြိုတင်သတိပေးချက်များကိုမည်သည့်နည်းလမ်းဖြင့် လက်ခံရရှိသနည်း။
အောက်ဖော်ပြပါ အကွက်များမှ သင့်တော်ရာကိုအနည်းဆုံး သုံးမျိုးခြစ်ပေးပါရန်။

☐ တယ်လီဖုန်း / ဖက်စ်	☐ အရေးပေါ်ကြိုတင်သတိပေးသည့် နေရာ
☒ လက်ကိုင်ဖုန်း	☐ နယ်မြေရဲစခန်းနှင့် ဆက်သွယ်ခြင်း
☒ AM / FM ရေဒီယိုများ	☐ စစ်ဘက်မှတာဝန်ရှိသူများနှင့် ဆက်သွယ်ခြင်း
VHS / HF ရေဒီယိုများ	☐ အင်တာနက်ဖြင့် ဆက်သွယ်ခြင်း
☒ ရုပ်မြင်သံကြား	☐ အခြား (လိုအပ်ပါကစာရွက်ပိုဖြင့် ဖော်ပြပေးရန်)

၂၀

ကြိုတင်သတိပေးချက်များကို လက်ခံခြင်း စစ်တမ်းကောက်ယူသည့်အဖွဲ့မှ မှတ်ရန်။

အားသာချက်များ: သတင်းများကို လက်ကိုင်ဖုန်း၊ AM/FM ရေဒီယို ဖြင့် ဖြန့်ဖြူးခြင်း

အားနည်းချက်များ: သတင်းများကို လိုက်နာမှု အားနည်းခြင်း

အကြံပြုချက်များ: အဖွဲ့များကို လိုက်နာစေရန်၊ ယဉ်ကျေးမှု၊ ဗဟုတရား ပေးထားရန်

၅) ဒေသတွင်း ဘေးအန္တရာယ်များ ကြိုတင်သတိပေးချက်များအား စောင့်ကြည့်လေ့လာခြင်း။

အန္တရာယ်ပြင်ဆင်မှု/ အန္တရာယ်ဆိုင်ရာ သတင်းအချက်အလက်များအား ဒေသတွင်းကြိုတင်သတိပေးမှု နည်းလမ်းများတွင် အသုံးပြုခြင်းရှိပါသလား။ ရှိ မရှိ

ကြိုတင်သတိပေးချက်များတွင် ပေါင်းစပ်အသုံးပြုနိုင်မည့် လက်ရှိလေ့လာတွေ့ရှိချက်များရှိပါသလား။ ရှိ မရှိ

ကြိုတင်သတိပေးချက်များကို ပေါင်းစပ်ရာတွင် ပြောင်းလဲနေသော အချိန်၊ မသေချာသော လိုက်လျောညီထွေမှုများရှိပါသလား။ ရှိ မရှိ

အမျိုးမျိုးသော ကဏ္ဍတွေအတွက် မိုးလေဝသ ခန့်မှန်းချက်များနှင့် သတိပေးချက်များအား အန္တရာယ်သတင်းအချက် အလက်အဖြစ် ပြောင်းလဲ/ အသုံးပြုနိုင်သော စွမ်းဆောင်ရည် ရပ်ရွာလူထုတွင် ရှိပါသလား။ ရှိ မရှိ

မရှိလျှင် ကြိုတင်သတိပေးချက်များအား လက်ခံမည့်ပုံစံတစ်ခုအဖြစ် ဆက်သွယ်ထားပါသလား။ ရှိ မရှိ

ဒေသတွင်း ဘေးအန္တရာယ်များ ကြိုတင်သတိပေးမှုများအား စစ်တမ်းကောက်ယူသည့်အဖွဲ့မှ မှတ်ရန်။

အားသာချက်များ: ဂျေ.စာတွင် အန္တရာယ်ပြ ဖြန့်ဖြူးခြင်း

အားနည်းချက်များ: ပြင်ဆင်ဆောင်ရွက်မှု၊ လိုက်နာဆောင်ရွက်မှုမရှိ

အကြံပြုချက်များ: ဗြိတိန် သတိပေးချက်ကို ဝေဖန်စွာ ပြုလုပ်ထားဖို့ ဖို့ ဖို့ သို့

၆) ကြိုတင်သတိပေးချက်များ ထုတ်ပြန်ပေးခြင်း။

သတင်းထုတ်ပြန်ပေးသည့် ကြိုတင်သတိပေးချက်များကို ရပ်ရွာအတွင်းတွင် မည်ကဲ့သို့ ပြန်လည်ဖြန့်ဝေသနည်း အောက်ဖော်ပြပါ အကွက်များမှ သင့်တော်ရာကို အနည်းဆုံး (၃) မျိုး ဖြစ်ပေးပါရန်။

- တယ်လီဖုန်း
- လက်ကိုင်ဖုန်း (ဖုန်းခေါ်ဆိုခြင်းနှင့် စာတိုပို့ခြင်း)
- ရေဒီယို (VHF/HF)
- သတိပေးချက်အလံများ လှည့်တင်ခြင်း
- လူအချင်းချင်း သတင်းပေးခြင်း
- အချက်ပြ ဥသြ ဆွဲခြင်း
- ခေါင်းလောင်း
- အော်လံများ အသုံးပြု၍ သတိပေးခြင်း
- ရှေးရိုးနည်းလမ်းများ အသုံးပြုခြင်း (သုံးစွဲပါက ချရေးပါ)
- အခြားနည်းလမ်းများ ရှိပါက အသေးစိတ်ဖော်ပြပါ။

ရပ်ရွာလူထု အသုံးပြုရန် ကိရိယာများ တပ်ဆင်ထားခြင်းရှိပါသလား။ ရှိ မရှိ
မရှိလျှင်၊ ဘာကြောင့်၊ ဘယ်လို ကိရိယာများ တပ်ဆင်ရန် လိုဆော်ရမည်နည်း။ _____

ကြိုတင်သတိပေးချက်များကို လက်ခံခြင်း စစ်တမ်းကောက်ယူသည့်အဖွဲ့မှ မှတ်ရန်

အားသာချက်များ: အော်လံများ အသုံးပြု၍ သတိပေးခြင်း

အားနည်းချက်များ: လိုက်နာဆောင်ရွက်မှု အားနည်းသည်

အကြံပြုချက်များ: ဘေးအန္တရာယ်တိုင်းအစား အဆင့်သတ်မှတ်ထား၊ ဖြစ်နိုင်သည့်

၇) ရပ်ရွာလူထု ကြိုတင်ပြင်ဆင်ခြင်း

ဆောင်ရွက်ရန် လုပ်ငန်းစဉ်များ

- ✓ ရပ်ကွက်/ ကျေးရွာအုပ်စု သဘာဝ ဘေးကြိုတင်ပြင်ဆင်ရေး ကော်မတီ
- ✓ သဘာဝဘေး ကြိုတင်ပြင်ဆင်ရေး၊ အရေးပေါ်တုံ့ပြန်ရေးလုပ်ငန်း အစီအစဉ်များအား ကြိုတင်လေ့ကျင့်ထားရန်
- ✓ ကြိုတင်သတိပေးလုပ်ငန်းများအား အစီအစဉ်တကျ ရေးဆွဲထားရန် (ကွဲပြားအနည်းသော ဘေးအန္တရာယ်အဆင့်အလိုက် လိုအပ်သောကြိုတင်သတိပေးချက်များ ပြုလုပ်သတ်မှတ်ထားရန်)
- ✓ ရပ်ရွာအခြေပြု အရေးပေါ်တုံ့ပြန်ရေးအဖွဲ့များအား လေ့ကျင့်ထားရန်
- ✓ အဆင့်တိုင်းတွင် ကြိုတင်သတိပေးရေး တာဝန်ရှိသူအား လမ်းညွှန်သတ်မှတ်ထားရန်
- ✓ ဘေးအန္တရာယ်ပြ မြေပုံများအား ပုံမှန် ရေးဆွဲရန်
- ✓ အရင်းအမြစ်ပြ မြေပုံများအား ပုံမှန် ရေးဆွဲရန်
- ✓ အန္တရာယ်ပြ မြေပုံများအား ပုံမှန် ရေးဆွဲရန်
- ✓ တစ်ဦးချင်း/ မိသားစုများ ဘေးကင်းခိုလှုံရာနေရာအတွက် ပစ္စည်း၊ အစားအစာစာရင်းအား သေချာစွာ ပြုစုရန်
- ခိုလှုံရာအဆောက်အအုံသည် ဘေးလွတ်ကင်းရာ နေရာတွင်တည်ရှိရန်
- ထူးခြားသောဘေးများအတွက် ဘေးလွတ်ကင်းရာနေရာတွင် ခိုလှုံရန်အဆောက်အအုံများ လုံလောက်သော အရေအတွက်ရှိစေရန်
- ထိခိုက်လွယ်သောလူဦးရေ
- ခိုလှုံရာအဆောက်အအုံအစဉ်အစဉ် ပစ္စည်းများ
 - ရေ
 - စွမ်းအင်
 - မီးဖိုချောင်သုံး ပစ္စည်းများ
 - အမျိုးသမီး၊ သက်ကြီးရွယ်အိုနှင့် ကလေးသူငယ်များအတွက် သတ်မှတ်ထားသော နေရာများ
 - အထူးလိုအပ်ချက်များရှိသော သူများကို ပြုစုရန် ကော်မတီ
 - အခြား
- ✓ ဘေးကင်းသောရွေ့ပြောင်းရာ လမ်းကြောင်းများ၊ ဘေးအမျိုးအစားအလိုက် သတ်မှတ်ထားရန်
- ✓ ရပ်ရွာအတွင်း သိသာသောဧရိယာများတွင် လမ်းကြောင်းများသတ်မှတ်ရာတွင် အမှတ်အသား လမ်းညွှန်များ ပြုလုပ်ထားရန်
- ✓ အရေးပေါ်ကာလအတွင်း သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးလမ်းကြောင်းများ အသုံးပြုနိုင်စေရန်
- ✓ အရေးပေါ်ကိစ္စရပ်များအတွက် အစားအစာ၊ ရေ ရရှိစေရန်နည်းလမ်းများ ရှာဖွေထားရန်
- ရှေးဦးပြုစုရေးနှင့် ဆေးဝါးများ လုံလောက်မှု ရှိစေရန်
- အခြေခံ အသိပညာ မြှင့်တင်ရေးလုပ်ငန်းများ အနည်းဆုံး တစ်နှစ် တစ်ကြိမ်ပြုလုပ်ရန်
- ပညာပေး လုပ်ငန်းများ၊ သတင်းအချက်အလက်၊ ဆက်သွယ်ရေးဆိုင်ရာနှင့် ကြိုတင်သတိပေးရေးဆိုင်ရာ ပိုစတာများ၊ ဆိုင်းဘုတ်များကို ရပ်ရွာများတွင် ချိတ်ဆွဲထားရန်
- ကြိုတင်သတိပေးနှင့် သဘာဝဘေး စီမံခန့်ခွဲမှု သင်တန်းများ ပြုလုပ်ရန်
- ဘေးအန္တရာယ်အလိုက် ဇာတ်တိုက်လေ့ကျင့်ခန်းများ ပြုလုပ်ရန် (တစ်နှစ်လျှင် အနည်းဆုံး တစ်ကြိမ်)
- နှစ်စဉ် ခရိုင်အဆင့် သဘာဝဘေး ကြိုတင်ပြင်ဆင်ရေးကော်မတီနှင့် တွေ့ဆုံဆွေးနွေး အကြံဉာဏ်များ တောင်းခံရန်
- အခြား (ရှိပါက သီးခြားစာရွက်ဖြင့်ဖော်ပြရန်)

၃၀

ရပ်ရွာလူထု ကြိုတင်ပြင်ဆင်ခြင်း စစ်တမ်းကောက်ယူသည့်အဖွဲ့မှ မှတ်ရန်။

အားသာချက်များ: ဖြစ်နိုင်သည့် အန္တရာယ်များကို ဖြစ်နိုင်စေခြင်း

အားနည်းချက်များ: နည်းပညာ ဗဟုသုတ နည်းပါးခြင်း

အကြံပြုချက်များ: ဖြစ်နိုင်သည့် အန္တရာယ်များကို ဖြစ်နိုင်စေခြင်း၊ ဘေးအန္တရာယ်များ

၇) ရပ်ရွာလူထု ကြိုတင်ဖြင်ဆင်ခြင်

အန္တရာယ်မြေပုံကို အသုံးပြုခြင်းဖြင့် အရေးပေါ်တုံ့ပြန်မှုများ ပြုလုပ်ပါသလား။ ရှိ မရှိ

ရှိလျှင် ဘယ်လိုလဲ။ _____

ဆုံးဖြတ်ချက်ချမှတ်ခြင်း၊ အစီအစဉ်များရေးဆွဲခြင်းတို့ ဆောင်ရွက်ရာတွင် အမျိုးမျိုးသော အချိန်ကာလ သတ်မှတ်ချက် တို့တွင် သတင်းအချက်အလက်များအား ချောမွေ့စွာ ပေါင်းစပ်အသုံးပြုပါသလား။ (ဥပမာ- သတင်း ရယူခြင်း၊ နေ့စဉ်၊ ၁၀ ရက် တစ်ကြိမ်၊ လစဉ်၊ ရာသီအလိုက်ခန့်မှန်းချက်များနှင့် ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှု ဖြစ်စဉ်တို့ စသည်ဖြင့်) ရှိ မရှိ

ရှိလျှင် ဘယ်လိုလဲ။ _____

ဆုံးဖြတ်ချက်ချမှတ်သူများ၊ ထိခိုက်လွယ်သူများနှင့် ကဏ္ဍများသည် ဘေးအန္တရာယ်အလိုက် အဆင့်တိုင်းအတွက် ကြိုတင်သတိပေးလုပ်ငန်းများဆောင်ရွက်ရာတွင် လိုအပ်သော သတ်မှတ်ချက်များ ပြုလုပ်ပါသလား။ ရှိ မရှိ

ပြုလုပ်ပါလျှင်၊ ဘာတွေလုပ်ဆောင်ပါသလဲ။ _____

အမျိုးမျိုးသော ဘေးအန္တရာယ်ပြင်းအားနှင့် သက်ရောက်မှု အမျိုးမျိုးဘို့ (အလယ်အလတ်၊ ပြင်းထန်သော၊ အဆိုးဝါးဆုံး) ဘေးအန္တရာယ်တစ်ခုအတွက် သတ်မှတ်၍ လိုအပ်သော လုပ်ဆောင်ချက်များပြုလုပ်ပါသလား။ အမျိုးမျိုးသော ထိခိုက်လွယ်မှုများအတွက် ချက်ချင်းလုပ်ဆောင်ချက်များ ပြုလုပ်ပါသလား။ ရှိ မရှိ

ပြုလုပ်ပါလျှင်၊ ဘာတွေလုပ်ဆောင်ပါသလဲ။ _____

ကြိုတင်သတိပေးအချက်အလက်များရရှိနိုင်စေရန် လိုအပ်သော အရင်းအမြစ်များအား ချက်ချင်း အသုံးပြုနိုင်ရန် နည်းလမ်းများ ရှိပါသလား။ ရှိ မရှိ

ရှိလျှင်၊ အဲဒါတွေက ဘာတွေလဲ _____

ဆုံးဖြတ်ချက်ချမှတ်သူများ၊ ထိခိုက်လွယ်သူများအနေဖြင့် သက်ရောက်မှုမြင့်မားသော လုပ်ဆောင်ချက်များ၊ သက်ရောက်မှု နိမ့်ပါးသော ဘေးအန္တရာယ်များ၊ အဖြစ်အပျက်များ သတ်မှတ်ထားမှုများ ရှိပါသလား။ ရှိ မရှိ

ရှိလျှင်၊ အဲဒါတွေက ဘာတွေလဲ _____

ရပ်ရွာလူထုအတွင်း ဘေးအန္တရာယ်အပေါ် ထင်မြင်ယူဆချက်နှင့် ထိခိုက်လွယ်သူများအကြား အဆင်သင့်ဖြစ်စေသည့် လုပ်ဆောင်ချက်များရှိပါသလား။ ရှိ မရှိ

ရှိလျှင်၊ အဲဒါတွေက ဘာတွေလဲ _____

ဘေးဖြစ်ပွားသောနေရာတွင် နိမ့်ပါးသော သက်ရောက်မှုနှင့် သက်ရောက်မှု မြင့်မားမှုတို့အတွက် ရပ်ရွာလူထု နီးကြား တက်ကြွလာစေရန် လှုံ့ဆော်မှုများ လုပ်ဆောင်ရန် အရင်းအမြစ်များ အသုံးပြု၍ ချက်ချင်း လုပ်ဆောင်နိုင်သော နည်းလမ်းများရှိပါသလား။ ရှိ မရှိ

ရှိလျှင်၊ အဲဒါတွေက ဘာတွေလဲ _____

(Faint background text and markings)

အရေးပေါ်တုံ့ပြန်ရေးဆောင်ရွက်ချက်များ စစ်တမ်းကောက်ယူသည့်အဖွဲ့မှ မှတ်ရန်။

အားသာချက်များ: ဂြိုဟ်တံသတ်ပေး အစွမ်းအားမြှင့်တင်မှုများ၊ အား: ချက်ချင်းဆည်းဖြုတ်ပေးသည်။

အားနည်းချက်များ: သတင်းရယူမှုအားနည်းခြင်း

အကြံပြုချက်များ: ဘေးအန္တရာယ်များကို အစွမ်းအားမြှင့်တင်မှုပေးသင့်ပါသည်။

(၉) သုံးသပ်ချက်များ

မြို့နယ်သဘာဝဘေး စီမံခန့်ခွဲမှုကော်မတီ၊ မြို့နယ်မိုးလေဝသနှင့် လေဓာတ်ဦးစီးဌာန၊ ကယ်ဆယ်ရေးဦးစီးဌာန တို့ကို လေ့လာသုံးသပ်မှုများပြုလုပ်ရန် နည်းလမ်းများရှိပါသလား။

✓ ရှိ မရှိ

ရှိပါက၊ နည်းလမ်းများအားဖော်ပြပါ

လေ့လာသုံးသပ်ချက်များ ပုံမှန်လက်ခံနိုင်ရန် မြို့နယ်သဘာဝဘေး စီမံခန့်ခွဲမှုကော်မတီ၊ မြို့နယ်မိုးလေဝသနှင့် လေဓာတ်ဦးစီးဌာန၊ ကယ်ဆယ်ရေးဦးစီးဌာန တို့တွင် တာဝန်ပေးထားသူများ ရှိပါသလား။

✓ ရှိ မရှိ

ရှိလျှင်၊ တာဝန်ပေးထားသူများအားဖော်ပြပါ။

မြို့နယ်မိုးလေဝသနှင့် လေဓာတ်ဦးစီးဌာန၊ ကယ်ဆယ်ရေးဦးစီးဌာန တို့တွင် တာဝန်ပေးထားသူများအားဖော်ပြပါ။

မည်ကဲ့သို့ မကြာခင်ဆက်သွယ်သုံးသပ်ပါသလဲ။

မြို့နယ်သဘာဝဘေး စီမံခန့်ခွဲမှု ကော်မတီ၊ မြို့နယ်မိုးလေဝသနှင့် လေဓာတ်ဦးစီးဌာန၊ ကယ်ဆယ်ရေးဦးစီးဌာန တို့မှ တုံ့ပြန်မှုများရှိပါသလား။

✓ ရှိ မရှိ

ရှိလျှင်၊ အသေးစိတ် ရေးသား ဖော်ပြပါ။

သဘာဝဘေးဖြစ်ပေါ်ပါက နေပြည်တော်၊ မြို့နယ်၊ မြို့နယ်အတွင်းရှိ အန္တရာယ်ဒဏ်ရာများပေးပါသည်။

သုံးသပ်ချက်များ ဆောင်ရွက်ရာတွင် ပြုလုပ်ခြင်းအပေါ်တွင် ကြိုတင် သတိပေးချက်/ ဘေးအန္တရာယ်

သတင်းအချက်အလက် လက်ခံရရှိမှုတွင် တိုးတက်မှုများ ရှိပါသလား။

✓ ရှိ မရှိ

ရှိလျှင်၊ အသေးစိတ်ရေးသားဖော်ပြပါ

သုံးသပ်ချက်များ ပြုလုပ်ရာတွင် စစ်တမ်းကောက်ယူသည့်အဖွဲ့မှ မှတ်ရန်။

အားသာချက်များ: အုပ်ချုပ်ရေးဖွဲ့စည်းမှုများ၊ မြို့နယ်အတွင်းရှိ အန္တရာယ်ဒဏ်ရာများပေးပါသည်။

အားနည်းချက်များ: ချိတ်ဆက်မှုအားနည်းခြင်း

အကြံပြုချက်များ: ဘေးအန္တရာယ် မဖြစ်မီ ချိတ်ဆက်မှုအညီအညွတ်ပေးသင့်ပါသည်။

၁။ ဘေးဖြစ်နိုင်ချေ ဗဟုသုတ
၂။ ဒေသတွင်းအန္တရာယ်များကို စောင့်ကြည့်လေ့လာခြင်း
၃။ ဆက်သွယ်ရေးနှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေး နည်းလမ်းများ
၄။ သတင်းများကိုထုတ်ပြန် ကြိုတင်သတိပေးခြင်း
၄။ ကြိုတင်သတိပေးချက်များကို လက်ခံခြင်း
၅။ ဒေသတွင်းဘေးအန္တရာယ်များ ကြိုတင်သတိပေးမှုများအား စောင့်ကြည့်လေ့လာခြင်း
၆။ ကြိုတင်သတိပေးချက်များ ထုတ်ပြန်ပေးပို့ခြင်း
၇။ ရပ်ရွာလူထု ကြိုတင်ပြင်ဆင်ခြင်း
၈။ အရေးပေါ်တုံ့ပြန်ရေး ဆောင်ရွက်ချက်များ
၉။ သုံးသပ်ချက်များ
အဓိက ထင်မြင်သုံးသပ်ချက်များ
လေ့လာသုံးသပ်သူများ၏ လက်မှတ်များ
လေ့လာသုံးသပ်သည့် ရက်စွဲ

ပုံစံ ၁၅။ ပတ်ဝန်းကျင်အခြေအနေကို စစ်ဆေးခြင်း

ရည်ရွယ်ချက်

စီမံကိန်းဝင်ရွာများအနေဖြင့်ပိမိတို့၏ ပတ်ဝန်းကျင်ရှိသဘာဝ အရင်းအမြစ်များကို ထုတ်ယူအသုံးပြုရာတွင် ထိန်းသိမ်းမှု ဆိုင်ရာနည်းဥပဒေသ ဆောင်ရွက်/ရှောင်ရွက်မှုများကို သိရှိ နားလည်စေရန်နှင့် လိုက်နာဆောင်ရွက်စေရန်ဖြစ်ပါသည်။

သဘာဝပတ်ဝန်းကျင် ထိန်းသိမ်းမှုမရှိပါက သစ်တော ပြုန်းတီးခြင်း၊ လောင်စာဆီများအလွန်အကျွံသုံးစွဲခြင်းကြောင့် လေထုညစ်ညမ်းခြင်း၊ ရာသီဥတုဖောက်ပြန်ခြင်း စသည့် ဘေးထွက်ဆိုးကျိုးများကို ဖြစ်ပေါ်နိုင်ကြောင်းကို ကောင်းစွာ သိရှိနားလည်စေရန်ဖြစ်ပါသည်။ နမူနာဇယားတွင် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင် ထိန်းသိမ်းခြင်းဆိုင်ရာ ဆောင်ရွက်/ ရှောင်ရွက်အချက်အလက်များ ပါဝင်ပါသည်။

နမူနာဇယားပုံစံ

ကြာချိန် (၃၀) နာရီအတွင်း ။

အသုံးပြုမည့်ပစ္စည်းများ ။
 အသင့်ပြင်ဆင်ထားသည့်မေးခွန်း၊ ဘောပင်၊ ခဲတံ။

အသုံးပြုသည့် နည်းလမ်း ။
 ပံ့ပိုးသူမှ ဦးဆောင်၍ အပြန်အလှန်ဆွေးနွေး ခြင်း။

ပါဝင်မည့်လူဦးရေ ။
 ပံ့ပိုးသူ(က-၊ မ-) ရွာမှပါဝင်သူ (က-၊ မ-)

ပြုလုပ်ပုံအဆင့်ဆင့် ။
 မေးခွန်းနမူနာနှင့်ပြုလုပ်ပုံအဆင့်ဆင့်ကို အောက်တွင်ဖော်ပြ ထားပါသည်။ ပူးတွဲပါ စာရွက် တွင် နမူနာဇယားပုံစံကို ဖော်ပြထားပါသည်။

စီမံကိန်းအမည်/ ခနရာ	အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းများကို
စီမံကိန်းအကြောင်းအကျဉ်း	
ပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာခြိမ်းခြမ်မှုများ သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်	မရှိ
စီမံကိန်းသည် တရားဥပဒေအရ အကာကွယ်ပေးထားသောဧရိယာအတွင်း (သို့) အနီးအနား (သို့) ယင်းသို့ သတ်မှတ်သင့်သည့် နေရာများတွင် ဆောင်ရွက်နေရပါသလား။	✓
စီမံကိန်းလုပ်ဆောင်မှုသည်အပင်၊ သက်ရှိမျိုးစိတ်တွေကိုအကျိုးသက်ရောက်မှုရှိသလား။	✓
စီမံကိန်းသည်မူလသစ်တော၊ လူလုပ်သောသစ်တော၊ခြံမြေ၊ စိုစွတ်သောမြေ၊ ဒီရေခတာမြေ အနီးအနားမှာရှိနေလား။	✓
စီမံကိန်းလုပ်ဆောင်မှုသည် ဘေးဒဏ်ခံနိုင်မှုကိုဖြစ်စေသော သစ်တောပြုန်းတီးမှုနှင့် သဘာဝအလေ့အထကို ခေါင်းပုံဖြတ်နေသလား။	✓
စီမံကိန်းလုပ်ဆောင်မှုသည် သစ်တောကနေ သစ်တောမဲ့လုပ်ဆောင်မှုအားဖြင့် သစ်တောဆုံးရှုံးအောင် လုပ်နေသလား။	✓
စီမံကိန်းလုပ်ဆောင်မှုသည် တိကျသောပထဝီအနေအထား ပြောင်းလဲမှုလုပ်နေသလား။	✓

၅၆

<p>စီမံကိန်းအစီအစဉ်များ တိုးတက်မှုအတွက် ဟင်းသီးဟင်းရွက်ပင်နှင့် သစ်သီးဝလံပင်များကို ရှင်းလင်းသလိုဖြစ်နေသလား။</p>	<p>✓</p>
<p>စီမံကိန်း၏လုပ်ဆောင်မှုသည် အပင်များမီးရှို့ခြင်းနှင့် စိုက်ပျိုးနယ်မြေသစ်များ အတွက်တိုးတက်မှုကို လျော့ကျစေသလား။</p>	<p>✓</p>
<p>စီမံကိန်းသည် အခြားမူလသော မျိုးစိတ်များနှင့် အဆင်ပြေနေသော သဘာဝသက်ရှိစနစ်ကို ဖျက်စီးနေသလား။</p>	<p>✓</p>
<p>ပင်လယ်နှင့် ရေနေ ဇီဝသက်ရှိများပေါ်တွင် သက်ရောက်မှု ရှိပါသလား။</p>	<p>✓</p>
<p>ရှေးဟောင်းအမွေအနှစ်များ</p>	
<p>စီမံကိန်းသည် သမိုင်းနှင့်ဆိုင်သော ရှေးဟောင်းသုတေသန နယ်မြေဥပဒေအရ တားမြစ်နယ်မြေအနားမှာရှိနေသလား။</p>	<p>✓</p>
<p>စီမံကိန်းသည် ရှေးဟောင်းမြို့များအဖြစ်ဖော်ပြသော ကမ္ဘာ့အမွေအနှစ် အဖြစ်ရှိနေသလား။</p>	<p>✓</p>
<p>စီမံကိန်းလုပ်ဆောင်မှုသည် ဘာသာရေးဆိုင်ရာအဖွဲ့အစည်း၊ ဘုန်းတော်ကြီးနယ်မြေ၊ ဘုရားကျောင်းတွေကို ဖျက်စီးစေသလား။</p>	<p>✓</p>
<p>လူတွေ့ရုံသုသာန်တွေကို အနှောက်အယှက်ပေးနေသလား။</p>	<p>✓</p>
<p>စီမံကိန်းလုပ်ဆောင်မှုသည် ထင်ရှားသောနေရာ၊ အဆောက်အဦ၊ သတ်မှတ် ထားသော အမျိုးသားအမွေအနှစ်တွေကို အကျိုးသက်ရောက်စေသလား။</p>	<p>✓</p>
<p>စီမံကိန်းလုပ်ဆောင်မှုသည် ယဉ်ကျေးမှု၊ အသက်ရှင်မှုပုံစံ၊ လူနည်းစု တိုင်းရင်းသားတွေရဲ့ပုံစံကို ပြောင်းလဲစေသလား။</p>	<p>✓</p>
<p>ညစ်ညမ်းမှုများမှ ကာကွယ်ခြင်း</p>	
<p>စီမံကိန်းလုပ်ဆောင်မှုများသည် မြစ်ကမ်း၊ စမ်းချောင်းဘေးတွင် လုပ်ဆောင်နေသလား။</p>	<p>✓</p>
<p>စီမံကိန်းသည် ပိုးသတ်ဆေး၊ ဓာတ်မြေဩဇာ၊ ဓာတုပစ္စည်းသုံးပြီး စီမံကိန်း ဖွံ့ဖြိုးဖို့အတွက်လုပ်ပြီး ရေထုနှင့်မြေထုကို ထိခိုက်စေသလား။</p>	<p>✓</p>
<p>စီမံကိန်းလုပ်ဆောင်မှုသည် အဆောက်အဦဆောက်ခြင်းမှ ဆူညံသံ၊ အသေးစား ရေကာတာ၊ နံရံလုပ်ဖို့ အသုံးပြုသောပစ္စည်းများသုံးခြင်း။</p>	<p>✓</p>
<p>စီမံကိန်းလုပ်ဆောင်မှုများသည် မြေအောက်ရေ အရင်းအမြစ်များကို သုံးပြီး ရေကိုလျော့နည်းစေခြင်း။</p>	<p>✓</p>
<p>စီမံကိန်းလုပ်ဆောင်ချက်သည် ဒဏ်ခံနိုင်စွမ်းကိုလုပ်ရင်း ဖုန်မှုန့်များကို ထုတ်လွှင့်နေသလား။</p>	<p>✓</p>
<p>စီမံကိန်းသည် ဒီဇယ်အင်ဂျင်များကို သုံးနေသလား။</p>	<p>✓</p>

စီမံကိန်း၏ လုပ်ဆောင်မှုများသည် ပတ်ဝန်းကျင်တွင်၊ ညစ်ညမ်းမှုများကို ဖြစ်ပေါ်စေပါသလား။

✓

စီမံကိန်းလုပ်ဆောင်မှုနှင့် ပတ်သက်နေသော စွန့်ပစ်ပစ္စည်းအညစ်အကြေးများသည် ပတ်ဝန်းကျင်ရှိလူများ၏ ကျန်းမာရေးကို ထိခိုက်စေပါသလား။

✓

လူမှုပတ်ဝန်းကျင်

စီမံကိန်းလုပ်ဆောင်မှုကြောင့်၊ လူမှုပတ်ဝန်းကျင်အသိုင်းအဝိုင်း၏ အစီအစဉ်များ၊ နည်းဗျူဟာများ၊ ထိခိုက်မှု ဖြစ်စေပါသလား။

✓

စီမံကိန်းလုပ်ဆောင်မှုကြောင့် လူမှုပတ်ဝန်းကျင်အသိုင်းအဝိုင်း၏ လူနေမှုပုံစံ၊ လုံခြုံမှု၊ စုစည်းမှုတို့ကို ထိခိုက်မှုဖြစ်စေပါသလား။

✓

စီမံကိန်းလုပ်ဆောင်မှုကြောင့် လူမှုပတ်ဝန်းကျင်အသိုင်းအဝိုင်းရှိ ထိခိုက်လွယ်သော အုပ်စုများကိုထိခိုက်မှု များဖြစ်စေပါသလား။

✓

ပုံမှန်လူမှုပတ်ဝန်းကျင်အသိုင်းအဝိုင်း

စီမံကိန်းလုပ်ဆောင်မှုကြောင့် လူမှုပတ်ဝန်းကျင်ရှိ သဘာဝအရင်းအမြစ်များကို ပိုမိုကောင်းမွန်စေပါသလား။

✓

စီမံကိန်းလုပ်ဆောင်မှုကြောင့် ရေဆိုးမြောင်းစနစ်များ၊ ပြည်သူပိုင်ပစ္စည်းများကို ပိုမိုကောင်းမွန်စေပါသလား။

✓

စီမံကိန်းလုပ်ဆောင်မှုကြောင့် အများပြည်သူနှင့်လုပ်ဆောင်သည့် ဝန်ထမ်းများအတွက် ပိုမိုကောင်းမွန်ပါသလား။

✓

စီမံကိန်းလုပ်ဆောင်မှုကြောင့်၊ ရိုရင်းစွဲ သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ရင်းမြစ်များအတွက် ပိုမိုကောင်းမွန်လာမည်ဟု ထင်ပါသလား။

✓

သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ဆန်းစစ်မှုရလဒ်များကို ပြန်လည်သုံးသပ်စစ်ဆေးပြီး၊ ဆောင်ရန်/ ရှောင်ရန် နည်းဥပဒေသဖြင့် ပြန်လည်၍ တိုင်းတာပါ။

✓

ပုံစံ ၁၆။ ပဋိပက္ခကို စေ့ဆေးခြင်း

Do No Harm မှု

Do No Harm မှုကို BRACED Beda Alliance မိတ်ဖက်အဖွဲ့အစည်းများမှ ပြုစုခဲ့သည်။ ၎င်းကို စီမံခန့်ခွဲမှုများ ပြုစုခြင်းနှင့် အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်နေစဉ် ကာလအတွင်းတွင် အရေးကြီးသော ပဋိပက္ခဖြစ်နိုင်သည့် အခန်းကဏ္ဍကိုထည့်သွင်းစဉ်းစားစေနိုင်ရန်အတွက် ပံ့ပိုးပေးမည့် နည်းကိရိယာဖြစ်သည်။ စီစစ်ရန် စာရင်းသည် ပြည့်စုံမှု မရှိ။ ပဋိပက္ခစစ်တမ်းကောက်ယူမှု(သို့) ဌာနတွင်းသုံးမှုများ မပါဝင်သော်လည်း ၎င်းတို့၏ လိုအပ်ချက်ကို အထူးပြုဖော်ပြထားသည်။ ထို့အပြင် ပဋိပက္ခဆိုင်ရာအသိရှိခြင်းသည် မှန်သည်။ မှားသည်မေးခွန်းများထက် ပိုမိုသည်။ ပဋိပက္ခ နှင့် တင်းမာမှုများသည် အများအားဖြင့် အဖွဲ့တို့၏ အင်းအားစုပေါ်တွင် မူတည်သည်။ ၎င်းတွင် စီစစ်ရန် စာရင်းကို အသုံးပြုသူတို့မှ အယူအဆကို (သင်တန်းများမှ တာဆင့်) နားလည်ရန်၊ အရေးကြီးပြီးစီစစ်ရန်၊ စာရင်းကိုထပ်မံဆွေးနွေးရန်တို့အတွက် အသုံးပြုနိုင်သည်။

- ၁။ ပဋိပက္ခ အခြေအနေကို ရှာဖွေဖော်ထုတ်ခြင်း။
ခွဲခြားသူများနှင့် ပေါင်းစည်းသူများစိစစ်ချက်၊ ထို့အပြင်ဆောင်ရွက်သူ စီစစ်လေ့လာချက်များသည်လည်း အဓိကအပိုင်းများတွင် ပါဝင်ပြီး အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်မည့် အကြောင်းအရာကို နားလည်ရန် ပထမအဆင့်များဖြစ်သည်။
- ၂။ အကြောင်းအရာနှင့် အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်မှုကြားဆောင်ရွက်မှု ဤအပိုင်းသည် အကြောင်းအရာနှင့် အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်မှုအကြား ဘယ်လိုဆက်စပ်မှုရှိသည်ကို ကြည့်ရှုလေ့လာသည်။ ဆိုးရွားသည့်အခြေအနေတွင် ရှားပါးသည့်အရင်းအမြစ်များဖြင့် သတ်မှတ်ပြီး မည်သည့်စီမံကိန်းမဆို ရပ်ရွာလူထု၊ အုပ်စုများ (သို့) တစ်ဦးတစ်ယောက်အကြားတွင် တင်းမာမှုကိုဖြစ်နိုင်သကဲ့သို့ ရပ်ရွာအတွင်းတွင် အပြုသဘောဆောင်သည့် ကဏ္ဍများလည်း တိုးတက်လာနိုင်သည်။ ၎င်းအချိန်တွင် အဖွဲ့အစည်း/ဆောင်ရွက်မှုတစ်ခုစီသည် ၎င်းသည် အကြောင်းအရာနှင့် မည်သို့ချိတ်ဆက်ပုံကို နားလည်ထားရန်လိုအပ်သည်။

ကျေးရွာ ဘေးအန္တရာယ်စီမံခန့်ခွဲမှု ပင်မကော်မတီ (VDMC) ၏ လုပ်ငန်းတာဝန်များ
ဘေးအန္တရာယ် မဖြစ်ခင်

- ဘေးအန္တရာယ်လျော့ချရေးလုပ်ငန်းတွင် ကြိုတင်ပြင်ဆင်ခြင်းနှင့် ကာကွယ်ခြင်းသည် အရေးကြီးကြောင်းကို မိမိရပ်ရွာလူထုလက်ခံ လာစေရန်နှင့် ပါဝင်ဆောင်ရွက်လာစေရန် အသိပညာပေး စည်းရုံး လှုံ့ဆော်ခြင်း။
- မိမိတို့၏ကျေးရွာအတွင်း၌ သဘာဝဘေးလျော့ပါးရေး ဆိုင်ရာ သင်တန်းများ၊ အစည်းအဝေးများကို ဦးဆောင်ပြုလုပ်ပေးခြင်း။
- ကျေးရွာ ဘေးအန္တရာယ်လျော့ချရေးလုပ်ငန်း၏ အားနည်းချက်/ အားသာချက်များကို ဖော်ထုတ်ပြီး ကြိုတင်ပြင်ဆင်ခြင်း အစီအစဉ် များ ရေးဆွဲအကောင်အထည်ဖော်ခြင်း။
- ကျေးရွာ၏ အရင်းအမြစ်များ၊ သယံဇာတများကို စနစ်တကျထိန်း သိမ်းခြင်း၊ သုံးစွဲခြင်း။
- ဘေးအန္တရာယ်ဆိုင်ရာ သတင်းအချက်အလက်များ ပုံမှန်ရယူခြင်း / ဖြန့်ဝေခြင်း။
- ကျေးရွာလူထုနှင့် ကျေးရွာအတွင်းအခြားလူမှုရေးအဖွဲ့များ ပူး ပေါင်းပါဝင်လာအောင် စည်းရုံးလှုံ့ဆော်ပြီး ဘေးအန္တရာယ်လျော့ ချရေးဆိုင်ရာ သဏ္ဍာန်တူဇာတ်တိုက်လေ့ကျင့်မှုလုပ်ဆောင်ခြင်း။
- ကျေးရွာ၊ ကျေးရွာအုပ်စုနှင့် မြို့နယ်အတွင်းရှိ သဘာဝဘေး လျော့ပါးရေးဆိုင်ရာ တာဝန်ရှိသူများ၊ အခြား လူမှုရေးအဖွဲ့အစည်း များနှင့် ဆက်သွယ်ဆောင်ရွက်ခြင်း၊ သတင်းပေးပို့ရယူခြင်း၊ လိုအပ် သောအကူအညီများ ရယူခြင်း။
- ရံပုံငွေ/ လည်ပတ်ငွေများ ရှာဖွေခြင်းနှင့်အတူ စနစ်တကျထားရှိပြီး တိုးပွားအောင် နည်းလမ်းရှာဖွေ ခြင်း။

ဘေးအန္တရာယ် ဖြစ်နေစဉ် (ကြိုတင်သတိပေးချက် ရရှိချိန်)

- မှန်ကန်ခိုင်မာသော အရင်းအမြစ်မှ သတင်းအချက်အလက်များ အား အချိန်နှင့်တပြေးညီရယူခြင်းနှင့် ကြိုတင်သတိပေးချက်ကို ဖြန့်ဖြူး ပေးခြင်း။
- ဘေးကင်းလုံခြုံရာ လမ်းကြောင်းများ လမ်းညွှန်ပြသထားရှိခြင်း။
- စားနပ်ရိက္ခာ၊ သောက်ရေ၊ ဆေးဝါးနှင့် လိုအပ်သောပစ္စည်းများ ကြိုတင်ပြင်ဆင်ထားရှိခြင်း။

- ခိုလှုံရာအဆောက်အဦတွင် နေရာချထားရေးနှင့် အခြားလိုအပ်သော စီမံခန့်ခွဲမှုများ ဆောင်ရွက်ခြင်း။
- ခိုလှုံရာအဆောက်အဦတွင် လူဦးရေစာရင်းများ ကောက်ယူခြင်း နှင့် ပျောက်ဆုံး၊ ကျန်လှုပ်စာရင်းများ ပြုစုထားရှိခြင်း။
- မလိုလားအပ်သော လူမှုရေးပြဿနာများ မဖြစ်စေရေး ကြိုတင် ပြင်ဆင် စီမံဆောင်ရွက်ထားရန်။
- ရှာဖွေကယ်ဆယ်ရေး လုပ်ဆောင်ရန်အတွက် Taskforce များကို တာဝန်ခွဲဝေပေးရန်။

ဘေးအန္တရာယ် ဖြစ်ပြီးနောက်

- အရေးပေါ် ကယ်ဆယ်ရေးလုပ်ငန်းများနှင့် ထောက်ပံ့ရေး (အစား အစာ၊ သောက်သုံးရေ၊ ယာယီနေထိုင်မှုနှင့် ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှု) လုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်နိုင်ရန်အတွက် သက်ဆိုင်ရာ အစိုးရအဖွဲ့များ၊ လူမှုရေးအဖွဲ့များနှင့် ချိတ်ဆက်ကူညီဆောင်ရွက်ခြင်း။
- ပြန်လည်ထူထောင်ရေးလုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် စီစဉ်လုပ်ဆောင်ခြင်း။ (ဥပမာ- အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းလုပ်ငန်းများ ထောက်ပံ့ခြင်း၊ နေအိမ်များနှင့် ပြည်သူပိုင် အဆောက်အဦများ ပြန်လည်ပြင်ဆင်တည်ဆောက်ခြင်းနှင့် နှစ်သိမ့်ဆွေးနွေးခြင်း အစီအစဉ်)
- ပျက်စီးဆုံးရှုံးမှု စာရင်းကောက်ယူခြင်းနှင့် ယာယီခိုလှုံရာနေရာများ ပြင်ဆင်ပေးခြင်း။
- နောက်ဆက်တွဲ လူမှုရေး၊ ကျန်းမာရေးပြဿနာများ မဖြစ်စေရေး အစီအမံများ ပြုလုပ်ဆောင်ရွက်ထားခြင်း။
- ဒေသတွင်း အရင်းအမြစ်များကို ပြန်လည်ထူထောင်ရေး လုပ်ငန်း များတွင် အကျိုးရှိစွာ အသုံးပြုနိုင်ရေး စီမံခန့်ခွဲမှုများပေးရန်။
- ပြန်လည်တည်ဆောက်ရေးလုပ်ငန်းများ လုပ်ဆောင်ရန်အတွက် သက်ဆိုင်ရာအစိုးရအဖွဲ့များ၊ လူမှုရေးအဖွဲ့များနှင့် ချိတ်ဆက်ကာ လိုအပ်သော အကူအညီများရယူခြင်း။
- ပြန်လည်ထူထောင်ရေးနှင့် ပြန်လည်တည်ဆောက်ရေး အစီအစဉ်များတွင် ရေရှည်ဘေးအန္တရာယ်လျော့ချရေး အစီအစဉ်များ ထည့်သွင်းစဉ်းစား လုပ်ဆောင်ခြင်း။

- အနာဂတ်တွင် ပိုမိုထိရောက်သော ဘေးအန္တရာယ်လျော့ချရေး လုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်နိုင်ရန်အတွက် လုပ်ငန်းအစီအစဉ်များနှင့် ကော်မတီဝင်များ၏ ဆောင်ရွက်ချက်များကို ပြန်လည်သုံးသပ် ခြင်း။

ကြိုတင်သတိပေးရေးအဖွဲ့၏ တာဝန်များ

ဘေးအန္တရာယ် မဖြစ်ခင်

- ကျေးရွာပြည်သူများအား ဘေးအန္တရာယ်နှင့် ပတ်သက်သော ဆောင်ရန်/ ရှောင်ရန်များအား အသိပညာပေးခြင်း၊ အသိပညာ ပေးလက်ကမ်းစာစောင်များ၊ ပိုစတာများ ဖြန့်ဝေခြင်း။
- မုန်တိုင်းအရောင်နှင့် အဆင့်များအား ကျေးရွာလူထုသိရှိရန် ပညာ ပေး ပြောကြားခြင်း။
- မိုးလေဝသသတင်းနားထောင်၍ ကျေးရွာပြည်သူများအား အချိန်မီ သတိပေးခြင်း။
- ကြိုတင်သတိပေးရေးစနစ်များအား ရင်းနှီးကျွမ်းဝင်မှုရှိစေရန်နှင့် ဘေးအန္တရာယ် အမျိုးအစားအလိုက် ကြိုတင်ပြင်ဆင် လေ့ကျင့် ထားခြင်း။
- ဘေးအန္တရာယ်လျော့ချရေး သင်တန်းများပြုလုပ်ခြင်း၊ ဘေးကင်း ရာ လမ်းကြောင်းပြမြေပုံများ ရေးဆွဲထားခြင်း၊ အစမ်းလေ့ကျင့်မှု များ ပြုလုပ်ခြင်း။
- ကြိုတင်သတိပေးရေး အထောက်အကူပြုပစ္စည်းများအား အချိန် မှန်ပြုပြင် ထိန်းသိမ်းမှုများ လုပ်ဆောင်ခြင်း။
- အရေးပေါ်ဆက်သွယ်ရမည့် ဖုန်းနှင့်လိပ်စာများကို ကြိုတင်ရှာဖွေ စုဆောင်းထားခြင်း။
- သဏ္ဍာန်တူ ဇာတ်တိုက်လေ့ကျင့်ခြင်းတွင် အရေးပေါ်အခြေအနေ ၌ အခြား Taskforce များနှင့် မည်သို့ချိတ်ဆက် လုပ်ဆောင်နိုင်မှု များကို လေ့ကျင့်ပြင်ဆင်ထားခြင်း။

ဘေးအန္တရာယ် ဖြစ်နေစဉ်

- ကြိုတင်သတိပေးချက်ရရှိသည်နှင့် ကျေးရွာလူထုကို ကြိုတင်ပြင် ဆင်မှုများ ပြုလုပ်နိုင်ရန် သတိပေးနှိုးဆော်ခြင်းနှင့် ထိခိုက်လွယ် သူများကို ဘေးကင်းခိုလှုံရာ နေရာများသို့ ပြောင်းရွှေ့နိုင်ရန် ရှာဖွေ၊ ကယ်ဆယ်ရေးအဖွဲ့နှင့် ချိတ်ဆက်လုပ်ဆောင်ခြင်း။

- ဘေးအန္တရာယ်နှင့်ပတ်သက်သော သတင်းအချက်အလက်များကို အချိန်နှင့်တပြေးညီ ကျေးရွာ လူထုသို့ ထုတ်ပြန်ပေးရန်နှင့် ကော လဟာလများ မဖြစ်ပေါ်စေအောင် သတိပြုဆောင်ရွက်ရန်။
- VDMC ပင်မကော်မတီသို့ လိုအပ်သော သတင်းအချက်အလက် များ ပံ့ပိုးကူညီပေးရန်နှင့် အခြား Taskforce များနှင့် လိုအပ်သ လို ပူးပေါင်းလုပ်ဆောင်ရန်။

ဘေးအန္တရာယ် ဖြစ်ပြီးနောက်

- ဘေးအန္တရာယ်ကင်းရှင်းကြောင်း သိရသည်နှင့်တပြိုင်နက် VDMC နှင့် Taskforce များထံ အကြောင်းကြားရန်နှင့် ရှာဖွေကယ်ဆယ် ရေး လုပ်ဆောင်ရန်အတွက် ရှာဖွေ၊ ကယ်ဆယ်ရေး အဖွဲ့နှင့် ပူး ပေါင်းလုပ်ဆောင်ခြင်း။
- အရေးပေါ်ဆက်သွယ်ရန် ဖုန်းနံပါတ်နှင့် လိပ်စာများ၊ လိုအပ်သော သ တင်းအချက်အလက်များကို ကူညီပံ့ပိုးပေးခြင်း။
- ခိုလှုံရာအဆောက်အဦတွင် ဘေးအန္တရာယ် ကင်းရှင်းပြီဖြစ် ကြောင်း သတင်းထုတ်ပြန်ပေးရန်နှင့် နောက်ဆက်တွဲဖြစ်တတ် သော အန္တရာယ်အကြောင်း ကြိုတင်သတိပေးချက်များ ထုတ်ပြန် ပေးခြင်း။ (ဥပမာ-ဝမ်းရောဂါ၊ အဆိပ်ရှိသတ္တဝါ၊ မီးဘေး၊ ဓာတ် လိုက်ခြင်း....စသည့်)

ရှာဖွေရေးနှင့် ကယ်ဆယ်ရေးအဖွဲ့၏ တာဝန်များ ဘေးအန္တရာယ် မဖြစ်ခင်

- ဘေးဖြစ်နိုင်ခြေရှိသောကာလများတွင် အရေးပေါ်လိုအပ်သော စက်ကိရိယာများ၊ အသက်ကယ်ပစ္စည်းများအား အချိန်မှန်ပြင် ဆင် ရှာဖွေစုဆောင်းထားခြင်း။
- ရှာဖွေ၊ ကယ်ဆယ်ရေး သင်တန်းများတက်ရောက်ပြီး ပုံမှန်လေ့ ကျင့်ထားခြင်း။
- ဘေးအန္တရာယ်ကျရောက်ချိန်တွင် ဒေသတွင်းရှိ အရင်းအမြစ်များ နှင့် ရှာဖွေ၊ ကယ်ဆယ်ရေးလုပ်ဆောင်နိုင်ရန် စီစဉ်ထားခြင်းနှင့် ကျေးရွာလူထုကိုလည်း လုပ်ဆောင်တတ်စေရန် သင်တန်းပေး ခြင်းနှင့် လက်တွေ့သရုပ်ပြ လေ့ကျင့်စေခြင်း။
- အရေးပေါ်အခြေအနေတွင် ရှာဖွေ၊ ကယ်ဆယ်ရေးလုပ်ငန်းများကို အခြား Taskforce များနှင့် ပူးပေါင်းလုပ် ဆောင်နိုင်ရန် ကြိုတင် ပြင်ဆင်လေ့ကျင့်ထားခြင်း။

- ရပ်ရွာလူထုအနေဖြင့် အသက်ကယ်ပစ္စည်းများအား နေအိမ်တွင် လွယ်လင့်တကူ ရရှိနိုင်စေရန် ကြီးကြပ် ဆောင်ရွက်ခြင်း။
- ကျေးရွာ၏ထိခိုက်လွယ်သူများ၊ ဦးစားပေးပြောင်းရွှေ့ပေးရန် လို အပ်သူများစာရင်းနှင့် ကျေးရွာလူဦးရေ စာရင်းများ ကြိုတင်ပြင် ဆင် စုဆောင်းထားခြင်းနှင့် တာဝန်ခွဲဝေ သတ်မှတ်ထားခြင်း၊
- ကျေးရွာလူထုပူးပေါင်းပါဝင်လာအောင် စည်းရုံးလှုံ့ဆော်ပြီး အရေး ပေါ်ပြောင်းရွှေ့ခြင်းနှင့် ရှာဖွေ၊ ကယ်ဆယ်ခြင်း သဏ္ဍာန်တူ ဇာတ် တိုက်လေ့ကျင့်ခြင်းကို အခြား Taskforce များနှင့် ပူးပေါင်းလုပ် ဆောင်ခြင်း။

ဘေးအန္တရာယ် ဖြစ်နေစဉ်

- ကြိုတင်သတိပေးချက် ရရှိသည်နှင့်တပြိုင်နက် ထိခိုက်လွယ်သူ များကို ဦးစားပေးပြောင်းရွှေ့ရန်နှင့် အရေးပေါ်ပြေးလမ်း ဆိုင်း ဘုတ်များ ပြသထားခြင်း။
- ရှာဖွေ၊ ကယ်ဆယ်ရေးနှင့် သက်ဆိုင်သောပစ္စည်းများ အသင့်ပြင် ဆင်ထားရန်နှင့် လိုအပ်သော သတင်းအချက်အလက်များကို Early Warning အဖွဲ့နှင့် ချိန်ဆက်ရယူခြင်း။
- ခိုလှုံရာအဆောက်အဦတွင် VDMC ကော်မတီမှဆောင်ရွက် နေသော လူဦးရေစာရင်းကောက်ယူခြင်းနှင့် နေရာချထားရေး လုပ်ငန်းများတွင် ကူညီပံ့ပိုးပေးခြင်း။
- ပျောက်ဆုံးသူများကို စာရင်းပြုစုထားပြီး ဘေးအန္တရာယ် ကင်းရှင်း ချိန်တွင် ရှာဖွေ၊ ကယ်ဆယ်ရေးလုပ်ငန်းများကို ချက်ချင်းလုပ် ဆောင် နိုင်ရန် Early Warning and First Aid Taskforces နှင့် ချိတ်ဆက် ဆောင်ရွက်ခြင်းနှင့် တာဝန်ခွဲဝေမှုများ လုပ်ဆောင် ခြင်း။

ဘေးအန္တရာယ် ဖြစ်ပြီးနောက်

- Early Warning အဖွဲ့ထံမှ ဘေးကင်းရှင်းကြောင်း သိရှိရသည်နှင့်တပြိုင်နက် VDMC သို့ အကြောင်းကြားပြီး အခြား အဖွဲ့များနှင့်ပူးပေါင်းကာ တာဝန်ခွဲဝေထားသည့်အတိုင်း ရှာဖွေ၊ ကယ်ဆယ်ရေးလုပ်ငန်းကို ချက်ချင်း လုပ်ဆောင်ခြင်း။
- လိုအပ်သော လမ်းကြောင်းရှင်းလင်းခြင်းများကို ကျေးရွာလူထု အကူအညီနှင့် ချက်ချင်းရှင်းလင်း လုပ်ဆောင်ခြင်း။

- အရေးကြီးလူနာများကို First Aid အဖွဲ့သို့ လွှဲပြောင်းပေးရန်နှင့် လိုအပ်ပါက နီးစပ်ရာဆေးရုံသို့ ပို့ဆောင်ရာတွင် ကူညီပံ့ပိုးပေးခြင်း။
- ဘေးအန္တရာယ်ကင်းရှင်းချိန်တွင် ခိုလှုံရာအဆောက်အဦမှ ပြန် မည့်သူများကို လိုအပ်သောကူညီပံ့ပိုးမှုများပေးရန်နှင့် ထိခိုက် လွယ်သူများကို အိမ်တိုင်ရာရောက် ပြန်လည်ပို့ဆောင်ပေးခြင်း (နေအိမ် မပျက်စီးပါက)
- VDMC ကော်မတီမှ ပျက်စီးဆုံးရှုံးမှု စာရင်းကောက်ယူရာတွင် ကူညီပေးခြင်း။

ရှေးဦးသူနာပြုရေးအဖွဲ့၏ တာဝန်များ
ဘေးအန္တရာယ် မဖြစ်ခင်

- ရှေးဦးသူနာပြုသင်တန်းများတက်ရောက်၍ ကျေးရွာသို့အသိပညာများ ဖြန့်ဝေခြင်း။
- ဘေးအန္တရာယ်ကျရောက်တတ်သောရာသီများတွင် အရေးပေါ် လိုအပ်သော ဆေးဝါးများအား စုဆောင်းထားရန်နှင့် ရက်လွန်မှု မရှိစေရန်စစ်ဆေးကာ လိုအပ်သောဖြည့်တင်းမှုများ အချိန်မှန် လုပ်ဆောင်ခြင်း။
- ဘေးအန္တရာယ်ကျရောက်ပါက အရေးပေါ်ဆေးကုသမှု ပြုလုပ် နိုင်ရန် နေရာများ စီစဉ်ဆောင်ရွက်ခြင်း။
- ကျန်းမာရေးဝန်ထမ်း၊ စေတနာ့ဝန်ထမ်းများ၊ အခြား Taskforce များနှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ခြင်း၊ လေ့ကျင့်ခြင်း၊ ပြင်ဆင်ခြင်းနှင့် တာဝန်များခွဲဝေခြင်း။
- ဘေးအန္တရာယ် ကျရောက်တတ်သောရာသီများတွင် ဒေသအတွင်းရှိ ဆေးရုံ၊ ဆေးပေးခန်းများအား ကြိုတင်ပြင်ဆင်မှုများ ပြု လုပ်ထားနိုင်ရေးအတွက် ညှိနှိုင်းပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ခြင်း။

ဘေးအန္တရာယ် ဖြစ်နေစဉ်

- ခိုလှုံရာအဆောက်အဦတွင် ထိခိုက်လွယ်သူများကို ကျန်းမာရေး စောင့်ရှောက်မှုပေးခြင်း။
- ရှာဖွေ၊ ကယ်ဆယ်ရေး အဖွဲ့နှင့်အတူ ထိခိုက်လွယ်သူများ ပြောင်းရွှေ့ရာတွင် လိုအပ်သောကူညီမှုများပေးခြင်း။

- ကြောက်ရွံ့ထိတ်လန့်နေသူများ၊ အားငယ်နေသူများနှင့် နှလုံး ရောဂါရှိသူများကို စိတ်ပိုင်းဆိုင်ရာအားပေး နှစ်သိမ့်ပေးခြင်းကို လုပ်ဆောင်ပေးခြင်း။
- ဘေးအန္တရာယ်ကင်းရှင်းချိန်တွင် ကျန်းမာရေးဝန်ထမ်း၊ စေတနာ့ ဝန်ထမ်းများ၊ အခြား Taskforce များနှင့် ပူးပေါင်းကာ ရှာဖွေ၊ ကယ်ဆယ်ရေးလုပ်ဆောင်နိုင်ရန် တာဝန်ခွဲဝေခြင်းနှင့် ကြိုတင် ညှိနှိုင်းပြင်ဆင်မှုများ ပြုလုပ် ထားခြင်း။
- ခိုလှုံရာအဆောက်အဦအတွင်း ကျန်းမာရေးနှင့် ပတ်သက်သော အသိပညာပေးခြင်းကို Early Warning အဖွဲ့နှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ခြင်း။

ဘေးအန္တရာယ် ဖြစ်ပြီးနောက်

- ရှာဖွေကယ်ဆယ်ရေးအဖွဲ့နှင့် ပူးပေါင်းကာ ထိခိုက်ဒဏ်ရာရရှိ သူများအား ကယ်ဆယ်ခြင်းနှင့် လိုအပ်သော ကူညီမှုများပေးခြင်း။
- ဒဏ်ရာပြင်းထန်သောလူနာများကို နီးစပ်ရာဆေးရုံ၊ ဆေးခန်းများ သို့ ပို့ဆောင်ရန်အတွက် ရှာဖွေ၊ ကယ်ဆယ်ရေးအဖွဲ့နှင့် ပူးပေါင်း လုပ်ဆောင်ခြင်း။
- ဘေးအန္တရာယ်ဖြစ်ပြီးနောက် နောက်ဆက်တွဲဖြစ်တတ်သော ကျန်းမာရေးပြဿနာများကို ကြိုတင်ကာကွယ်မှုများ လုပ်ဆောင် ထားရန်နှင့် သတိပေးနှိုးဆော်မှုများပြုလုပ်ထားရန်။
- သေပျောက်စာရင်းကောက်ယူရာတွင် VDMC ကော်မတီကို လိုအပ်သောကူညီမှုများပေးခြင်း။
- ဘေးအန္တရာယ်ကင်းရှင်းကြောင်း ထုတ်ပြန်ပြီးနောက် နေအိမ်ပြန် မည့်သူများကို လိုအပ်သလို ကူညီပေးရန်နှင့် ထိခိုက်လွယ်သူများ ကို အိမ်တိုင်ရာရောက် ကူညီပို့ဆောင်ပေးခြင်း။
- ထိခိုက်ဒဏ်ရာရရှိသူများကို အချိန်မှန် ကျန်းမာရေး စောင့်ရှောက် မှုပေးခြင်း။